ÖLMEK

SCHNITZLER

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN
ZEYNEP TUĞÇE ÖZCAN

dedalus

4.baskı

Uzun yıllar önce yaşlı bir şoför, "Tom, abi, Tom Cruise, hiç olmadı Kubrick'e, Kidman neyse, bi nebze, belki de ölüm telaşıydı seçtiği Kubrick'in," dedi.

© Dedalus Kitap, 2013-2015

Yazar: Arthur Schnitzler
Özgün Adı: *Sterben*

Kitabın Adı: Ölmek

T.C. Kültür Bakanlığı
Sertifika No: 23858
Isbn: 978-605-4708-04-8

Dedalus Kitap: kırk üç
Roman: on beş

Birinci Baskı: Ekim iki bin on üç
İkinci Baskı: Ocak iki bin on beş

Yayın Yönetmeni: Sedat Demir
Yayına Hazırlayan: Merve Akıncı
Almanca Aslından Çeviren: Zeynep T. Özcan

Sayfa Düzeni: DBY Ajans
İllüstrasyon: Tolga Tarhan
Kapak Tasarımı: Kaltamira

Baskı-Cilt:
GD Ofset Matbaacılık ve Ticaret Sanayi A.Ş.
Başakşehir / İstanbul
(Sertifika No: 32211)

dedalus

Alemdar Mah. Çatalçeşme Sk. Defne Han No: 27/20
Sultanahmet-İstanbul • www.dedaluskitap.com
Tel: +90 212 513 03 43 • Faks: +90 212 513 03 44

Arthur Schnitzler

ölmek

Almanca Aslından Çeviren
Zeynep T. Özcan

dedalus

ARTHUR SCHNITZLER

15 Mayıs 1865'te Viyana (Avusturya-Macaristan İmparatorluğu)'da doğdu. 1879 yılında Viyana Üniversitesi'nde tıp eğitimi aldı. 1885'te doktorasını yaptı ve ardından Viyana Hastanesi'nde doktor olarak çalışmaya başladı. Fakat daha sonra, yazabilmek için doktorluk mesleğini yarıda bıraktı.

Novella ve kısa oyunlar üzerinde uzmanlaşan Schnitzler'in, *The Green Tie* adlı kısa öyküsü, mikrokurgu alanında öncü eserlerden biri sayılır. Schnitzler, 17 yaşından ölümünün iki gün öncesine kadar, içerisinde cinsel hayatını açık seçik dile getirdiği, neredeyse 8000 sayfalık, tamamı elyazması olan günlüğünü özenli bir şekilde tuttu. Ünlü film yönetmeni Stanley Kubrick, Schnitzler'in *Rüya Roman* adlı novellasından etkilenerek Gözü Tamamen Kapalı (1999) filmini çekti.

Oyuncu ve şarkıcı olan 21 yaşındaki Olga Gussmann ile 26 Ağustos 1903'te evlendi. Heinrich ve Lili adında iki çocukları oldu. Lili intihar etti. Lili'nin intiharı boşanmalarında büyük rol oynadı. Böylece Schnitzler ve Gussmann çifti yollarını 1921'de ayırdı.

Arthur Schnitzler, 21 Ekim 1931'de beyin kanaması geçirerek Viyana'da hayatına veda etti.

ZEYNEP TUĞÇE ÖZCAN

İstanbul Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde okudu. Birçok yapıtın düzeltisini gerçekleştirdi. Birçok kurum için haber, makale ve denemeler çevirdi.

Kalabalık yaklaşırken, Marie kitap okuyordu. Yarım saattir oturduğu banktan doğruldu. Felix'in her zaman geldiği yola doğru baktı. Felix hiçbir zaman bu kadar bekletmemişti. Hava biraz serinlemişti fakat ortalıkta hissedilen, sona eren ılık bir mayıs gününden artakalanlardı.

Augarten Parkı'ndaki[*] kalabalık giderek azalıyordu ve insanlar birazdan kapanacak olan kapıya doğru ilerliyordu. Marie çıkışa epey yaklaşmıştı ki Felix'i gördü, gecikmiş olmasına rağmen yavaş yavaş yürüyordu. Marie ile göz göze geldikten sonra adımlarını hızlandırdı. Marie durup bekledi. Biraz isteksizce uzattığı elini, Felix gülümseyerek sıktığında, biraz bıkkın bir ifadeyle, "Bu vakte kadar çalışmak zorunda mı kaldın?" diye sordu. Felix, Marie'nin eline uzandı ve hiçbir cevap vermedi. "Dinliyorum?" dedi Marie. Felix, "Saate bakmayı tamamen unutmuşum." dedi. Marie, yüzüne yandan dikkatlice bakıyordu. Her zamankinden daha solgun görünüyordu yüzü. "Biraz da olsa kendini sevgili Marie'ne bırakmanın iyi olacağını hiç düşünmüyor musun?" diye sordu Marie şefkatle. "Tüm işleri biraz askıya alsan, daha

[*] Viyana'nın 2. Merkez İlçesi Leopoldstadt'ta barok stilde düzenlenmiş en eski bahçesi ve parkıdır.

sık gezintiye çıksak. Ne dersin? Bugünden sonra benimle gezintiye çıkacaksın."

"Öyle mi?"

"Evet Felix, seni hiç yalnız bırakmayacağım bundan sonra," Felix, aniden korku dolu bir ifadeyle bakınca Marie, "Senin neyin var?" diye sordu.

"Hiçbir şeyim yok!" dedi Felix.

Caddenin neşeli akşam kalabalığı etraflarında dolanıyordu. Dışarı çıkmışlardı. İlkbaharın getirdiği o nedeni belirsiz mutluluk tüm şehri sarmıştı.

"Biliyor musun, birçok şey yapabilirdik," dedi Felix.

"Şimdi mi mesela?"

"Mesela Prater'e giderdik."

"Hayır, biraz önce aşağısı öyle serindi ki..."

"Ama bir baksana! Caddede de bunaltıcı bir sıcak var. Çok durmayız. Hadi gidelim!" Kesik kesik ve dalgın konuşuyordu.

"Felix söylesene, neden bu şekilde konuşuyorsun?"

"Nasıl?"

"Neler düşünüyorsun? Benim yanımdasın, miniğinin!"

Felix donmuş, bomboş gözlerle Marie'ye bakıyordu. Marie endişeyle "Felix!" diyerek ona biraz daha sokuldu.

"Hı hı," dedi Felix, kendini toparlayarak. "Boğucu bir sıcak, kesinlikle. Aslında dalgın değilim. Öyle görünsem bile kusuruma bakma, ne olur."

Prater'e inen sokaklara doğru yürüyorlardı. Felix her zamankinden daha da suskundu. Fenerler çoktan yanmıştı.

"Bugün Alfred'e gittin mi?" diye sordu birden Marie.

"Neden sordun?"

"Gidersin diye düşünmüştüm."

"Neden böyle düşündün?"

"Dün akşam epey bitkindin."

"Ah, evet!"

"Alfred'e gitmedin, değil mi?"

"Hayır."

"Ama biliyorsun, dün hastaydın. Bugün de havası rutubetli Prater'e inmek istiyorsun. Doğru bir karar değil bu."

"Bir şey olmaz."

"Öyle deme, iyice hasta olacaksın."

"Rica ediyorum, gidelim hemen, gidelim," diye ağlamaklı bir sesle konuşuyordu. "Prater'i özledim. Geçen günkü o güzel yere gidelim. Hatırlıyor musun o bahçeli salonu? Orası serin de olmaz."

"Tabii, evet."

"Gerçekten olmaz! Zaten bugün hava çok sıcak, aslında eve de gidilmez. Daha çok erken. Ve bu akşam pek keyfim olmadığından, şehirde bir lokantanın dört duvarı arasında oturup da yemek yemek istemiyor canım, duman da beni rahatsız ediyor, ayrıca kalabalık da görmek istemiyorum, gürültü baş ağrısı yapıyor!" Başlangıçta çok hızlı ve yüksek sesle konuşmuştu fakat son kelimeleri neredeyse duyulmuyordu. Marie, onun kendini saran koluna daha sıkı sarıldı. Tedirgindi ve sesinden ağlamaklı olduğu hissedileceği için daha fazla konuşmadı. Felix'in Prater'deki tenha lokantaya, yeşilliklere ve sükûnet içindeki ilkbahar akşamına duyduğu hasret, Marie'ye her şeyi açıkça anlatıyordu. Her ikisi de bir müddet sustuktan sonra, Marie onun dudaklarında durgun ve yorgun bir tebessüm fark etti. Yüzünü Marie'ye dönerken mutlu bir ifade takınmaya çalışmıştı. Onu iyi tanıyan Marie, bu zorlamayı hemen hissetmişti.

Prater'deydiler. Anayoldan ayrılan ve karanlıkta kaybolmuş gibi görünen ilk bulvar, onları istedikleri yere götürüyordu. İşte mütevazı lokanta oradaydı; büyük bahçe pek az aydınlatılmıştı, masalar örtüsüzdü, sandalyeler masalara dayalıydı. İnce, yeşil sütunlarda asılı koni biçimli fenerlerde, koyu kırmızı ışıklar yanıyordu. Birkaç müşteri vardı, lokantanın sahibi de onlarla birlikte oturuyordu. Marie ve Felix

önlerinden geçti, lokanta sahibi ayağa kalktı ve şapkasını çıkararak onları selamladı. Felix ve Marie titrek ışıklı birkaç lambanın aydınlattığı salonun kapısını açtı. Küçük bir garson çocuk bir köşede uyukluyordu. Hemen ayağa kalktı, lambaların fitillerini aceleyle açtı ve Felix'le Marie'ye paltolarını çıkarmalarında yardımcı oldu. Oldukça karanlık olan samimi bir köşeye oturdular, sandalyelerini iyice yaklaştırdılar. Fazla düşünmeden, hızlıca yiyecek ve içecek bir şeyler ısmarladılar ve nihayet yalnız kaldılar. Kapıdan içeri fenerlerin koyu kırmızı ışıkları süzülüyordu. Yarı karanlıkta, salonun diğer köşeleri silinip kayboluyordu.

Her ikisi de suskunluğunu koruyordu. Nihayet Marie acı dolu kelimelerle, titreyerek söze başladı: "Ne olur söyle, Felix, neyin var? Lütfen, söyle bana."

Dudaklarını yine o tebessüm kaplamıştı. "Hiçbir şey miniğim," dedi. "Sorma lütfen, sen benim hâllerimi bilirsin, yoksa hâlâ beni tanıyamadın mı?"

"Evet tabii, senin şu hâllerin. Keyifsiz olduğundan değil fakat canının bir şeye sıkkın olduğunu görebiliyorum, bunun da bir sebebi olmalı. Lütfen Felix, neyin var? Rica ediyorum söyle."

Felix'in rahatsız olduğu suratından anlaşılıyordu. O sırada garson içeri girmiş ve siparişleri getirmişti. Marie'nin ısrarı, Felix'in sinirli bir şekilde gözleriyle delikanlıya işaret etmesine sebep oldu ve bunun üzerine garson oradan çıktı. Marie, "Şimdi yalnızız," dedi ve daha çok yaklaştı Felix'e, ellerini ellerinin arasına aldı. "Neyin var, neyin? Bunu bilmeliyim. Beni artık sevmiyor musun?" diye sordu. Felix susuyordu. Marie elini öptü. Felix yavaşça elini çekti. "Evet, söyle?" Felix yardım ister gibi etrafına bakındı. "Rica ediyorum, bırak beni, sorma, acı çektirme!" dedi. Marie, Felix'in ellerini bıraktı ve gözlerini gözlerine dikti. "Bilmek istiyorum." Felix ayağa kalktı ve derin bir iç çekti. Başını iki elinin arasına aldı ve, "Beni iyice delirtiyorsun, sorma," dedi.

Bir müddet, donuk bakışlarla, öylece kaldı. Marie korku içinde, onun boşluğa dalan bakışlarını seyretti. Sonrasında Felix yerine oturdu, daha sakin nefes alıyordu, yüzünü yorgun bir ifade kaplamıştı. Birkaç dakika sonra ise yüzündeki gerginlik tamamen kaybolmuştu, Marie'ye sakin ve kibar bir şekilde, "Lütfen yemeye ve içmeye devam et," dedi. Marie, usulca, çatalını ve bıçağını aldı, ardından çekinerek sordu:

"Ya sen?"

"Evet, tabii," dedi Felix ancak hiç kıpırdamadan oturuyor ve hiçbir şeye elini sürmüyordu. "Ben de yiyemiyorum," dedi Marie. Felix bunun üzerine yemeğe başladı ancak daha sonra çatalı ve bıçağı bırakıp elini başına götürdü, Marie'ye bakmıyordu bile. Marie kısa bir müddet dudaklarını ısırarak onu seyretti, sonra Felix'in elini aşağı indirdi ve çakmak çakmak olan gözleriyle karşılaştı. Tam adını haykıracaktı ki, Felix, hıçkırarak ağlamaya başladı. Marie onun başını göğsüne dayadı, saçlarını okşamak, alnından öpmek ve gözyaşlarını öpücükleri ile silmek istiyordu. "Felix, Felix!" Ağlaması giderek duruluyordu. "Neyin var sevgilim, birtanem, canımın içi, söylesene!" Başı hâlâ Marie'nin göğsünde olduğu için sesi boğuk çıkıyordu ve güçlükle işitiliyordu: "Marie, sana söylemek istemedim. Bir yıl daha, sonra her şey bitecek." Tekrar şiddetli bir şekilde ağlamaya başlamıştı. Marie'nin gözleri şaşkınlıktan fal taşı gibi açılmış, yüzü ölü gibi sapsarı kesilmişti, hiçbir şey anlamamıştı, anlamak istemiyordu. Sanki soğuk ve dayanılmaz bir şey boğazına yapışmıştı, sonunda bağırdı: "Felix, Felix!" Sonra, onun, diz çökmüş bir şekilde ağladığı için allak bullak olmuş ve öne doğru düşmüş olan yüzüne baktı. Felix'in, önünde diz çöktüğünü görünce, "Ayağa kalk, ayağa kalk," diye fısıldadı. Farkında olmadan onun sözlerine uyup ayağa kalktı ve karşısına oturdu. Hiçbir şey konuşamıyordu, soramıyordu. Birkaç saniyelik derin bir sessizlikten sonra Felix birdenbire, sanki anlaşılmaz bir şey ona baskı yapıyormuş gibi, gözlerini havaya dikerek yüksek sesle inledi: "Korkunç, korkunç!"

Marie'nin sesi kendine gelmişti. "Gidelim buradan!" Fakat daha başka bir şey söylemedi. Felix, üstünden bir şey atmak istermiş gibi bir hareketle, "Evet, gidelim," dedi. Garsona seslendi, hesabı ödedi, her ikisi de süratle salonu terk etti.

Dışarıda ilkbahar akşamı onları sessizce kucakladı. Marie karanlık yolda bir an durdu, sevgilisinin elini tuttu: "Lütfen, açıkla bana artık."

Felix iyice sakinleşmişti. Marie'ye anlattığı her şey, ehemmiyetsiz ve sanki hiç de öyle fevkalade bir şey değilmiş gibi geliyordu. Yavaşça elini çekti ve Marie'nin yanaklarını okşadı. Öyle karanlıktı ki neredeyse birbirlerini göremiyorlardı.

"Korkmamalısın Marie, bir sene uzun bir zaman, öyle uzun ki! Ancak önümde bir seneden fazla vaktim yok," Marie haykırdı: "Ama sen delirmişsin, delirmiş!"

"Sana bunu söylemem zayıflık, belki de aptallık olacak. Ama biliyor musun, hep o düşünce ile ortalarda dolaşmak... Sanırım buna uzun zaman katlanamazdım. Senin de buna alışman belki daha iyi. Gelsene, neden öylece duruyorsun? Ben bu duruma alıştım Marie. Alfred'e uzun zamandır inanamıyordum."

"O hâlde sen Alfred'e gitmedin? Ama ötekiler bir şey anlamazlar ki."

"Biliyorsun Marie, son haftalarda bu şüphe yüzünden neler çektim. Böylesi çok daha iyi. Hiç olmazsa artık biliyorum. Profesör Bernhard'a gittim, neyse ki, o bana hakikati söyledi."

"Hayır, o sana hakikati söylemedi. Daha dikkatli olman için senin gözünü korkutmak istedi, o kadar."

"Bak miniğim; adamla çok ciddi bir şekilde konuştum, artık bu durumun bir açıklığa kavuşması gerekiyordu. Biraz da senden dolayı, biliyorsun."

Marie, "Felix, Felix!" diye haykırarak onu kucakladı. "Neler söylüyorsun? Sensiz bir gün, bir saat bile yaşayamam."

"Gel," dedi Felix sessizce, "sakin ol." Prater'in çıkışına gelmişlerdi. Etraf daha da hareketlenmişti, gürültülü ve aydınlıktı. Sokaktaki araba gürültüleri, tramvay düdükleri ve çanları, üzerlerindeki köprüden bir trenin ağır ağır geçişi. Bütün bunlar birden ona düşmanca ve alaycı geldi, içi sızladı. Marie onu geniş ana caddeden uzaklaştırdı ve eve giden daha sessiz kestirme bir ara sokağa çekti.

Marie'nin aklından bir an, eve bir arabayla gitmelerinin daha doğru olacağı düşüncesi geçse de bunu Felix'e söylemeye tereddüt etti. Yavaş yavaş yürüyebilirdi herhalde.

"Sen ölmeyeceksin, hayır hayır!" diyordu, neredeyse duyulmayan bir sesle, başını onun omzuna daha da bastırarak.

"Ben sensiz yaşayamam!"

"Sevgili Marie, zamanla sen de başka türlü düşüneceksin. Ben her şeyi uzun uzun düşündüm. Ve emin oldum. Biliyor musun, bir sınır var; o sınırı aşınca, her şeyi öyle açık seçik gördüm ki."

"Sınır falan yok."

"Elbette sevgilim. İnsan inanamıyor. Şu an ben de inanamıyorum. Nasıl da anlaşılmaz bir şey, değil mi? Düşünsene bir kere, senin yanında duran, senin işitebileceğin bir sesle konuşan ben, bir sene sonra toprağın altında olacağım, soğumuş, belki de çoktan çürümüş olacağım."

"Sus artık, sus!"

"Sen, sen ise bugünkü gibi olacaksın. Aynı şekilde. Belki ağlamaktan bir parça solgun. Sonra akşam olacak ve daha niceleri. Yaz gelecek, sonbahar, kış ve ilkbahar. Ben ise kaskatı ve ölü olacağım. Evet!"

Marie acı acı ağlıyordu. Gözyaşları yanaklarından boynuna akıyordu.

Felix'in yüzünde çaresiz bir tebessüm vardı, dişlerinin arasından kalın ve boğuk bir sesle fısıldadı: "Özür dilerim."

Yolda yürürken Marie hıçkırmaya devam ediyordu, Felix ise susuyordu. Şehir parkındaki, çalılıklarından hafif, hüzün

verici leylak kokusunun rüzgârla yayıldığı karanlık, sessiz, geniş caddelerden yavaşça yürüyerek geçiyorlardı. Karşı tarafta hep aynı gri ve sarı renkli evler. Karl Kilisesi'nin, gecenin karanlığında yükselen heybetli kubbesi, onların yakınında gibiydi. Yan sokaklardan birine saptılar ve biraz sonra da oturdukları eve ulaştılar. Hafifçe aydınlatılmış merdivenlerden ağır ağır çıktılar, kapıların ve koridora bakan pencerelerin arkasından hizmetçi kızların konuşup gülüştüklerini duyuyorlardı. Birkaç dakika sonra da kapıyı arkalarından kapadılar. Pencere açıktı, yatağın başucundaki sehpada basit bir vazo içinde duran birkaç koyu renkli gülün kokusu odaya yayılmıştı. Caddeden hafif bir uğultu yükseliyordu. Her ikisi de pencereye yaklaştı. Karşı taraftaki evlerin hepsi sessiz ve karanlıktı. Felix divanın üzerine oturdu. Marie pencereleri kapadı, perdeleri indirdi, mumları yakıp masanın üzerine bıraktı. Felix bunları hiç fark etmemişti, düşüncelere dalmış oturuyordu. Marie ona yaklaşıp, "Felix," diye seslendi. Felix ona bakıp gülümsedi. Yumuşak ve hafif bir tonda, "Evet Marie," dedi. Bunun üzerine Marie'yi sonsuz bir korku hissi kapladı. Hayır, onu kaybetmek istemiyordu. Asla! Asla! Asla! Doğru değildi. Mümkün de değildi. Konuşmayı denedi, bütün bunları ona söylemek istiyordu. Kendini onun önüne attı fakat konuşacak gücü yoktu. Başını kucağına koydu ve öylece ağladı. Felix'in elleri, Marie'nin saçları üzerinde geziniyordu. "Ağlamak yok," diye şefkatle fısıldadı. "Ağlama artık Marie." Başını kaldırdı, Marie'nin içini mucizevi bir ümit kaplamıştı. "Doğru değil, değil mi?" Felix onu uzun uzun, arzuyla öptü. Ardından oldukça sert bir sesle, "Doğru," deyip ayağa kalktı. Pencereye yöneldi ve gölgede durdu. Mum ışığının pırıltıları ayağına vuruyordu sadece. Bir müddet sonra konuşmaya başladı. "Kendini bu fikre alıştırmalısın. Ayrıldığımızı farz et. Yaşayıp yaşamadığımı bilmiyormuşsun gibi."

Marie onu dinlemiyor gibiydi. Yüzünü divanın yastıkları arasına gömmüştü. Felix konuşmaya devam ediyordu:

"Eğer meseleye mantıklı bir şekilde bakarsak; bu, o kadar da korkunç bir şey değil. Mutlu olmak için daha çok vaktimiz var, değil mi Marie?"

Marie aniden, kocaman açılmış gözleriyle ona baktı. Sonra koştu ve sarıldı, bağrına bastı onu. "Seninle ölmek istiyorum," diye fısıldadı. Felix buna güldü. "Bunlar çocukça şeyler. Zannettiğin kadar küçülmedim. Seni, kendimle birlikte sürüklemeye hiç hakkım yok."

"Ama ben sensiz yaşayamam."

"Kaç senedir bensiz yaşıyordun? Seni geçen sene tanıdığımda, ben çoktan bitmiştim. Henüz hiçbir şey bilmiyordum fakat o zamanlar hissediyordum."

"Bugün de bilmiyorsun."

"Biliyorum ve bunun için de seni serbest bırakıyorum."

Marie ona daha sıkı sarıldı. Felix, "Kabul et," dedi. Marie hiç cevap vermedi, sanki hiçbir şey anlamıyormuş gibi yüzüne bakıyordu.

"Ah, öyle güzelsin ki! Hem de sıhhatli, yaşamak en tabii hakkın. Beni yalnız bırak."

Marie haykırdı: "Ben seninle yaşadım, seninle öleceğim."

Felix onu alnından öptü. "Hayır, buna izin vermiyorum. Bu düşünceyi kafandan atmalısın."

"Sana yemin ederim."

"Yemin etme, günün birinde yeminini unutmamı isteyebilirsin."

"Bu, senin benim hakkımdaki düşüncen işte."

"Ah, biliyorum, beni seviyorsun. Beni terk etmeyeceksin."

"Hiçbir zaman, seni hiçbir zaman terk etmeyeceğim." Felix başını salladı. Marie eğildi, Felix'in ellerini tutup öptü.

"Ne kadar iyisin," dedi Felix, "bu beni çok üzüyor."

"Üzülme. Başımıza ne gelirse gelsin, ikimizin de kaderi aynı."

"Hayır," dedi Felix ciddi bir ifadeyle, "Ben başkaları gibi değilim. Öyle olmak istemiyorum. Her şeyi kavrayabiliyorum; eğer seni daha fazla dinlersem, acının sana ilk anda söylettiği sözlere kapılırım ve kendimi aldatmış olurum. Bu beni küçük düşürür. Ben gitmek zorundayım, sen kalmalısın."

Marie yeniden ağlamaya başladı. Felix onu sakinleştirmek için öpüp okşuyordu. Öylece pencerenin önünde duruyor ve hiçbir şey konuşmuyorlardı. Dakikalar geçti, mum bitmek üzereydi.

Bir müddet sonra Felix, Marie'den uzaklaşıp divanın üzerine oturdu. Üzerine ağır bir yorgunluk çökmüştü. Marie de ona yaklaştı ve yanına oturdu. Hiç konuşmadan, Felix'in başını kendi omzuna dayadı. Felix ona sevgiyle baktı ve gözlerini yumdu. Uykuya daldı.

Sabahın solgunluğu ve serinliği yavaşça içeriye süzülüyordu. Felix uyanmıştı. Başı hâlâ Marie'nin göğsündeydi. Marie ise derin uykudaydı. Felix yavaşça çekildi, pencereye yöneldi, alacakaranlıkta bomboş duran, aşağıdaki caddeye baktı. İçi titredi. Birkaç dakika sonra, giyinmiş bir halde yatağa uzanmış, gözlerini tavana dikmişti.

Uyandığında pırıl pırıl bir gün vardı artık. Marie yatağın kenarında oturuyordu, onu öperek uyandırmıştı. Her ikisi de gülümsedi. Her şey kötü bir rüya değil miydi? Felix kendini çok sıhhatli ve dinç hissediyordu. Güneş dışarıda gülümsüyordu, sokağın gürültüsü yukarıya kadar yükseliyordu, her şey hayat doluydu. Karşı sıradaki evlerin pencereleri açıktı. Ve işte, her sabah olduğu gibi, masanın üzerinde kahvaltı hazırdı. Oda öyle aydınlıktı ki bütün köşelere ışık dolmuştu. Her tarafta ışık zerreleri parıldıyordu ve her tarafta ümit, ümit, ümit!

Doktor öğleden sonra sigarasını içiyordu ki, kendisine bir hanımefendinin geldiği haber verildi. Hasta kabul saati henüz gelmemişti; aslında bu yüzden Alfred biraz sinirlenmişti.

İçeriye Marie'nin girdiğini görünce doktor, "Marie!" diye hayretle seslendi.

"Seni bu kadar erken rahatsız ettiğim için bana kızma. Lütfen, sigaranı içmeye devam et."

"Şayet izin verirsen sormak istiyorum; ne oluyor, neyin var?"

Marie, bir elinde şemsiye, öteki elini yazı masasına dayamış olarak, doktorun önünde duruyordu. "Felix'in bu derece hasta olduğu doğru mu?" diye telaşla sordu. "Ah! Bana niçin söylemedin, niçin? Aklınızdan neler geçiyor?" Odanın içinde gidip geldi.

"Sakin ol ve lütfen otur."

"Bana cevap ver!"

"Felix elbette hasta. Ancak bu yeni bir şey değil ki..."

"Hiç ümit yokmuş!" diye haykırdı Marie. Biliyorum, Felix de biliyor. Dün Profesör Bernhard'a gitmiş, o söylemiş."

"Profesörlerin de yanıldığı olmuştur."

"Sen onu birçok kez muayene ettin, bana lütfen doğruyu söyle."

"Böyle şeylerde mutlak bir gerçek yoktur."

"Evet, bunu bana Felix arkadaşın olduğu için söylemek istemiyorsun, değil mi? Fakat ben yüzünden anlıyorum! Doğru demek! Doğru! Aman tanrım! Aman tanrım!"

"Sevgili kızım, lütfen sakin ol." Marie, hızla kafasını kaldırdı. "Doğru mu bu?" dedi.

"Evet, Felix hasta. Bunu siz de biliyorsunuz."

"Ah!"

"Fakat bunu ona neden söylediler? Hem..."

"Ee, yani? Ama lütfen, eğer ümit yoksa beni de ümitlendirme."

"Hiçbir şeyden emin olunamaz, hiçbir zaman. Bir müddet böyle devam edebilir."

"Biliyorum, bir sene."

Alfred dudaklarını ısırdı. "Evet öyle. Peki neden başka bir doktora gitti?"

"Çok basit, ona doğruyu asla söylemeyeceğini bildiği için."

Doktor, "Büyük aptallık," diyerek yerinden fırladı, "büyük bir aptallık! Bunu aklım almıyor! Sanki çok lazımmış gibi, bir insanı..."

O anda kapı açıldı ve Felix içeri girdi.

"Aklıma gelmişti," dedi Marie'yi görünce.

"Doğrusu bir sürü çılgınlık yapmışsın," diye söylendi doktor, "bir sürü çılgınlık, gerçekten."

"Bırak boş lafları, sevgili Alfred," diye cevap verdi Felix. "İyi niyetin için sana tüm kalbimle teşekkür ederim, dostça davrandın, kusursuz hareket ettin."

Araya Marie girdi. "Alfred diyor ki, profesör de..."

Felix, "Unut bunu," diyerek sözünü kesti. "Daha önceleri bu hayalle beni oyalayabilirdiniz. Bundan sonra ise artık tatsız bir komedi."

"Çocuksun," dedi Alfred. "Yirmi sene önce hayatlarından ümit kesilen pek çok kimse, bugün hâlâ Viyana sokaklarında dolaşıyor."

"Ama pek çoğu da çoktan gömüldü."

Alfred, odada bir ileri bir geri gidip geliyordu. "Her şeyden önce, dünden bugüne hiçbir şey değişmedi. Kendini koruyacaksın, hepsi bu. Bundan sonra dediklerimi iyi dinleyeceksin. Bir hafta kadar önce, elli yaşlarında bir bey buradaydı..."

Felix sözünü kesti: "Biliyorum. Yirmi yaşına gelmeden her şeyden ümidini kesen, şimdi ise bir delikanlı gibi görünen ve sekiz tane sapasağlam çocuğu olan elli yaşındaki o malum bey."

"Böyle şeyler oluyor, buna hiç şüphe yok," diye atıldı Alfred.

Bunun üzerine Felix, "Biliyor musun, ben kendilerinde mucizeler zuhur eden insanlardan değilim."

Alfred hayretle sordu: "Mucize mi? Bunlar tamamen tabii şeyler."

"Yüzüne bir baksanıza," dedi Marie. "Bence, kışa nazaran, şimdi daha iyi görünüyor."

"Kendini biraz koruması lazım," diye fikrini belirtti Alfred ve arkadaşının önüne gelip durdu. "Siz şimdi dağlara çıkacaksınız, orada hiçbir şey yapmadan adamakıllı tembellik edeceksiniz."

Marie heyecanla, "Ne zaman gitmeliyiz?" diye sordu.

"Hepsi manasız," dedi Felix.

"Sonbaharda da güneye gidin."

Felix alaycı bir gülüşle, "Ya gelecek ilkbaharda?" dedi.

"İyileşeceksin, eminim," diye atıldı Marie.

"Ah, iyileşmek... İyileşmekmiş, aksine, çok daha ağır hasta olacağım!"

Doktor, "Ben hep söylerim ya," dedi, "bu büyük klinikçilerin hiçbiri de psikolog değil."

Felix, "Çünkü onlar, bizim hakikate tahammül edemeyeceğimizi düşünmüyorlar," diyerek sözünü kesti.

"Hakikat diye bir şey yok, sana söylüyorum. Sen işi hafife almayasın diye adam seni iyice korkutmak istemiş. Düşüncesi aşağı yukarı böyle. Ama sen onun teşhisine rağmen iyileşirsen, bu onu asla küçük düşürmeyecek. O, seni yalnızca ikaz etmiştir."

"Bu çocukça konuşmaları bırakalım," diyerek tekrar araya girdi Felix. "Ben çok ciddi bir şekilde konuştum onunla, kesin olarak bilmeye mecbur olduğumu anlatmaya çalıştım. Aile meselesi! Bu, onlara her zaman tesir eder. Sana açık yüreklilikle itiraf etmeliyim ki, o belirsizlik çok daha kötüydü."

Alfred ayağa kalktı ve, "Şimdi güya eminsin," dedi.

"Evet, eminim. Sen boşuna zahmet ediyorsun. Artık tek mesele şu: Son senemi mümkün olduğu kadar akıllıca geçirmek. Sevgili Alfred, göreceksin; ben bu dünyadan gülümseyerek ayrılanlardan biri olacağım. Hayır, ağlama Marie; bensiz bu dünyanın nasıl olacağını şimdiden bilemezsin. Sen ne diyorsun Alfred, öyle değil mi?"

"Bak, kızcağızı lüzumsuz yere üzüyorsun."

"Doğru. Bu işi hemen bitirmek daha akıllıca olacak. Beni bırak Marie, bırak yalnız öleyim!"

Marie, "Zehir verin bana!" diye haykırdı.

"Siz ikiniz de çıldırmışsınız," dedi doktor.

"Zehir istiyorum! Ben ondan bir saniye bile fazla yaşamak istemiyorum, buna inanmalı, bana inanmak istemiyor. Niçin inanmıyor, niçin?"

"Bak Marie, sana bir şey söylemek istiyorum. Eğer bu saçmalıktan bir kere daha söz edecek olursan, izimi dahi belli etmeden yanından kaybolurum. Sonra da beni hiç göremezsin. Senin kaderini kendi kaderime bağlamaya hiç hakkım yok, böyle bir sorumluluğu da hiçbir zaman üzerime alamam."

"Biliyor musun, sevgili Felix," diyerek söze başladı, "yarın yerine bugünden yola çıkmayı kabul etsen, kendine büyük iyilik etmiş olacaksın. Bu böyle devam etmemeli. Bu akşam sizi istasyona ben götürürüm, temiz hava ve sükûnet her ikinizin de aklını başına getirecektir diye düşünüyorum."

"Bence de," dedi Felix. "Benim için hiç fark etmez, nerede..."

"Çok iyi. Şu anda ümitsizliğe kapılmak için küçücük bir sebep bile yok. Üzücü bazı ufak tefek belirtileri de bir kenara atabilirsin."

Marie gözyaşlarını sildi ve minnettar bir ifadeyle doktora baktı.

"Büyük psikolog," diyerek gülümsedi Felix. "Eğer doktor insana sert davranırsa, hasta kendini iyileşmiş gibi hissediyor."

"Ben, her şeyden önce, senin arkadaşınım. Biliyorsun ya..."

"Yarın dağlara seyahat!"

"Evet, öyle olacak."

"Her neyse, sana teşekkür ederim," diyerek arkadaşına elini uzattı. "Biz artık gidelim. Dışarıdan ayak sesleri geliyor. Gel, Marie!"

"Size teşekkür ederim, doktor bey," dedi Marie vedalaşırken.

"Teşekkür edecek bir şey yok. Sadece aklınızı başınıza toplayın ve ona dikkat edin. Tekrar görüşmek üzere."

Felix merdivenlerde birdenbire, "Doktor hoş insan, değil mi?" dedi.

"Oo, evet."

"Genç ve sağlıklı, önünde belki daha kırk senesi var ya da yüz."

Caddeye çıkmışlardı. Etrafları yürüyen, konuşan, gülen, yaşayan ve ölümü hiç düşünmeyen insanlarla doluydu.

Gölün tam kenarında küçük bir eve yerleştiler. Suyun kenarına dizilmiş evlerin sonuncusu olarak, köyün dışında kalıyorlardı. Evin arkasında ise çimenler tepelerden aşağılara kadar iniyordu, daha ötedeki tarlalar yaz çiçekleri içindeydi. Çok daha ilerde ise ancak zaman zaman görülebilen, belli belirsiz uzanan bir dağ dizisi vardı. Terasa çıktıklarında karşılarında duran diğer sahilde, dört adet kahverengi ve rutubetli kazığın, berrak suyun üzerinde dikilerek yükselttiği, suskun gökyüzünün dingin parlaklığının yayıldığı kaskatı kayaların uzun zincirini görünüyordu.

Buraya gelişlerinin ilk günlerinde, her ikisinin de anlayamadığı fevkalade bir sükûnet vardı. Sanki, kader yalnızca daimi oturdukları evlerinde onlara hükmedermiş de, burada, bu yeni şartlarda, o başka dünyada kaderlerini tayin eden şeylerin artık hiçbiri geçerli değilmiş gibiydi. Birbirlerini tanıdıklarından beri böylesine iç acıcı bir yalnızlık yaşamamışlardı. Birbirlerine baktıkları zaman, üzerinde hiç

konuşulmaması gereken herhangi bir hadise, aralarında bir münakaşa veya anlaşmazlık olmuş gibi hissediyorlardı. Güzel yaz günlerinde, Felix kendini o derece sıhhatli hissediyordu ki, köye gelişlerinden hemen sonra yeniden çalışmaya başlamak bile istedi. Marie buna razı olmadı. "Henüz tamamen iyileşmedin," diyerek gülümsedi. Felix'in kitaplarını ve kâğıtlarını yerleştirdiği küçük masanın üzerinde güneş ışıkları dans ediyordu. Dünyanın her türlü felaketinden habersiz, yumuşak, okşayıcı bir hava gölden yükselerek pencereden içeri doluyordu.

Bir akşam, sık sık yaptıkları gibi, yaşlı bir köylünün küreklerini çektiği kayıkla göle açıldılar. Bindikleri kayık, her binişlerinde Marie'nin oturduğu yumuşak döşemeli kanepesi ile büyük ve güzel bir kayıktı. Felix de hep onun ayaklarının dibine oturur, hem minder hem örtü vazifesi gören gri kareli, yumuşak örtüsüne sarınırdı. Başını da Marie'nin dizlerine dayardı. Engin ve sakin su yüzeyine hafif bir sis yayılmıştı ve alacakaranlık, adım adım karşı sahile ulaşmak ister gibi sudan yavaşça yükseliyordu. Felix bugün cesaret gösterip bir sigara yakmıştı, önündeki dalgalara, tepelerinden güneşin solgun sarısının çekildiği ötedeki kayalara bakıyordu.

"Marie, söyle bakalım," diye konuşmaya başladı, "yukarı bakmak için kendine güveniyor musun?"

"Nereye?"

Parmağıyla gökyüzünü işaret etti. "Tam yukarı, derin maviliğe. Ben bakamıyorum, beni ürkütüyor."

Marie gökyüzüne baktı ve birkaç saniye bakışlarını yukarıda gezdirdi. "Bana iyi bile geliyor," dedi.

"Öyle mi? Eğer gökyüzü bugünkü gibi açıksa, o zaman hiç cesaret edemiyorum. Bu uzaklık, bu ürkütücü uzaklık! Ama eğer gökyüzü bulutluysa, o zaman o kadar kötü olmuyor, bulutlar da bize dahil, o zaman tanıdık bir şeye bakıyorum sanki."

Kayıkçı, "Yarın yağacak herhalde," diyerek araya girdi, "dağlar bugün çok yakınlaşmış!" Ve sonra kürekleri bıraktı, kayık gittikçe yavaşlayarak, dalgaların üzerinden gürültüsüzce kayıp gidiyordu.

Felix hafifçe öksürdü. "Ne garip, sigara hâlâ ağır geliyor."

"Öyleyse at onu!"

Felix, yanmakta olan sigarayı birkaç kere parmaklarının arasında çevirdi, sonra suya attı ve Marie'ye bakmadan, "Demek yine de tamamen iyileşmiş değilim?" dedi.

Marie, "Yapma," diyerek itiraz etti, bir taraftan da usulca onun saçlarını okşuyordu.

"Şimdi yağmur başlarsa ne yapacağız? Keşke çalışmama izin vermiş olsaydın."

"Henüz çalışamazsın."

Marie ona doğru eğilip gözlerinin içine baktı. Yanaklarının kızarmış olduğu dikkatini çekti. "Kötü düşünceleri kafandan uzaklaştırmak istiyorum. Ama artık eve dönmeyelim mi? Hava serinliyor."

"Serin mi? Bana serin gelmiyor."

"Evet, örtün seni sıcak tutuyor."

"Oo!" diye bağırdı Felix, "Çok bencilim, üzerinde yazlık giysilerinin olduğunu unuttum." Kayıkçıya dönüp eve döneceklerini söyledi. Birkaç yüz kürek çekildikten sonra evlerine yaklaşmışlardı. O sırada Marie, Felix'in sağ eliyle, sol elinin bileğini sıktığını, fark etti.

"Neyin var?"

"Marie, ben gerçekten iyileşmiş değilim."

"Fakat..."

"Ateşim var, çok kötü!"

"Muhakkak yanılıyorsun. Ben hemen doktor bulmaya gideyim."

"Evet, tabii, ihtiyacım olabilir."

Yanaştılar ve karaya çıktılar. Odaların içi neredeyse karanlıktı. Ama gün, sıcaklığını hâlâ muhafaza ediyordu. Marie akşam yemeğini hazırlarken, Felix koltuğunda sessizce oturuyordu.

"Marie," dedi birdenbire, "ilk bir hafta geçti." Marie, servisleri yerleştirmekte olduğu masadan hemen ona doğru geldi ve onu kucakladı.

"Yine neyin var?"

Felix kendini geriye çekti. "Ah, bırak!" Kalktı ve masaya oturdu. Marie onu takip etti. Parmaklarıyla masada tempo tutuyordu Felix. "Kendimi öyle aciz hissediyorum ki... İnsan birden şaşkına dönüyor."

"Ama Felix..." Marie sandalyesini onunkine yaklaştırdı.

Felix gözlerini kocaman açmıştı, odada sağa sola bakınıyordu. Sonra, anlayamadığı bir şeyler varmış gibi, başını öfkeyle salladı ve dişlerinin arasından fısıldadı: "Acizim, aciz! Bana hiç kimse yardım edemez. İşin aslı bu derece korkunç değil, ama böylesine aciz olmak..."

"Felix yalvarıyorum, telaşlandırıyorsun kendini. Eminim mühim bir şey yoktur. İster misin, sadece rahatlaman için,doktora gideyim mi?"

"Rica ederim uğraşma bunlarla. Hastalığım yüzünden yine başını şişirdiğim için özür dilerim."

"Fakat..."

"Bir daha olmayacak. Haydi, bana içki ver. Evet, evet içki! Teşekkürler. Şimdi başka şeylerden bahset."

"Tamam, fakat nelerden bahsedeyim?"

"Fark etmez, eğer aklına bir şey gelmiyorsa da oku. Ah pardon! Yemekten sonra tabii. Şimdi lütfen yemeğini ye, ben de yiyorum." Bir lokma aldı. "Hatta iştahım bile var, her şey bana lezzetli geliyor."

"Oh, neyse ki," dedi Marie zoraki bir tebessümle.

Her ikisi de yemeğini yiyip içkisini içti.

Bundan sonraki günler ılık bir yağmur getirmişti. Akşam oluncaya kadar bazen odada, bazen de terasta oturuyorlardı. Her ikisi de kitap okuyor veya pencereden dışarıyı seyrediyor, ya da Felix, eğer Marie dikişe başlamışsa, onu seyrediyordu. Bazen Marie'ye satrancın temel kurallarını öğretiyordu veya ara sıra kart oynuyorlardı. Divana uzandığı da oluyordu, o zaman Marie de yanına oturuyor ve ona kitap okuyordu. Günleri ve geceleri huzurluydu. Felix kendini iyi hissediyordu. Kötü havanın ona tesir etmemiş olmasına seviniyordu. Ateşi de tekrar nüksetmemişti.

Bir öğleden sonra, uzun yağmurların ardından gökyüzü ilk defa açılmaya yüz tuttuğunda, balkonda oturuyorlardı ve Felix birdenbire, önceki konuşma ile bir bağlantısı olmaksızın, "Yeryüzünde aslında hep ölüm mahkûmları dolaşıyor," dedi.

Marie başını işinden kaldırıp ona baktı.

"Tabii ya. Mesela diyelim ki; birisi sana, saygıdeğer bir hanımefendi, siz 1 Mayıs 1970'de öleceksiniz, dedi. Yüz yaşına kadar yaşayacağını zaten sanmıyor olsan bile, bundan sonraki hayatını 1 Mayıs 1970 tarihinden, adı konmamış bir hisle korkarak geçirirsin."

Marie cevap vermedi.

Felix, bulutların arasında süzülen güneş ışınlarının üzerinde parıldadığı göle doğru bakarak, konuşmasına devam etti.

"Başka birileri de, bugün mağrur ve sağlıklı bir şekilde dolaşıp dururken, saçma bir tesadüf onları birkaç hafta içinde götürebilir. Ölmeyi hiç düşünmezler bile, değil mi?"

"Bak!" dedi Marie, "Bu aptalca düşünceleri bir kenara bırak. Yeniden sağlığına kavuşacağına var gücünle inanmalısın."

Felix gülümsedi.

"Elbette, sen iyileşecek olanlara dahilsin."

Felix yüksek sesle gülüyordu. "Zavallı çocuk, sen yoksa kaderi atlatabileceğini mi sanıyorsun? Tabiatın bana şimdilik bahşettiği bu geçici iyileşmenin, beni kandırabileceğini

mi sanıyorsun? Nerede olduğumu tesadüfen biliyorum ve ölüme yakın olmak, beni de diğer büyük adamlar gibi filozof yaptı,"

"Hemen bunu kes artık! Tamam mı?"

"Oo, hanımefendiciğim, ben öleceğim ve sizin bundan bahsetmeme bile tahammülünüz olmayacak."

Marie elindeki işi bıraktı ve ona doğru yöneldi. Son derece samimi bir ifadeyle, "Benim yanımda olacağını hissedebiliyorum. Ne derece iyileştiğine kendin karar veremezsin. Artık bunları düşünmemelisin, o zaman bütün kötü şeyler yolumuzdan çekilecektir."

Felix ona uzun uzun baktı. "Sen bu işi hiç ama hiç kavrayamamış gibi görünüyorsun. Sana durumu gözle görülür hâle getirmeli. Şuna bak bir kere." Eline bir gazete aldı. "Şurada ne yazıyor?"

"12 Haziran 1890."

"Evet, 1890. Sıfırın yerini birinin aldığını farz et. İşte o zaman her şey bitmiş olacak. Evet, şimdi beni anlıyor musun?"

Marie onun elinden gazeteyi aldı ve öfkeyle yere fırlattı.

Felix, sakin bir şekilde, "Onun bir suçu yok ki," dedi. Ve aniden atik bir şekilde ayağa kalktı ve sanki bu düşünceleri ani bir kararla kafasından uzaklaştırmış gibi konuştu: "Bak bir kere, ne kadar güzel! Güneş, suya nasıl yansımış." Pencereden dışarı, teras tarafına doğru uzandı ve ovalık arazinin bulunduğu karşı tarafa baktı "Tarlalar nasıl da hareket ediyor! Biraz dışarı çıkmak istiyorum."

"Çok rutubetli değil mi?"

"Biraz hava almalıyım."

Marie itiraz etmeye cesaret edemedi.

Her ikisi de şapkalarını aldı, paltolarını omuzlarına koydu ve tarlalara giden yola koyuldular Gökyüzü neredeyse tamamıyla açıktı. Uzaktaki sıra dağlar üzerinden, çok yönlü beyaz bir sis yükseliyordu. Çimenlerin yeşilliği, çevresini içine

hapsetmiş gibi görünen parlak beyazlık içinde kaybolmuştu sanki. Biraz sonra, yolları başakların arasına düştü ve saplar paltolarının etekleri altında hışırdarken art arda yürümeye mecbur kaldılar. Hemen sonra da yan tarafa, içinde küçük aralıklarla yerleştirilmiş bankların ve bakımlı yolların bulunduğu seyrek bir ormana saptılar. Burada kol kola yürüyorlardı.

"Burası güzel değil mi?" dedi Felix. "Ve bu hava!"

Marie, "Sence, şimdi yağmurdan sonra," diyecekti ama tamamlamadan sustu.

Felix sabırsız bir baş hareketi yaptı. "Bırak, şimdi bunu mu konuşacağız? Durmadan ikaz edilmek hiç hoş değil."

Onlar ilerledikçe orman iyice aydınlanıyordu. Yaprakların arasından göl parıldıyordu. Oraya kadar ancak yüz adımları vardı. Ormanın seyrek çalılıklarla son bulduğu yerde, darca bir kara parçası suda çıkıntı yapmıştı. Burada, önlerindeki masalarla birkaç tahta bank duruyordu ve suyun tam kenarında da ahşap bir çit uzanıyordu. Hafif bir akşam rüzgârı çıkmış, dalgaları sahile sürüklüyordu. Sonra rüzgâr, çalılıkların ve ağaçların üzerinden esti, ıslak yapraklardan aşağı damlalar döküldü. Suyun yüzünde, bitmekte olan günün yorgun parlaklığı vardı.

"Her şeyin bu kadar güzel olduğunu hiç fark etmemiştim," dedi Felix.

"Evet, büyüleyici."

"Sen bunu bilmiyorsun ki. Bilemezsin de çünkü bütün bunlardan ayrılmaya mecbur değilsin." İleriye doğru yavaş yavaş birkaç adım attı ve incecik destekleri ıslanmış olan ince çite kollarıyla dayandı. Parıldayan suya uzun uzun baktı. Sonra döndü. Marie onun arkasında duruyordu, içine akıttığı gözyaşları yüzünden bakışları hüzünle doluydu.

"Görüyor musun?" dedi Felix, alaylı bir tonla, "Bütün bunları sana bırakıyorum. Evet evet, çünkü bunlar bana ait. Her şeye sahip olmanın yüce duygusu, işte bu, benim ulaştığım

sonsuz yaşamın muazzam hissi. Bütün bunlarla ne istersem yaparın. Oradaki çıplak tepelerde çiçekler açtırabilirim, beyaz bulutları gökyüzünden uzaklaştırabilirim. Yapmıyorum çünkü her şey böyle olduğu gibi güzel. Sevgili miniğim, ancak yalnız kaldığında beni anlayacaksın. Evet, eminim, her şeyin artık senin eline geçtiği hissine kapılacaksın."

Marie'nin elinden tutarak onu yanına çekti. Sonra etraftaki güzellikleri göstermek ister gibi öteki kolunu yana açtı. "Bütün bunlar, bütün bunlar..." Fakat Marie hep sustuğundan ve hâlâ şaşkınlıkla baktığından, Felix aniden sözünü kesti ve "Şimdi, artık eve!" dedi.

Akşam oluyordu. Evlerine daha çabuk vardıkları sahil yolunu tercih ettiler.

"Güzel bir gezintiydi."

Marie başıyla onayladı.

"Bunu sık sık tekrarlayalım Marie."

"Evet."

Felix sesindeki aşağılayıcı merhamet tonuyla ilave etti.

"Ve seni artık hiç üzmek istemiyorum."

Bundan sonraki öğleden sonralarının birinde, yeniden çalışmalarına başlama kararı verdi Felix. Kalemini kâğıdın üzerinde ilk kez hareket ettirmek istediğinde Marie acaba ona engel olacak mı diye, şeytani bir merakla bakıyordu. Fakat Marie hiçbir şey söylemedi. Biraz sonra kalemi kâğıdı bıraktı ve okumak üzere eline rastgele bir kitap aldı. Bu onu daha iyi oyalıyordu. Henüz çalışacak güçte değildi. Bilge bir insan gibi, sonsuzluğu sükûnetle bekleyerek, son arzularını kaydedebilmek için her şeyden önce, hayata değer vermemeyi öğrenmesi icap ediyordu. Yapmak istediği buydu. Ölüme karşı duyduğu gizli korkuyu daima ele veren alelade bir insanın yazdığı vasiyet gibi değil. İnsan vasiyetinde elle tutulan, gözle görülen ve kendinden sonra günün birinde yok olup gitmeye mahkûm olacak şeylerden söz etmemeliydi. Vasiyeti bir şiir olmalıydı; geçip gittiği dünyaya, sakin

ve mütebessim bir veda. Marie'ye bu fikrinden hiç bahsetmedi. Marie onu anlamazdı. Kendisi ondan farklı biriymiş gibi geliyordu. Uzun öğle sonralarında, Marie, sık sık olduğu gibi, kitabı göğsünün üzerinde uykuya dalmış, çözülen bukleleri alnına düşerken, Felix bariz bir gururla onun karşısında oturuyordu. Ondan ne kadar çok şeyi saklayabildiğini gördükçe, kendine olan güven duygusu artıyordu. Yalnızlığı kadar büyüyordu.

Ve yine bir gün, öğleden sonra, Marie'nin gözleri kapanınca Felix yavaşça dışarı süzüldü. Ormanda geziniyordu. Etrafa bunaltıcı öğleden sonrasının sessizliği bürünmüştü. Birden anladı ki, bugün cereyan edebilirdi. Derin derin nefes aldı, kendini oldukça hafif ve hür hissediyordu. Ağaçların koyu gölgesi altında yürümeye devam ediyordu. Ağaçların kestiği gün ışığı, dinlendirici bir şekilde insanın üzerinden akıyordu. Her şeyi bir lütuf gibi görüyordu; gölgeyi ve sessizliği, okşayıcı havayı. Bunların keyfini çıkarıyordu. Hayatın bütün bu güzelliklerini kaybetmek mecburiyetinde oluşundan bir sızı duymuyordu. "Kaybetmek, kaybetmek," dedi, kendi kendine yüksek sesle. Derin bir nefes aldı ve o ılık hava, göğsüne öyle latif ve rahatça doldu ki, hastalanmış olmasını anlayamıyordu. Fakat hastaydı tabii, çaresi yoktu. Birden içini bir aydınlık kaplamıştı. Hasta olduğuna inanmıyordu. Demek bundandı, bunun için kendini bu kadar hafif ve hür hissetmişti ve demek bunun için beklediği ânın geldiğini zannetmişti. Yaşamak arzusunu yenmemişti, sadece ölüme artık inanmadığı için, ölüm korkusu onu terk etmişti. Yeniden sağlığına kavuşacaklardan biri olduğunu biliyordu. Ruhunun gizli bir köşesinde uyumakta olan bir şey uyanmış gibi geliyordu ona. Gözlerini daha büyük açmak, daha geniş adımlarla ilerlemek ve daha derin soluklarla nefes almak ihtiyacı hissediyordu. Gün iyice aydınlanmış, hayat daha da hareketlenmişti. Demek böyleydi, böyleydi demek! Peki ama neden? Nasıl da böyle birdenbire, ümitten sarhoş bir hâle gelmişti? Ah, ümit! Bundan daha da öte bir

şeydi. Hakikatti bu. Daha bu sabah ona acı çektirmiş, boğazını sıkmıştı, şimdi ise iyileşmişti. Yüksek sesle bağırıyordu! "İyileştim!" Artık ormanın çıkışına gelmişti. Göl, koyu mavi parlaklığı içinde önündeydi. Bir banka oturdu ve derin bir huzur içinde bakışlarını suya çevirdi. "Ne kadar garip," diye düşündü. İyileşmenin verdiği sevinç, mağrur veda sahnesindeki hazzın önüne geçti.

Tam arkasında hafif bir gürültü duydu. Arkasına dönmeye fırsat bulamadı. Marie'ydi. Gözleri parlıyordu, yüzü biraz kızarmıştı.

"Neyin var?"

"Niçin kaçtın? Beni neden yalnız bıraktın? Çok korktum."

Felix, "Gel," diyerek Marie'yi yanına oturttu. Gülümsedi ve öptü onu. Ne kadar sıcak ve dolgun dudakları vardı. "Gel," dedi yavaşça ve onu kucağına doğru çekti. Marie ona iyice sokuldu ve kollarını boynuna doladı. Ne kadar güzeldi! Sarı saçlarından büyüleyici bir koku yükseliyordu ve Felix'in göğsünde yatan uysal ve güzel kokulu bu kadın için, içinde sonsuz bir sevgi büyüyordu. Gözlerine yaşlar doldu, Marie'nin ellerini tuttu öpmek için. Ne kadar çok seviyordu onu!

Gölden kısık, ıslık gibi bir ses geldi. İkisi de aniden o tarafa baktı, ayağa kalkıp kol kola sahile doğru yürüdüler. Uzakta buharlı bir gemi görünüyordu. Güvertede oturanların siluetleri iyice belli oluncaya kadar geminin yaklaşmasını beklediler. Sonra ormanın içinden geze geze eve geldiler. Yavaş yavaş yürüyorlardı, kol kola girmişlerdi, arada sırada da birbirlerine gülümsüyorlardı. O eski kelimeleri yeniden buluyorlardı, aşklarının ilk günlerindeki kelimeleri. İnsanın içinde kuşku uyandıran o sevecenliğin tatlı sorularını ve gönlü hoş eden sakinliğin içten kelimelerini dile getirdiler. Çocuklar gibi neşeliydiler ve işte bu saadetin ta kendisiydi.

Sıcak, kavurucu gündüzleri, ılık ve arzulu geceleriyle ağır ve oldukça sıcak bir yaz gelmişti. Her gün bir öncekini, her gece geçmiş geceyi geride bırakıyordu ve zaman sessiz

duruyordu. Ve yalnızdılar. Sadece birbirleriyle alakalıydılar. Orman, göl, küçük ev; dünyaları bundan ibaretti. Düşünmeyi bile unuttukları rahatlatıcı bir sıcaklık sarmıştı dünyalarını. Endişesiz, mesut geceler, yorgun, sevgi dolu günler üzerlerinden akıp gidiyordu.

Mumun geç saatlere kadar yandığı gecelerin birinde, gözleri açık yatmakta olan Marie yataktan doğruldu. Derin bir uykunun huzurunun yayıldığı sevgilisinin yüzünü inceliyordu. Onun soluk alışlarına kulak kabartıyordu. Artık şu kesin gibi bir şeydi: Her saat, onu kurtuluşa daha çok yaklaştırıyordu. Anlatılmaz bir his içini kapladı. Nefes alışını hissetmek arzusuyla ona doğru eğildi. Yaşamak ne kadar da güzel bir şeydi. Marie'nin bütün hayatı Felix'ti, sadece o. Ona şimdi yeniden sahip olmuştu ve ilelebet onun olacaktı!

Felix'in soluğundaki bir değişiklik Marie'yi ürküttü. Bu, kısa ama sıkıntılı bir inlemeydi. Aralanmış dudaklarında bir ıstırap alameti fark ediliyordu ve Marie, Felix'in alnında biriken tere korkuyla bakıyordu. Kafasını hafifçe yana çevirmişti. Biraz sonra dudakları kapandı ve yüzünün sakin ifadesi geri geldi, birkaç huzursuz soluktan sonra nefesi normale döndü ve neredeyse duyulmaz oldu. Marie aniden, rahatsız edici bir korkuya düştüğünü hissetti. Hemen onu uyandırmayı, ona sokulmayı, onun sıcaklığını ve canlılığını, varoluşunu hissetmeyi arzuladı. Garip bir suç duygusu onu sardı ve birdenbire, Felix'in kurtulacağına inanmak bencillik gibi geldi ona. Şimdi ise kendini, bunun tam bir inanma olmadığına, yalnızca küçük bir ümit olduğuna ve bu kadar küçük bir ümit için böyle acı bir şekilde cezalandırılmayı hak etmediğine, ikna etmeye çalışıyordu. Bundan sonra böyle bencilce mesut olmamaya yemin etti. Bir anda, mutluluktan başlarının döndüğü o neşe dolu zamanları, bedelini ödeyecekleri günahlarmış gibi düşündü. Muhakkak. Ama diğer zamanlarda günah sayılabilecek bir şey onların durumunda çok başka bir şey değil miydi? Aşk belki

de bir mucize yaratabilecekti? Ona sıhhatini geri verebilecek şey belki de o son, tatlı geceler olamaz mıydı?

Felix korkunç bir şekilde inledi. Yarı uykulu, korkuyla kocaman açılmış gözleriyle yataktan doğrulup bakışlarını boşluğa dikince, Marie bağırmaya mecbur kaldı. Bu, Felix'i tamamen uyandırdı. "Ne oluyor, ne oluyor?" diye heyecanla sordu. Marie hiçbir şey söyleyemedi. "Sen bağırdın mı Marie? Bağırıldığını duydum." Hızlı hızlı nefes alıyordu. "Boğuluyordum sanki. Rüya görüyordum ama ne olduğunu hatyırlayamıyorum."

"Öyle korkmuştum ki..."

"Biliyor musun Marie, şimdi de üşüyorum."

"Olur tabii. Eğer kötü rüyalar gördüysen..."

"Ah, ne diyorsun!" Hiddetli bir hâlde yukarıya bakıyordu. "Yine ateşin var, hepsi bu." Dişleri birbirine çarpıyordu, yattı ve yorganı üzerine çekti.

Marie çaresizce bakındı. "Senin için ne yapabilirim, bir şey ister misin?"

"Hiçbir şey, uyu artık! Yorgunum, ben de uyuyacağım. Işık açık kalsın." Felix gözlerini kapadı ve yorganı çenesine kadar çekti. Marie artık ona bir şey sormaya cesaret edemiyordu. Kendisini pek iyi hissetmediği zaman ona acımasının, onu ne derece öfkelendirdiğini çok iyi biliyordu. Felix birkaç dakika sonra uykuya daldı fakat Marie'yi uyku tutmuyordu. Ardından, sabahın kurşuni rengi içeri süzülerek odayı doldurmaya başladı. Yaklaşmakta olan sabahın bu ilk ve solgun alameti Marie'ye iyi geldi. Dostça, mütebessim bir şey onu ziyarete geliyorınuş gibi hissetti. Tuhaf bir şekilde, sabahı karşılamak istiyordu. Yatağını sessizce terk etti, sabahlığını hızla giydi ve terasa çıktı. Gökyüzü, dağlar, göl... Hemen hemen hepsi koyu, bulanık bir grilik içinde yüzüyordu. Siluetleri iyice ayırt edebilmek için gözlerini bir parça zorlaması, ona hususi bir zevk verdi. Koltuğa oturdu ve bakışlarını alacakaranlığa yönlendirdi. Etrafındaki her şey ona

oldukça huzurlu, sakin ve ebedi geldi. Başlamakta olan yaz sabahının derin sessizliği içinde böyle bir müddet, tek başına olmak çok güzeldi, dar ve rutubetli olan odadan dışarıda. Birdenbire farkına vardığı bir şey onu sarstı: Onun yanından isteyerek uzaklaşmıştı ve burada olmaktan, yalnız olmaktan zevk alıyordu!

Bütün gün, bir evvelki gecenin düşünceleri aklına gelip durdu. Fakat bu sefer, karanlıkta olduğu gibi ürkütücü ve üzüntü verecek şekilde değil; daha açık ve karar almaya götürecek bir şekilde. Marie, ilk iş olarak, sevgilisinin aşırılığına mümkün olduğu kadar karşı koymaya karar verdi. Bütün bu zaman zarfında, nasıl olup da başka hiçbir şey düşünmediğini anlayamıyordu. Öyle sıcakkanlı ve akıllı olmak istiyordu ki, bu bir korunma gibi değil de, daha yeni ve kendinden emin bir sevgi gibi görünmeliydi.

Fakat akıllı davranmaya ve uysallığa pek de ihtiyacı kalmayacaktı. Çünkü o geceden sonra, Felix'te sevda namına bir şey kalmamış, bütün fırtınası gelip geçmişti. Marie'ye, önceleri, onu teskin eden, daha sonra da onu yadırgayan bir nezaketle muamele ediyordu. Bütün gün okuyordu yahut okuyor görünüyordu çünkü Marie, pek çok kere, kitabı elindeyken uzaklara daldığını fark etmişti. Konuşmaları gündelikti ve hiç de mühim olmayan şeyler üzerinde gidip geliyordu. Bütün bu kısa konuşmalar, Felix'in kayıtsızlığı ve her şey, sanki iyileşme sürecindeki bir hastanın umarsız bitkinliğindenmiş gibi, oldukça tabii geliyordu ona. Marie, sabahın ilk ışıkları ile dışarı çıkmayı alışkanlık hâline getirirken, Felix de sabahları uzun bir müddet yatıyordu. Marie ya terasta oturuyor ya da aşağıdaki göle kadar iniyor ve sahilde bir kayığın içinde kendini dalgaların hafif sallantısına bırakıyordu. Ara sıra da ormanda gezintiye çıkıyordu ve böylelikle onu uyandırmak için odaya girdiğinde, küçük bir sabah gezintisinden gelmiş oluyordu. İyi bir işaret olarak gördüğü Felix'in bu sağlıklı uykularından gayet memnundu. Felix geceleri defalarca uyanıyordu ve Marie -sağlıklı

gençlerin yaptığı gibi- derin uykusuna dalmış hâlde iken, Felix'in üzerinde dolaşan hüzün dolu bakışlarını göremezdi.

Bir keresinde Marie, sabahleyin yine sandala oturmuştu. Sabah, ilk altın renkli parıltılarını gölün üzerine serpiyordu. Parıldayan aydınlık suya açılma hevesine kapıldı birden. Bir hayli açıldı. Kürek çekmeye alışkın olmadığından, bu onu aşırı derecede yoruyordu ama bu, gezintinin verdiği hazzı arttırıyordu. Bu kadar erken saatte bile, gölde yalnız olunamıyordu. Birkaç tekneyle karşılaştı ve bazılarının, amaçsız bir şekilde yakınından geçtiklerini fark etti. Hızla yakınından geçen küçük, zarif bir sandalın küreklerini iki genç çekiyordu. Gençler, kürekleri içeri aldı ve kasketlerini çıkarıp nezaketle gülümsediler.

Marie hayretle o ikisine baktı ve dalgın bir hâlde, "Günaydın," dedi. Farkında olmadan, o genç beyefendilerin arkasından bakıyordu. Onlar da ona doğru dönmüştü, Marie'yi bir kere daha selamladılar. İşte o anda, doğru olmayan bir şey yaptığını fark etti birden ve olabildiğince mütevazı bir şekilde, evlerine doğru hızlıca kürek çekmeye başladı. Dönüş, aşağı yukarı yarım saatini almıştı, ter içinde, çözülmüş saçlarla eve geldi, daha aşağıda kayıktayken Felix'in terasta oturmakta olduğunu gördü ve aceleyle geldi. Sanki kabahatinin tamamen farkındaymış gibi şaşkın bir hâlde hızla balkona fırladı, Felix'i arkasından kucakladı. Abartarak ve şakayla, neşe içinde sordu: "Bak kim geldi?"

Felix, kendini ondan yavaşça kurtardı ve sessizce onun yüzüne baktı. "Neyin var? Seni bu kadar sevindiren nedir?"

"Sana tekrar kavuşmak."

"Peki, seni bu kadar heyecanlandıran nedir? Kıpkırmızı olmuşsun!"

"Ah, tanrım! Öyle mesudum ki, öyle mesudum ki..." Şehvetli bir hareketle onun dizindeki örtüyü yere itti ve kucağına oturdu. Kendi mahcubiyetine, sonra da onun keyifsiz çehresine sinirlendi ve onu dudaklarından öptü.

"Seni bu kadar keyiflendiren şey nedir?"

"Hiçbir sebebim olamaz mı yani? Çok mesudum, çünkü..." diye lafı geveledi ve devam etti: "Sen kabul ettin."

"Neyi kabul ettim?" Sesinde bir şeylerin kuşkusu seziliyordu.

Marie konuşmasına devam etmek zorundaydı şimdi. Başka çaresi yoktu.

"Korkuyu yani."

"Ölüm korkusu mu demek istiyorsun?"

"O lafı kullanma!"

"Niçin benim kabul ettiğimi söylüyorsun? Aynı şekilde sen de kabul ettin, değil mi?" Ve bu esnada Felix'in bakışı bir şeyler araştıran, kızgın bir hâl almıştı. Marie bu soruya cevap vermek yerine elleriyle onun saçlarını karıştırdı ve dudaklarını onun alnına doğru yaklaştırınca Felix kafasını geriye çekti ve soğuk, acımasız bir şekilde devam etti: "Bir zamanlar, bu hiç olmazsa senin niyetindi? Benim kaderim, senin de kaderin olacaktı?"

Marie, "Olacak da," diyerek tutku ve neşeyle atıldı.

"Hayır, olmayacak," diyerek ciddi bir tavırla sözünü kesti. "Kendimizi niçin aldatıyoruz? 'O', benim tarafımdan kabul edilmedi. 'O' gittikçe daha çok yaklaşıyor, bunu hissedebiliyorum."

"Fakat..." Marie fark ettirmeden ondan uzaklaşmış ve terasın parmaklıklarına dayanmıştı. Felix ayağa kalktı ve bir aşağı bir yukarı gidip geldi.

"Evet, bunu hissedebiliyorum. Sana, en azından bunu söylemek, benim sorumluluğum. Eğer birdenbire olsaydı, belki de senin için çok daha korkunç olacaktı. Bu yüzden sana hatırlatıyorum, bana verilen sürenin dörtte biri doldu. Belki de kendimi, bunu sana söylemek mecburiyetinde olduğuma ikna ediyorum ve beni buna sevk eden şey yalnızca korkaklık!"

"Kızgın mısın," diye sordu Marie korkarak, "seni yalnız bıraktığım için?"

"Bu çok şaçma! Seni elbette neşeli görebilirim, şahsen ben -kendimi tanıdığım kadarıyla- o bahsi geçen günü neşe içinde bekleyeceğim. Fakat açıkça itiraf edeyim ki, senin gülüp eğlenmene pek tahammül edemiyorum. Bu yüzden de, önümüzdeki günlerde, kendi kaderini benimkinden ayırıp ayırmama hususunda seni serbest bırakıyorum."

"Felix!" Marie bir o tarafa, bir bu tarafa yürümekte olan Felix'i aniden her iki kolundan tutarak durdurdu. Felix kendini tekrar geri çekti.

"En zor süreç başlıyor. Ben şimdiye kadar ilgi çekici bir hastaydım. Bir parça solgun, biraz da melankoliktim. Bu da bir kadının hoşuna gidebilirdi. Ama bundan sonra olacakları, sevgili miniğim, istersen hiç görme! Benim sendeki hatıramı zedeleyebilir."

Marie boş yere bir cevap arıyordu. Yüzüne çaresizce bakakaldı.

"Bunu kabul etmek zordur. İyice düşün! Bu, sana sevimsiz hatta sonunda alelade bir şeymiş gibi bile gelebilir. Bununla birlikte şunu açıklamak isterim ki, eğer teklifimi kabul edersen böyle bir şey söz konusu olmayacak. Aksine bana ve gururuma çok daha büyük hizmet etmiş olacaksın. Beni gerçekten için yanarak hatırlamanı ve gözyaşlarını samimi bir şekilde dökmeni istiyorum. Günler geceler boyu, kafanda 'keşke bitmiş olsa' düşüncesiyle yatağıma eğilerek başımda oturmanı ve her şey bittikten sonra, senden ayrılınca, kendini azat edilmiş gibi hissetmeni istemiyorum."

Marie söyleyecek bir şeyler bulmaya çalışıyordu. Sonunda, "Senin yanında kalıyorum, ebediyen," sözcükleri döküldü.

Felix bunun üzerinde pek durmadı. "Artık bundan bahsetmeyelim. Bir hafta içinde -öyle sanıyorum- Viyana'ya gideceğim. Birkaç şeyi halletmem gerekiyor. Evden ayrılmadan önce sorumu, hayır, ricamı bir kere daha tekrarlayacağım."

"Felix, ben..."

Felix sözünü şiddetle kesti. "Bu konu hakkında, benim belirleyeceğim zamana dek, tek kelime dahi sarf etmekten seni men ediyorum." Terastan odaya doğru yöneldi. Marie,onu takip etmek istedi. Oldukça sakin bir şekilde, "Bırak beni," dedi Felix. "Biraz yalnız kalmak istiyorum."

Marie terasta kaldı ve kupkuru gözlerle, parıldayan suyun yüzeyine bakakaldı. Felix yatak odasına geçmiş ve kendini yatağın üzerine atmıştı. Uzun bir süre tavana baktı. Sonra dudaklarını ısırdı, yumruklarını sıktı. Dudaklarında alaycı bir ifade ile fısıldadı: "Fedakârlık, fedakârlık!"

O andan itibaren aralarına bir soğukluk girmişti fakat aynı zamanda, gergin bir şekilde, birbirleriyle daha fazla konuşma ihtiyacı hissediyorlardı. Gündelik, basit şeyler üzerinde bile enine boyuna konuşuyorlardı. Sözü bitirmek onları gittikçe daha çok tedirgin ediyordu. Dağların tepesindeki gümüş renkli bulutlar nereden geliyorlar, yarın nasıl bir hava beklenebilir, su niçin değişik mevsimlerde değişik renkler gösteriyor; bütün bunlar hakkında uzun uzun sohbet ediyorlardı. Gezintiye çıktıklarında, çoğunlukla, evlerinin dar çerçevesinden uzaklaşıyorlardı, köy evlerinin bulunduğu sahile inen yolu tercih ediyorlardı. Böylece karşılaştıkları insanlar hakkında, birkaç söz söyleme fırsatı doğmuş oluyordu. Tesadüfen gençlerle karşılaşacak olurlarsa Marie, mahsus çekingen davranmaya özen gösteriyordu. Felix, bir kürekçinin veya bir dağcının yaz kıyafeti hakkında bir şeyler söyleyeceği zaman, pek de farkında olmadığını söylüyor ve bazen öyle ileri gidiyordu ki bu insanları hiç fark etmediğini iddia ediyordu. Bir dahaki sefere daha dikkatli bakmaya, Felix'in hatırı için, razı oluyordu. Böyle durumlarda, kendisini süzdüğünü hissettiği bakış ona ıstırap veriyordu. Bunun arkasından, on ila on beş dakika boyunca suskun bir şekilde yan yana yürüyorlardı. Bazen de hiç konuşmadan terasta yan yana oturuyorlardı, ta ki Marie kasıtlı olarak

yaptığını saklamayı beceremeden, ona gazeteden bir şeyler okur gibi yapana kadar. Felix'in onu dinlemediğini anlasa bile okumaya devam ediyordu, kendi sesinin varlığından, aralarında hiç olmazsa suskunluğun olmadığına seviniyordu. Bütün bu zorlama gayretlere rağmen her ikisi de yalnızca kendi kafalarındaki düşüncelerle meşguldü.

Geçenlerde, Felix kendine, Marie'nin karşısında gülünç bir oyun oynadığını itiraf ediyordu. Eğer Marie'yi yaklaşmakta olan felaketten, samimi olarak koruma arzusunda ise yapılacak en iyi şey, onun yanından hemen kaybolup gitmekti. Sükûnet içinde ölmek için herhâlde tenha bir köşe bulunabilir. Asıl hayret ettiği, bütün bunları tam bir kayıtsızlıkla düşünebilmesiydi. Bu planı yürütmek için ciddi ciddi düşünmeye başladığında, uykusuz geçen ve bitmek bilmeyen uzun bir gecede, ruhundaki birtakım şeylerin işleyişini, bütün derinlikleriyle göz önüne getirdi: Hemen ertesi sabah, alacakaranlıkta veda bile etmeden buradan ayrılıp yalnızlığa ve gittikçe yaklaşmakta olan ölüme doğru gitmek! Marie'yi de güneşli, gülümseyen ve kendisi içinse artık bitmiş olan bu dünyaya bırakmak... İşte o zaman kendini çok güçsüz hissediyordu, öyle acı geliyordu ki bunu yapamazdı ve asla yapamayacaktı. O hâlde ne olacaktı? Buradan gitmeye ve onu terk etmeye mecbur olduğu gün yaklaşıyordu, hem de acımasızca. Artık zaten onun bütün varoluşu, o günü bekleyişinden ibaretti, ıstırap dolu bir zaman diliminden başka bir şey değildi; hatta ölümün kendinden bile daha kötüydü. Keşke çocukluğundan itibaren kendini gözlemlemeyi hiç öğrenmemiş olsaydı! O zaman belki de, hastalığının bütün alametlerini fark etmeyecekti ya da bu onu çok az ilgilendirecekti. Tıpkı kendisinde olduğu gibi aynı öldürücü hastalığın tükettiği fakat ölümlerinden birkaç hafta öncesine kadar geleceğe ümit ve neşeyle bakmış tanıdıklarının yüzleri, hafızasında yeniden canlanıyordu. Şüphesinin kendini, acımasız ve katı hakikat karşısına dikilinceye kadar hep yalan ve sahte bir saygıyla bahsettiği o doktora sürüklediği saate ne

kadar lanet ediyordu. Şimdi ise, yüz kat daha fazla lanetlenmiş biri olarak, durumu infaz yerine götürülmek üzere, her sabah celladın biraz daha yaklaştığı bir mahkûmdan daha farklı değildi ve anladı ki; aslında sahip olduğu bütün korkuların nereden kaynakladığını bilmiyordu ve bunları bir çözüme kavuşturabilmiş değildi. Hâlâ, içinin bir köşesinde, asla terk etmek istemediği bir umut vardı, orada, sinsi ve riyakâr bir şekilde kendine yer edinmişti. Ancak mantığı daha ağır basıyordu. Ona soğuk ve açık bir tavsiyede bulunuyordu, bunu da durmadan, hiç durmadan tekrarlıyordu; onun için tek çıkış yolu, bir tek kurtuluş vardı ve Felix bunu, o bitmek tükenmek bilmeyen uykusuz gecelerde ve her şeye rağmen çok hızlı geçen tekdüze gündüzlerde, on, yüz hatta bin defa dinlemişti. Artık beklemeden, bir saat, bir dakika veya bir saniye bile beklemeden buna bizzat bir son vermek istiyordu. Bu kısmen daha az hüzünlü olurdu. Beklemek mecburiyetinde olmaması bir teselliydi. İstediği anda bu işi bitirebilirdi.

Fakat o, Marie! Gündüzleri yanında yürürken veya ona kitap okurken Felix, bu mahlûktan ayrılmanın hiç de zor olmadığını düşünüyordu. Marie onun için artık varlığının bir parçası değildi. Günün birinde, nasıl olsa terk etmek zorunda kalacağı çevresindeki hayata aitti, kendine değil. Ama bir başka anda da, bilhassa geceleri, derin uykusunda sımsıkı kapanmış kirpikleriyle Marie, gençliğinin bütün güzelliğiyle yanı başında yatarken ona olan sevgisi sonsuzdu. Marie ne derece sakin uyuyorsa, uykusu ne derece dünyadan uzakta ise ve rüya âlemine dalmış ruhu, Felix'in uyanık ıstıraplarından ne derece uzakta görünüyorsa, işte Felix de ona o derece tapıyordu. Bir keresinde geceleyin, gölden uzaklaşmaya mecbur kalmalarından önce, onu dayanılmaz bir istek sarmıştı. Marie'yi, sinsi bir ihanet olarak gördüğü o güzel uykudan sarsarak uyandırmak ve kulağına bağırmak istiyordu: "Eğer beni seviyorsan, benimle birlikte gel, hemen şimdi!" Fakat Marie'yi uyandırmadı, bunu ona ertesi gün söylemek

istiyordu. Marie ise o gecelerde, Felix'in zannettiğinden daha çok, bakışlarını kendi üzerinde hissediyordu. Onun sandığının aksine daha çok uyuyormuş rolündeydi çünkü kirpiklerinin arasından, yatak odasının yarı karanlığı içinde yatağında dik oturmakta olan Felix'in karaltısını fark ediyordu fakat vücudunun bütün enerjisini alan bir korku, gözlerini açmasına mani oluyordu. O, son ve ciddi konuşmasının hayali, onu bir türlü rahat bırakmıyordu ve Felix'in aynı soruyu yeniden sormak istediği o günü korkuyla titreyerek bekliyordu. Niçin titriyordu? Cevabı açık olarak önünde durmuyor muydu? Son saniyeye kadar onunla birlikte kalmak, yanından ayrılmamak, dudaklarından dökülen her inlemeyi, kirpiklerinden akan her ıstırap damlasını öpmek! O, Marie'den şüphe mi ediyordu? Başka bir cevap mümkün müydü? Nasıl? Hangisi? Mesela, "Haklısın, ben seni terk etmek istiyorum. İçimde yalnızca ilgi çekici bir hastaya ait hatıraları saklamak istiyorum. Senin hayalini daha çok sevebilmek için, seni şimdi yalnız bırakıyorum?" demek. Ya sonra? Bu cevaptan sonra gelecek olan kaçınılmaz şeyler, onu ister istemez ince ince düşünmeye zorluyordu. Marie soğuk fakat tebessüm eden Felix'i önünde görür gibi oluyordu. Marie'ye elini uzatıyor ve, "Sana teşekkür ederim," diyordu. Marie'den uzaklaşıyor, Marie de oradan kaçıyordu. Hayat veren binbir neşesi ile pırıl pırıl bir yaz sabahıydı. Marie, ondan mümkün olduğu kadar çabuk kaçmak için, sabahın altın renkli ışıkları arasında durmadan ilerliyordu. Birden bütün korkuları silindi. İşte tekrar yalnızdı, acımaktan kurtulmuştu. Kederli, meraklı, ölmekte olan ve şu son ayda kendisini aşırı derecede rahatsız etmiş olan o bakışı artık üzerinde hissetmiyordu. Neşeli hayatına geri dönmüştü, yine genç olmaya hakkı vardı. Marie koşuyordu, sabah rüzgârı onu arkasından gülümseyerek takip ediyordu.

Karmakarışık rüyaları içinde bu tabloyu gördüğünde, kendini bin kat daha zavallı hissetmişti. Böyle bir hayal bile ona oldukça acı vermişti.

Onun ümitsizliğini ve hastalığını düşündükçe, ona olan merhameti kalbini kemiriyordu ve nasıl da titriyordu. Onu kaybedeceği gün yaklaştıkça onu daha çok, daha içten seviyordu. Cevabının ne olacağı hususunda şüpheye yer yoktu. Onun yanında kalacak ve onunla birlikte acı çekecekti, aslında bu oldukça yetersizdi. Onun ölümü beklediğini görmek ve aylar süren bu ölüm korkusunu onunla birlikte tatmak, bütün bunlar... Marie onun için daha fazlasını yapmak istiyordu hatta en iyisini, en yücesini. Felix'e mezarı üzerinde kendini öldüreceğine dair söz verse o, Marie'nin bunu yapıp yapmayacağı şüphesiyle bu dünyadan ayrılırdı. Onunla, hayır, ondan önce ölmek istiyordu. Felix o soruyu kendisine yöneltecek olursa, şunu söyleme gücüne sahip olacaktı: "Bu işkenceye bir son verelim! Birlikte ölelim ve hemen şimdi ölelim!" Bu düşünceyle kendinden geçerken, biraz önce hayalinde canlanan o kadın gözlerinin önüne geldi, tarlaların içinden koşan, ılık sabah rüzgârının çevrelediği, hayata ve sevince doğru koşan o kadın kendisiydi. Acınası ve bayağı!

Yolculuğa çıkmak istedikleri gün geldi. Oldukça yumuşak bir sabahtı, sanki ilkbahar geri gelmiş gibiydi. Marie terasta oturuyordu ve Felix oturma odasından çıktığında kahvaltı hazırdı. Derin bir nefes çekti içine. "Oh, ne kadar güzel bir gün!"

"Evet, değil mi?"

"Sana bir şey söylemek istiyorum Marie."

"Nedir?" Ve ağzından şu cevabı almak istercesine acele devam etti: "Biraz daha burada kalıyoruz?"

"Bu değil ama hemen Viyana'ya dönmeyelim, diyorum. Ben kendimi bugün hiç de fena hissetmiyorum. Yolda bir yerde kalalım."

"Nasıl istersen, sevgilim." Birden Marie'nin içi, uzun zamandır hiç olmadığı kadar rahatladı. Felix, son hafta içinde hiçbir şey hakkında bu kadar rahat konuşmamıştı.

"Diyorum ki Marie, Salzburg'da kalalım."

"Nasıl istersen."

"Viyana'ya nasılsa yeterince erken gitmiş oluyoruz, değil mi? Tren yolculuğu da çok uzun benim için."

"Evet, tabii. Acelemiz de yok zaten."

"Değil mi, Marie? Her şey hazır mı?"

"Evet, çoktan, hemen yola çıkabiliriz."

"Arabayla gideriz diye düşünüyorum. Dört-beş saatlik bir yolculuk, trenden daha iyi gibi. Vagonlarda her zaman bir önceki günün sıcaklığı vardır."

"Nasıl istersen sevgilim." Sütünü içmesini hatırlattı ona, sonra dalgaların tepelerindeki gümüş renkli parıltılara dikkatini çekti. Marie aşırı neşeli konuşuyordu. Felix de sakin ve nazik cevaplar veriyordu. Nihayet Marie, öğlen Salzburg'a gidecekleri arabayı çağırmak üzere, kendisinin gidebileceğini teklif etti. Felix gülümseyerek kabul etti. Marie hemen geniş kenarlı hasır şapkasını giydi, Felix'in dudaklarını birkaç kere öptü ve sokağa koştu.

Felix sormamıştı ve sormayacaktı da. Bu, yüzündeki ferah ifadeden açıkça anlaşılıyordu. Bugünkü samimiyetinde, bazı kereler olduğu gibi, rahat bir sohbeti, kötü bir sözle kasıtlı olarak kesecek gibi pusuda bekler bir hâli de yoktu. Marie, böyle bir şeyin olacağını hep önceden hissederdi. Halbuki şimdi Felix büyük bir lütufa uğramış gibi geliyordu ona. Onun yumuşaklığında yapıcı bir şeyler vardı.

Marie terasa geri döndüğünde, Felix'i, kendisi yokken gelmiş olan gazeteyi okurken buldu.

"Marie," diye seslendi Felix. Gözleriyle biraz daha yaklaşmasını işaret ederken, "Garip, garip bir şey..." diyordu.

"Ne oldu?"

"Oku bak! Adam, yani Profesör Bernard ölmüş."

"Kim?"

"Şu, kasvetli geleceği bana söylemiş olan adam."

Marie gazeteyi onun elinden aldı. "Nasıl, Profesör Bernard mı?" Marie'nin içinden, "layığını bulmuş," demek geldi fakat söylemedi. Her ikisine de, bu hadise kendileri için çok mühimmiş gibi geliyordu. Evet, demir gibi sağlıklı olan ve bütün bilgeliği ile umuda muhtaç olanların her umudunu ukalaca çalan o adam, birkaç gün içinde göçüp gitmişti işte. Ancak Felix o anda, bu adama ne kadar kinlenmiş olduğunu fark etti ve kaderin intikamının ona ulaşmış olmasını iyi bir alamet olarak yorumluyordu. Uğursuz bir hayalet, çevresinden çekilmiş gibi hissetti. Marie gazeteyi yere attı ve "Evet, biz insanlar gelecek hakkında ne biliyoruz ki?" dedi.

Felix hırsla, "Yarın hakkında ne biliyoruz ki? Hiçbir şey bilmiyoruz, hiçbir şey!" dedi. Kısa bir sessizlikten sonra ise başka bir konuya atladı. "Arabayı çağırdın mı?"

"Evet. Saat on bir için."

"O hâlde gölde bir gezinti daha yapabiliriz, değil mi?"

Marie onun koluna girdi ve birlikte kayıkhaneye doğru gittiler. Her ikisi de çoktan hak ettikleri bir özrün dilendiği hissine kapıldı.

Akşamüzeri Salzburg'a giriyorlardı. Hayretle, şehirdeki evlerin çoğunun, bayraklarla donatılmış olduğunu fark ettiler. Yolda karşılaştıkları insanlar bayram kıyafeti içindeydi, bazılarının kıyafetleri kokartlarla süslenmişti. Kalmak üzere indikleri otelde, Mönch Dağı'na bakan bir odayı tuttular ve orada onlara, şehirde büyük bir şenliğin yapılacağı açıklandı: Ozanlar şenliği. Muhteşem bir ışıklandırma ile Kur Park'ta saat sekizde yapılacak konsere iki bilet verdiler. Odaları birinci kattaydı ve pencerelerinin altından Salzach akıyordu. Yolda bir hayli kestirmişlerdi, bu yüzden kendilerini öyle dinç hissediyorlardı ki odalarında çok az kaldılar ve henüz güneş batmadan, kendilerini sokağa attılar.

Bütün şehirde neşeli bir hareketlilik vardı. Şehir sakinlerinin hemen hepsi sokaklara dökülmüştü, rozetleriyle süslü ozanlar, neşeli kümeler hâlinde halkın arasında dolaşıyordu.

Pek çok yabancının bulunduğu da fark ediliyordu ve civardaki köylerden de mahalli bayram kıyafetleri içinde, diğerleri arasında durmadan oraya buraya sürüklenen bir misafir akını vardı. Çatılarda, şehrin kendi rengindeki bayraklar dalgalanıyordu, ana caddelerde çiçeklerle süslü zafer takları kurulmuştu. Bütün sokaklardan huzursuz bir insan seli akıyordu, hafif bir yaz akşamı, tatlı yumuşaklığı ile onları çevreliyordu. Felix ve Marie, hoş bir sükûnetin kendilerini kuşattığı Salzach sahilinden sonra, şehrin hareketli hayatına karıştı ve sessiz göl kenarında geçirdikleri o tekdüze günlerden sonra bu gürültü başlarını döndürdü. Fakat çok geçmeden tecrübeli büyükşehir sakinlerinin soğukkanlılığını yeniden kazandılar ve bütün bu hengâmenin kendilerini de sürüklemesine izin verdiler. Felix kalabalığın eğlencesinden -daha önce olduğu gibi- pek hoşlanmış sayılmazdı. Fakat Marie hemen neşelendi ve bir çocuk gibi Salzburg mahalli kıyafetindeki birkaç kadını seyretmek, daha sonra da önlerinden geçmekte olan geniş şeritlerle süslü kıyafetleri içindeki iri yapılı ozanları seyretmek için durdu. Ara sıra başını kaldırıp yukarılara bakıyordu veya bir binanın gösterişli süslemelerini hayran hayran seyrediyordu. Yanı başında ilgisizce yürüyen Felix'e heyecanla, "Bak, ne kadar güzel!" diyor ama soğuk bir baş işaretinden başka bir cevap alamıyordu.

"Şimdi doğruyu söyle," dedi Marie nihayet, "doğrusu biz de çok iyi isabet ettirdik, değil mi?"

Felix, Marie'nin manasını tam kavrayamayacağı bir bakışla ona bakıyordu. "Sen herhâlde Kur Park'taki konsere gitmeyi de çok istersin?" dedi.

Marie tebessüm etti, sonra cevap verdi: "Neyse, hemen çılgınlığa başlamayalım."

Bu tebessüm Felix'i sinirlendirmişti. "Sen gerçekten bunu da isteyebilirdin!"

"Aklına neler de geliyor!" dedi Marie çekinerek ve bakışlarını hemen, görünüşe göre balayında olan ve güle konuşa

yolun karşı tarafından geçmekte olan şık ve zarif bir çifte çevirdi. Marie, Felix'in yanında yürüyordu ama koluna girmemişti. İnsan seli, onları pek çok kez, saniyelerce birbirinden ayırıyordu ve Marie, Felix'i, bütün bu insanlarla daha fazla yakınlık kurmaması için apaçık bir isteksizlikle evlerin duvar diplerinden yürüyorken buluyordu. Bu arada hava biraz daha kararmıştı, sokak fenerleri yanmıştı, şehrin bazı yerlerine ve bilhassa zafer takı boyunca renkli fenerler asılmıştı. Kalabalığın büyük kısmı şimdi de Kur Park yönünü tutmuştu. Konser saati yaklaşıyordu. Önceleri Marie ve Felix de bunlarla sürükleniyordu, sonra Felix birden Marie'nin kolunu tuttu ve dar sokaklardan birine döndüler. Biraz sonra da, şehrin daha az gürültülü ve az ışıklandırılmış bir köşesine ulaştılar. Birkaç dakikalık sessiz bir yürüyüşten sonra, suyun çağıltısının kulaklarından eksilmediği Salzach sahilinin unutulmuş bir köşesinde buldular kendilerini.

"Burada ne yapacağız?" diye sordu Marie.

"Sus," dedi Felix neredeyse emreder gibi. Bunu üzerine Marie hiç cevap vermeyince, hırçın bir hiddetle devam etti: "Biz oraya ait değiliz. Bizim için sevinç, renkli ışıklar, şarkılar söyleyen genç ve gülen insanlar yok artık. Bizim yerimiz, eğlence sesinin gelmediği ve yalnız olduğumuz bu yerdir. Biz buraya aitiz." Ve sesindeki sert ton, soğuk bir alaya dönüşerek,

"En azından ben," dedi.

Felix bunu söylediği anda, Marie, bundan eskisi kadar çok etkilenmediğini hissetti. Fakat bunu kendine, bu sözleri birçok kez işitmiş olmasıyla ve Felix'in de bu işi biraz abartmasıyla açıkladı. Ve ona, barışçıl bir şekilde, yumuşak ses tonuyla cevap verdi:

"Ben bunu hak etmedim, hayır."

Felix, pek çok kez olduğu gibi yine haince, "Affedersin," dedi. Marie, Felix'in kolunu yakaladı ve iyice kendine çekerek devam etti: "Biz ikimiz de buraya ait değiliz."

Felix neredeyse haykırarak,"Evet!" dedi.

"Hayır," diye sessizce yanıtladı Marie. "Ben de o insan kalabalığına dönmek istemiyorum. Senin kadar benim de hoşuma gitmiyor. Fakat neden sanki toplumdan itilmiş gibi onlardan kaçmak zorundayız?"

Tam bu sırada, rüzgâr esmediği hâlde, orkestranın sesi olanca gücüyle onlara kadar ulaştı. Sesler hemen hemen bütün ayrıntılarıyla duyulabiliyordu. Bu, konseri başlatacak olan şenlik uvertüründeki boruların sesi olmalıydı.

Felix, bir müddet öylece durup müziği dinledikten sonra birden, "Gidelim," dedi. "Beni, uzaktan gelen müzik sesi kadar kederlendiren başka bir şey yok şu dünyada."

Marie, "Evet, çok hüzünlendirici," diyerek onayladı.

Şehre doğru hızlıca yürüdüler. Müzik, burada, nehir kenarında olduğundan daha az işitiliyordu ve insan kaynayan aydınlık caddelere ulaştıklarında Marie içinde yeniden, sevgilisi için acıma duygusunun verdiği şefkatin geri geldiğini hissetti, yine ona hak verdi ve her şeyi affetti. "Eve gidelim mi?" diye sordu.

"Hayır, niçin, uykun mu geldi?"

"Yo, hayır!"

"Biraz daha hava alalım, olur mu?"

"Memnuniyetle, nasıl istersen. Çok serin olmasın da?"

Felix, sinirli bir şekilde, "Hava bunaltıcı bile. Sıcak da sayılır," dedi ve ekledi: "Akşam yemeğini dışarıda yiyelim."

"Memnuniyetle."

Kur Park'ın yakınlarına gelmişlerdi. Orkestra giriş parçasını bitirmiş ve şimdi, gündüz gibi aydınlatılmış parktan yükselen, eğlenen ve çene çalan kalabalığın sesi işitiliyordu. Konsere yetişmek isteyen bir iki kişi koşarak geçti. Geç kalmış iki ozan da önlerinden geçip gitti. Marie onların arkasından baktı ama hemen sonra, bir hatayı düzeltmek istercesine, biraz da çekinerek Felix'e baktı. Dudaklarını kemiriyordu ve

yüzünde güçlükle zapt edilen bir öfkenin izleri vardı. Marie, kendini tutamayıp bir şeyler söyleyeceğini zannetti fakat Felix susuyordu. Karanlık bakışlarını Marie'den kaçırarak, biraz önce parkın giriş kapısında kaybolan o iki delikanlıya çevrildi. Felix kendisinin neler hissettiğini biliyordu. Buradan, onun tam önünden, ölürcesine kıskandığı şey geçip gitmişti. O, kendisi dünyada olmadığı zamanda burada olacak şeylerin bir parçasıydı; kendisi, gülemez ağlayamaz olduğu zaman dahi, hâlâ genç ve dipdiri olup gülebilecek olan bir şey. Suçluluk duygusu ile koluna şimdi daha sıkı sarılmış olan bu canlı ve neşeli gençliğin bir parçası da yanında yürüyordu. Felix bunun farkındaydı ve bu, çıldırtacak bir acıyla içine işliyordu sanki. Saniyelerce ikisi de bir şey söylemedi. Felix derin bir iç çekti. Marie onun yüzünü görmek istemiyordu ama o yüzünü dönmüştü. Birden, "Burası iyi sanki," dedi. Marie, önce onun ne demek istediğini anlamadı.

"Ne?"

Kur Park'ın çok yakınında, bahçeli bir lokantanın önündeydiler, beyaz örtülü masalar üzerine eğilmiş yüksek ağaçlar ve loş ışık veren lambalar vardı. Fazla müşteri yoktu bugün. Böylece istedikleri yeri seçebilirlerdi, sonunda bahçenin bir köşesine oturdular. Toplamda yirmi kişi ancak vardı. Yakınlarında, bugün ve daha önce de rastladıkları o genç ve zarif çift oturuyordu. Marie onları hemen tanımıştı. Ötede, parkta koro başlamıştı. Sesler biraz zayıflamıştı ama bütün ahengiyle onlara kadar geliyordu ve üzerlerinde, bu seslerin muhteşem yankısının gezindiği yapraklar kıpırdıyor gibiydi. İyi bir Ren şarabı getirtmişti Felix. Yarı kapalı gözlerle, şarap damlalarını dilinin üzerinde ezerek, nereden geldiğini düşünmeyerek, müziğin büyüsüne kapılmış bir şekilde oturuyordu. Marie ona iyice sokulmuştu. Felix, onun dizlerinin sıcaklığını kendi dizlerinde hissediyordu. Son dakikaların berbat gerginliğinden sonra, Felix'i birden rahatlatıcı bir kayıtsızlık kaplamıştı, böylesine kayıtsız olmayı, kendi iradesiyle becerebildiği için seviniyordu. Zira masaya oturur

oturmaz, içindeki acıyı yenme hususunda kesin karara varmıştı. Bu zaferde, iradesinin ne derece yardımda bulunduğunu ayrıntılı bir biçimde düşünmek içinse çok yorgundu. Şimdi, bazı düşünceler onu rahatlatıyordu; Marie'nin bakışını gereğinden daha sert yorumlamıştı, rastgele birine de başka türlü bakmayacaktı ve nitekim şimdi, şu komşu masada oturan yabancı çifte de, daha önce o ozanlara baktığından farklı bakmıyordu.

Şarap güzeldi, müzik insanın içini okşuyordu, baş döndürecek kadar ılık bir yaz akşamıydı ve Felix, Marie'ye baktığında, gözlerinde sonsuz bir iyilik ve merhamet ışığının parıldadığını görüyordu. Felix bütün varlığı ile içinde yaşadığı şu ana gömülüp gitmek istedi. Ve iradesinden, son olarak, geçmiş veya gelecek her şeyden kurtulmalıydı. Mesut olmak istiyordu veya en azından sarhoş. Ardından, hiç beklenmedik bir şekilde, aşırı derecede rahatlatıcı, yepyeni bir hisse kapıldı: Canına kıymak; şu anda bunu yapmanın, karar vermek kadar zahmeti olamazdı. Evet, hemen şimdi! Şimdiki gibi bir havaya her zaman girilmezdi. Müzik, hafif sarhoşluk ve yanı başında böyle tatlı bir kız, ah evet, bu Marie'ydi. Düşündü. Şu anda, bir başka kız da ona bu kadar sevimli görünebilirdi. Marie büyük bir zevkle şarabını yudumluyordu. Biraz sonra Felix, bir şişe daha ısmarlamaya mecbur kaldı. Uzun zamandır hiç olmadığı kadar memnundu hayatından. Aslında bütün bunları, alışkın olmadığı alkole bağlamak lazım diye kendi kendine açıklamada bulundu ama bu neyi değiştirirdi ki? Böyle bir şey doğru olsa bile ölümün, onun için korkulacak bir tarafı kalmamıştı gerçekten. Her şey ne kadar da boştu.

"Ne dersin Marie?" diye sordu Felix.

Marie ona doğru ilerledi.

"Neyi bilmek istiyorsun ki?"

"Her şey ne kadar boş! Değil mi?"

"Evet, her şey," diye cevap verdi Marie. "Benim seni sonsuza kadar sevecek olmam hariç."

Marie'nin bunu böylesine ciddi bir şekilde söylemesi, Felix'e biraz garip gelmişti. Çünkü onun varlığı, Felix için, bir şey ifade etmiyordu neredeyse. O da diğer bütün şeylerle birlikte akıp gitmişti. Evet, doğrusu da buydu, insan aslında etrafındaki şeylere böyle muamele etmeliydi. Ah, hayır, onu böyle büyüleyen şarap değildi; şarap, bizi korkak ve çekingen yapan bir şeyi bizden uzaklaştırabilirdi sadece. Evet hemen şimdi, kadehin içine beyaz, küçücük bir toz... Ne kadar da kolay olurdu! Gözlerine birkaç damla yaş dolduğunu hissetti. Kendisi için biraz duygulanmıştı.

Ötede koro susmuştu. Şimdi alkış ve bravo sesleri geliyordu, daha sonra da boğuk bir uğultu. Ve orkestra hemen, neşeli hareketliliği ile bir Polonez çalmaya başladı. Felix eliyle tempo tutuyordu. "Ah, biraz daha yaşayabilsem, elimden geldiği kadar, en iyi şekilde yaşarım," diye düşündü fakat bu düşüncesinde ürkütücü bir taraf yoktu, tam tersine gururlu ve hükmedici bir şey vardı. Niçin? Herkes için tayin edilmiş o son nefesi niçin korkuyla beklemeli? Her türlü haz için hazır ve güçlü olduğunu ta iliklerinde duyarken, müziğin onu büyülediğini, şarabın lezzetinden zevk aldığını ve bu çiçek açmış genç kızı, kucağına oturtup onu öpmek istediğini düşünürken, günleri ve geceleri yavan kuruntularla zehirleniyordu. Hayır, keyfini kaçırmak için vakit henüz çok erkendi. İçinde hiçbir arzu ve hiçbir heves kalmadığı an gelince, kendi iradesiyle hemen son vermeliydi hayatına. Gururla ve hükmedercesine... Marie'nin elini aldı ve uzun bir süre bırakmadı. Nefesi Marie'yi okşayıp geçiyordu.

Marie memnuniyetle, "Fakat," diye fısıldadı. Felix uzun uzun ona baktı. Ne kadar da güzeldi. "Gel," dedi sonra.

Marie, hayli rahat bir şekilde, "Bir şarkı daha dinleyelim mi?" diye sordu.

"Ah, evet," dedi Felix, "odamızın penceresini açacağız ve rüzgârın şarkıyı odamıza getirmesini bekleyeceğiz."

"Yoruldun mu?" dedi Marie, biraz endişeli.

Felix muzip bir tavırla onun saçlarını okşadı ve güldü. "Evet."

"O hâlde gidelim."

Ayağa kalkıp bahçeden ayrıldılar. Marie, Felix'in kolunu alıp beline sıkıca doladı, yanağını da Felix'in omzuna dayadı. Dönüş yolunda, biraz önce şarkılarına başlamış olan koro, onları uzaktan yolcu ediyordu. Hareketliliği, vals temposu ve nakarattaki coşkunluğu ile insanı daha sık ve serbest adımlar atmaya zorluyordu adeta. Otel birkaç dakikalık mesafedeydi. Merdivenlerden çıkarken müzik sesi hiç işitilmiyordu. Odaya girer girmez, vals temposundaki şarkının nakaratı, bütün gürültüsüyle yeniden kulaklarına doldu.

Pencereyi sonuna kadar açılmış buldular, mehtaplı mavi gece, yumuşak dalgalar hâlinde içeri doluyordu. Karşıda Mönch Dağı, tepesindeki şato dahil, seçilebilir hatlarıyla kendini belli ediyordu. Işığa ihtiyaç yoktu, odanın zeminine, ay ışığı gümüş rengiyle, geniş bir şerit hâlinde yayılmıştı, yalnızca odanın köşeleri karanlıkta kalıyordu. Pencereye yakın köşede bir koltuk duruyordu. Felix kendini ona attı ve Marie'yi hızlıca kendine doğru çekti. Öptü, Marie de onu öptü. Ötede, parkta şarkı sona ermişti fakat o kadar uzun bir süre alkışlanmıştı ki parça tekrar çalındı. Marie birden kalktı ve pencereye koştu. Felix yanına gidip, "Neyin var?" diye sordu.

"Hayır, hayır!"

Felix ayaklarıyla yere vuruyordu. "Niçin hayır?"

"Felix!" diye yalvararak ellerini ovuşturuyordu.

"Hayır mı?" dedi Felix dişlerini gıcırdatıyordu. "Hayır? Saygıyla ölüme hazırlanmayı tercih etmeliyim herhâlde, öyle mi?"

"Ama Felix!" Marie, önünde diz çökmüş, dizlerine sarılmıştı.

Felix onu yukarıya, kendine doğru çekti. "Sen bir çocuksun," diye fısıldadı. "Seni seviyorum, bunu biliyor musun? Hayat bize bahşettiği müddetçe mesut olmalıyız. Korku ve ıstırap içinde geçecek bir seneyi ne yapayım? Birkaç hafta, birkaç gün ve gece yeter bana. Fakat onları yaşamak istiyorum, hiçbir şeyi kaçırmak istemiyorum, hiçbir şeyi ve sonra orada aşağıda, eğer sen de istersen..." Bir koluyla Marie'yi kucaklarken öteki koluyla da nehrin önünden akıp gittiği pencereden dışarıyı işaret ediyordu. Koro şarkısını bitirmişti, nehrin çağıltısı şimdi hafiften duyulabiliyordu. Marie hiç cevap vermedi. Her iki koluyla, sıkıca onun boynuna sarılmışsı. Saçlarının kokusu Felix'in genzine doluyordu. Onu ne kadar çok seviyordu! Evet, mesut birkaç gün daha, sonra...

Etraf sessizleşmiş, Marie onun yanı başında uyuyakalmıştı. Konser de çoktan bitmişti, şenlikten geriye kalan son birkaç kişi, yüksek sesle konuşarak ve gülerek otele geçiyorlardı. Şarkıları kendisine bu kadar kuvvetli tesir eden kimselerle bu bağrışanların aynı insanlar olmaları ne tuhaf, diye düşündü. Son sesler de, nihayet, tamamıyla kesilmişti, Felix nehrin hüzünlü çağıltısını duyuyordu yalnızca. Evet, birkaç gün ve gece daha... Marie yaşamayı seviyordu. Acaba cesaret edebilecek miydi? Cesaret edilecek bir şey yoktu. Zaten bir şey bilmesine de lüzum yoktu. Herhangi bir saatte, şimdiki gibi, kollarında uykuya dalmış olacak ve uyanmayacaktı. Bundan tamamıyla emin olursa, evet, ancak o zaman Felix de bu dünyadan ayrılabilirdi. Fakat Felix, Marie'ye bundan hiç bahsetmeyecekti, Marie yaşamayı seviyordu! Ya Felix'ten korkar ve sonunda Felix, yalnız başına... Korkunç! En iyisi hemen şimdi! Ne güzel de uyuyor Marie! Şurayı, boğazını, nefesi kesilene kadar... Sonra işi bitmiş demektir. Hayır, bu aptalca bir şey olur! Önünde güzel saatleri var daha, kendisi son saatin hangisi olduğunu hissedecektir. Marie'yi süzdü tekrar, kollarında uyuyan bir köle varmış gibi hissetti.

Varmış olduğu bu karar onu sakinleştirdi. Bundan sonraki günlerde Marie ile sokaklarda dolaşırken, bir erkeğin

Marie'ye hayran hayran baktığını gördüğünde, dudaklarında, Marie'nin sonunu düşünüp bundan adeta zevk alan bir tebessüm dolaşıyordu. Birlikte arabayla gezintiye çıktıklarında, akşamları bahçede oturduklarında, Marie onun boynuna sarıldığında Felix, şimdiye kadar hiç olmadığı bir şekilde, ona sahip olmanın mağrur duygusunu tadıyordu. Fakat bazen Marie'nin kendisiyle birlikte bu dünyadan, kendi rızası ile ayrılmamış olacağı düşüncesi onu rahatsız ediyordu. Buna rağmen Felix bu konuda da başarıya ulaşacağını hissediyordu. Artık Marie onun şiddetli arzularına karşı koymaya cesaret edemiyordu ve beraberlikleri de hiçbir zaman, bu son gecelerdeki kadar anlamlı olmamıştı. Felix'i içini ürperten bir heyecan sarmıştı, Marie'ye, "Bugün birlikte öleceğiz," diyeceği gün gittikçe yaklaşıyordu. Fakat bu anı hep erteliyordu. Marie'nin bunu kabul edip etmeyeceğini kendi kendine düşünüp duruyordu. Hâlâ şüphesi vardı. Ara sıra gözlerinin önünde romantik bir tablo canlanıyordu; Felix, Marie'nin kalbine hançeri sapladıktan sonra son nefesini verirken, onun çok sevdiği ellerini öpüyordu.

Marie bir sabah uyandığında çok korktu: Felix yanında yoktu. Yataktan doğruldu ve onu pencerenin önündeki koltukta oturuyor gördü, ölü gibi bembeyazdı, başı öne düşmüş, gömleğinin önü açıktı. Öfkeli bir korku ile ona doğru atıldı.

"Felix!"

Felix gözlerini açtı. "Ne var? Ne oldu?" Göğsüne bastırıyor ve inliyordu.

Marie, ellerini ovuşturarak,"Beni niçin uyandırmadın?" dedi.

"Şimdi iyiyim," dedi Felix. Marie yatağa doğru koştu, örtüyü aldı ve Felix'in dizlerini örttü.

"Evet söylesene, Tanrı aşkına, buraya nasıl geldin?"

"Bilmiyorum. Rüya görmüş olmalıyım. Bir şey beni boynumdan yakaladı. Nefes alamadım. Sen hiç aklıma gelmedin! Burada, pencerenin önünde, kendimi biraz iyi hissettim."

Marie süratle giyindi, pencereyi kapadı. Tatsız bir rüzgâr çıkmıştı, şimdi de karanlık gökyüzünden, odanın içini sinsi bir rutubetle dolduran ince bir yağmur dökülüyordu. Oda, birden, yaz gecesinin bütün sıcaklığını kaybetmişti, kasvetli ve yabancı bir hâl almıştı. Felix ve Marie'nin odada kurdukları bütün hayalleri aniden sürükleyip götüren, sıkıntılı bir sonbahar sabahı başlamıştı.

Felix çok sakindi. "Niçin öyle korkulu gözlerle bakıyorsun? Sağlıklı günlerimde de kötü rüyalar gördüğüm olurdu."

Fakat Marie bir türlü sakinleşemedi. "Rica ederim Felix, dönelim, Viyana'ya gidelim."

"Fakat..."

"Yaz nasıl olsa bitti. Dışarıya bir bak, ne kadar ıssız ve kasvetli. Hava soğursa tehlikeli de olur."

Felix dikkatle dinliyordu. Şimdi, iyileşme sürecindeki bitkin bir hasta gibi rahat olmasına kendi de hayret ediyordu. Kolaylıkla nefes alıyordu ve onu saran yorgunlukta bile tatlı ve dinlendirici bir şeyler vardı. Şehirden ayrılmaları gerektiğini çok iyi biliyordu. Yer değiştirme düşüncesi hoşuna bile gidiyordu. Yağmurlu ve serin bir günde, başı Marie'nin göğsündeyken kompartımanda yatacağı gün için şimdiden seviniyordu.

"Iyi, gidelim," dedi.

"Hemen bugün mü?"

"Evet, hemen bugün, istersen öğle ekspresi ile."

"Ama yorulmayacak mısın?"

"Ah, aklına neler de geliyor! Zahmetli bir iş değil ki seyahat! Değil mi? Seyahatte benim için çekilmez olan şeylerin de çaresine bakarsın herhâlde?"

Marie, onu seyahate bu kadar kolay razı ettiği için, çok memnundu. Hemen eşyaları toplamaya koyuldu, hesabın kapatılmasıyla meşgul oldu, araba ayarladı ve trende bir kompartıman ayırttı. Felix giyindi, odadan hiç çıkmadı ve öğleye kadar divanda uzanıp yattı. Marie'nin, odada iş yaparak oraya

buraya koşturmasını seyretti, ara sıra tebessüm ediyordu. Sık sık uyuyakaldı. Öyle bitkindi ki, bakışlarını Marie'ye çevirince, Marie'nin, her yerde kendisiyle birlikte olacağına ve birlikte son uykularına dalacaklarına seviniyordu, bunu bir rüyaymışçasına aklından geçirdi. Aslında bu ona hiç de uzak bir ihtimal gibi gelmemişti.

Ve öğleden sonra trenin kompartımanında, sabah hayal ettiği gibi rahatça uzanmış, başı Marie'nin göğsünde, kareli yün örtüsü üzerinde uzanıyordu. Kapalı pencerenin dışındaki kasvetli güne gözlerini dikmiş, incecik yağan yağmura bakıyordu ve gözleri, arada sırada içinden alçak tepeler ve evlerin ortaya çıktığı sise dalıyordu. Telgraf direkleri hızla geçiyordu, teller bir aşağı bir yukarı dans ediyordu. Bazen tren bir istasyonda duruyordu ama Felix, o vaziyette, perondaki insanları göremiyordu. Yalnızca uzaklaşan ayak seslerini, konuşmaları, çan sesleri ve sinyalleri işitiyordu. Önce Marie'ye gazete okuttu fakat Marie yüksek sesle okuduğu için hemen yorulmuştu, sonra vazgeçti. Her ikisi de evlerine döndükleri için memnundu.

Hava kararıyor, yağmur çiseliyordu. Felix emin olmak istiyordu fakat zihnindeki sis perdesi bir türlü aralanmıyordu. Kendi kendine düşünüyordu. Evet, ağır bir hasta söz konusuydu... Ağır hastalar yazın dağa çıktıkları için o da çıkmıştı. Bu da onun sevgilisiydi, ona sadakatle bakmıştı. Şimdi ise yorgundu... Öyle solgundu ki, yoksa ışık mı öyle gösteriyordu? Ah evet, orada yukarıda lamba vardı. Henüz dışarıda hava iyice kararmamıştı. Sonbahar geliyordu. Öyle sessiz ve hüzünlüydü ki sonbahar... Bu akşam, Viyana'daki odamızda olacağız yeniden, bana, sanki oradan hiç ayrılmamışız gibi gelecek. Ah, Marie'nin uyuması çok iyi oldu, onun konuşmasını istemiyorum. Acaba trende o şenlikten kimseler de var mıdır? Ben biraz yorgunum o kadar, hasta falan değilim. Trende benden daha hasta olan insanlar vardır. Ah, işte, yalnızlık iyi geliyor... Bugün, bütün gün nasıl da geçiverdi? Salzburg'da divana uzanıp yattığı gün, bugün müydü?

Sanki çok zaman geçmiş gibi... Evet, zaman ve mekân, bunlar hakkında ne biliyoruz ki? Kulaklarına bir melodi çalınmaya başladı. Bunun, hareket hâlindeki bir trenin gürültüsü olduğunu biliyordu. Ama yine de bir melodi gibiydi... Bir halk türküsü... Rusça... Hep aynı tonda... Çok güzel...

"Felix, Felix!"

"Ne oluyor?" Marie onun önünde durmuş, yanaklarını okşuyordu.

"İyi uyudun mu Felix?"

"Ne var?"

"On beş dakikaya kadar Viyana'dayız."

"Ah, mümkün değil!"

"Dinlendirici bir uykuydu. Sana iyi gelmiş olmalı."

Marie valizleri topluyordu. Tren, gecenin içinde bir rüzgâr gibi geçip gidiyordu. Dakikalarca, tiz ve uzun bir düdük sesi duyuldu. Camın dışında solgun ışıklar, süratle parlayıp sönüyordu. Viyana yakınındaki istasyonlardan geçiliyordu.

Felix oturdu. "Yatmaktan yoruldum," dedi. Köşeye geçti ve pencereden dışarı baktı. Uzaktan, şehrin ışıldayan yollarını görebiliyordu. Tren biraz yavaşlamıştı. Marie kompartımanın penceresini açıp dışarıya doğru uzandı. Perona giriliyordu. Marie dışarıya doğru el sallıyordu. Sonra Felix'e döndü ve seslendi: "İşte orada, orada!"

"Kim?"

"Alfred!"

"Alfred mi?"

Marie durmadan el sallıyordu. Felix ayağa kalkmış, onun omzunun üstünden bakıyordu. Alfred hızlıca kompartımana yaklaştı ve elini yukarıya doğru, Marie'ye uzattı. "Merhaba Felix, selam."

"Nasıl oldu da buraya geldin?"

"Alfred'e telgraf çekmiştim," dedi Marie aceleyle, "geliyoruz, diye."

"Doğrusu sen çok kibar bir arkadaşmışsın," dedi Alfred. "Mektup yazmak senin için meçhul bir icat olmalı. Her neyse, hadi gelin."

"O kadar çok uyudum ki," dedi Felix, "hâlâ açılamadım." Vagonun merdivenlerinden aşağı inerken gülüyordu ve biraz sendeledi.

Alfred, Felix'i kolundan yakaladı ve Marie de, sanki diğer koluna girmek istiyormuş gibi, hemen öteki kolunu tuttu.

"İkiniz de epey bir yorgunsunuzdur, değil mi?"

"Ben çok yorgunum," dedi Marie. "Tren yolculuğunda insan rayların işkencesine uğramış gibi oluyor, değil mi Felix?"

Merdivenleri yavaşça iniyorlardı. Marie, Alfred'in bakışlarını arıyordu; o ise Marie'nin bakışlarından kaçıyordu. Alfred bir araba çağırdı. "Sevgili Felix, seni gördüğüme çok sevindim," dedi sonra. "Yarın sabah sana uzun uzun çene çalmaya geliyorum."

"Hâlâ sersem gibiyim," diye tekrarladı Felix. Alfred, arabaya binerken ona yardım etmek istedi. "O kadar da kötü değil, ah hayır!" Arabaya bindi ve Marie'ye elini uzattı. "Görüyor musun?" Marie onu takip etti.

"O hâlde yarın görüşmek üzere," dedi Marie. Alfred'e veda etmek için arabanın penceresinden elini uzatıyordu. Marie'nin bakışlarında öyle bir korku vardı ki Alfred tebessüm etmeye mecbur kaldı. "Evet, yarın," dedi Alfred, "Sizinle birlikte kahvaltı yapacağım." Araba hareket etti, Alfred düşünceli bir çehre ile bir müddet daha orada kaldı.

"Benim zavallı dostum!" diye kendi kendine fısıldıyordu. Ertesi sabah, Alfred oldukça erken bir saatte geldi, Marie onu kapıda karşıladı. "Seninle konuşmalıyım," dedi.

"Şimdi yanına gideyim, daha iyi. Onu muayene edersem konuşacaklarımız daha isabetli olur."

"Senden yalnızca bir şey rica ediyorum Alfred! Onu nasıl bulursan bul, yalvarırım ona bir şey söyleme!"

"Aklına neler geliyor öyle! Ah, durumu o kadar da kötü değil. Uyuyor mu?"

"Hayır, uyanık."

"Gece nasıldı?"

"Sabah dörde kadar deliksiz uyudu. Sonrasında huzursuzdu."

"İzin ver de önce ben yalnız gireyim. Bu süre zarfında şu küçük, solgun yüzüne de bir parça huzur gelmiş olur. Bence bu hâlde onun yanına gitmemelisin." Alfred tebessümle Marie'nin elini sıktı ve yalnız başına yatak odasına girdi.

Felix yorganı çenesine kadar çekmişti, arkadaşını başıyla selamladı. Alfred yatağın üzerine onun yanına oturdu ve, "İşte, tekrar mesut bir hâlde evimizdeyiz. Epey dinlenmişsin ve umarım o melankolik hâlini de dağlarda bırakıp gelmişsindir," dedi.

"Ah, evet!" dedi Felix yüz ifadesini değiştirmeden. "Biraz oturmak istemez misin?"

"Ben, böyle erken saatteki ziyaretlerimi yalnızca, doktor kimliğimle yaparım," dedi Alfred bunun üzerine.

"Buyur," dedi Felix kayıtsızca.

Alfred hastayı muayene etti ve cevapları kısa birkaç soru sordu. Sonrasında,

"Evet, durumunda şikâyet edilecek bir şey yok," dedi.

Felix, canı sıkkın bir tavırla, "Yalan söylemeyi bırak!" dedi.

"Şu saçmalıklarını bıraksan çok daha iyi olacak. Meseleyi bir kere daha dikkatle ele alalım. Kendi iradenle iyileşmek istemelisin ve kaderine teslim olmamalısın. Bu sana gerçekten hiç yakışmıyor."

"Ne yapmalıyım o hâlde?"

"Bence, her şeyden önce, birkaç gün yataktan çıkmamalısın, anladın mı?"

"Zaten canım hiç ayağa kalkmak istemiyor."

"Bu senin için çok daha iyi."

Felix canlanmıştı. "Fakat bir şey bilmek istiyorum: Dün bana ne oldu? Bunu bana ciddi bir şekilde açıklamalısın Alfred. Sanki her şey karanlık bir rüya gibiydi. Tren yolculuğu sonrasında yukarı nasıl çıktım ve yattım?"

"Bunda açıklanacak ne var? Çok yorulan herkesin başına böyle bir şey gelebilir!"

"Hayır Alfred. Dünkü yorgunluk gerçekten çok farklıydı, hiç öyle hissetmemiştim. Bugün bile hâlâ yorgunum fakat algılarım açık. Dün hiç de fena değildi aslında ancak benim için ölümü hatırlamak korkunç bir şey. Böyle bir vaziyetin başıma geleceğini düşününce..."

Tam bu sırada Marie içeri girdi.

"Alfred'e teşekkür et," dedi Felix. "Seni hastabakıcı yaptı. Bugünden itibaren yatakta kalmalıymışım, ölüm döşeğimi sana takdim etmekle şeref duyuyorum."

Marie irkildi.

"Bu çılgın yüzünden kararının değişmesine izin verme," dedi Alfred. "Birkaç gün yatakta kalması gerek ve lütfen sen de ona çok dikkat et."

Felix, alaylı bir coşkuyla, "Ah, bir bilsen Alfred, yanımda nasıl bir melek olduğunu," diye yanıtladı.

Felix'e nasıl bakılması ve nasıl davranılması gerektiği hususunda Alfred ayrıntılı tavsiyelerde bulundu ve sonunda, "Sevgili Felix, her iki günde bir, sana bir doktor olarak ziyarete geleceğim. Diğer günlerde ise senin durumun hakkında tek kelime konuşulmayacak, her zaman olduğu gibi seninle çene çalmaya geleceğim."

"Ah Tanrım," dedi Felix, "adam nasıl da bir psikolog! Fakat bu yalanlarını başka hastalarına sakla. Mesela, şu basit insanlara..."

"Sevgili Felix, ben seninle erkek erkeğe konuşuyorum. Dinle beni. Evet doğru, sen hastasın ancak şu da bir gerçek ki, bakımına özen gösterilirse iyileşebilirsin. Bütün söyleyeceklerim bundan ibaret."

Ardından Alfred ayağa kalktı. Güvensiz bakışlarla takip etti Felix onu. "Neredeyse insan sana inanacak."

"Bu senin bileceğin bir şey sevgili Felix," diye kısa bir cevap verdi doktor.

"Evet Alfred, kendini şimdi ele verdin," dedi Felix. "Ağır bir hastaya karşı bu kaba tavır, malum numara..."

Alfred, "Yarın görüşmek üzere," diyerek kapıya doğru yürüdü. Marie de onu takip etti, dışarıya kadar geçirmek istiyordu. "Burada kal," diye emredercesine fısıldadı Alfred. Marie arkasından kapıyı kapadı.

"Yanıma gel, küçük!" dedi Felix. Tam bu sırada Marie, neşeyle tebessüm etmeye gayret ederek, dikiş takımının olduğu masaya doğru ilerliyordu. "Evet, buraya. İşte böyle, sen cesur, çok cesur bir kızsın." Bu naif sözleri, kaba, keskin bir ses tonuyla söylüyordu.

Bundan sonraki günlerde Marie, onun yatağının yanından ayrılmadı, fedakârlık ve teslimiyet içindeydi. Marie'nin tüm benliğinden, Felix'e iyi gelecek olan ve zaman zaman da gerçekten iyi gelen sakin, yapmacıksız bir canlılık yayılıyordu. Bazı zamanlar, Marie'nin onun çevresinde yaratmaya çalıştığı uysal hoşnutluk Felix'i hırçınlaştırıyordu. Marie gazetedeki yeni bir haberden, onda fark ettiği herhangi iyi bir gelişmeden ya da Felix iyileşir iyileşmez hayatlarını ne şekilde düzenleyeceklerinden bahsetmeye başlayınca, Felix hemen sözünü kesiyor, onu kendi hâline bırakmasını ve affetmesini rica ediyordu. Alfred her gün geliyordu, hatta bazen günde iki kere. Fakat arkadaşının sağlığı için ilgileniyormuş gibi gözükmüyordu. Ortak dostlarından bahsediyor, hastaneden hikâyeler anlatıyor, sanat ve edebiyat sohbetlerine giriyordu ve bu süreçte de sözü, Felix'in uzun uzun konuşmasına ihtiyaç kalmayacağı şekilde ayarlamayı biliyordu. Arkadaşı ve sevgilisi, her ikisi de o kadar rahattılar ki, Felix bazen benliğine musallat olan cesur ümitlere güçlükle karşı koyabiliyordu. Ağır hastalara karşı önceki zamanlardan beri

çeşitli mutluluk tavırları ile oynanan komedinin, her ikisinin de vazifesi olduğunu söylüyordu kendine. Onların bu oyununa sadece katıldığını ve kendisinin de oynadığını düşündüğü zaman, sanki güneş ışığının altında ve canlıların arasında daha uzun seneler yaşaması kesinmiş gibi, dünyadan ve insanlardan bahsederken bulmuştu kendini. Sonrasında da bu tuhaf iyilik hissinin, kendisi gibi hastaların yaklaşan sonuna bir işaret olduğunu kendine hatırlatıyor ve bütün ümitlerini içi burkularak kendinden uzaklaştırıyordu. Ve bunda öyle ileri gitti ki, belirsiz korku hislerini ve kasvetli duygularını da olumlu durumlar olarak kabul ediyor ve neredeyse bunlardan memnun bile oluyordu. Daha sonra, bu şekilde düşünmenin çok saçma olduğunu anladı. Yeniden okumaya başladı fakat romanlardan zevk almıyordu, bazılarından sıkılıyordu hatta. Bilhassa çiçeği burnunda, maceralarla dolu bir varoluş problemlerini konu alanlarsa keyfini iyice kaçırıyordu. Filozoflara merak sarmıştı, Marie'ye kitaplıktan, Schopenhauer ve Nietzsche'yi getirtti. Fakat bunlar da ona çok kısa bir süreliğine huzur verdi.

Bir akşam Felix, Schopenhaure'in bir cildini, elinden yatağın üzerine düşürmüştü ve Felix umutsuzca önüne bakıyordu ki içeri Alfred girdi. Marie bir elişi ile meşgul bir şekilde yanında oturuyordu. "Sana bir şey söylemek istiyorum, Alfred," dedi Felix. Odaya yeni girmiş arkadaşını heyecanlı bir sesle karşıladı.

"Ben yine roman okuyacağım."

"Ne oldu ki ?"

"Roman hiç olmazsa açık sözlü bir anlatı. Bunlar, iyi ya da kötü bir sanatkâr veya bir acemi tarafından yazılmış." Gözleriyle örtünün üzerindeki cildi işaret ediyordu.

"Hepsi hain birer gösterişçi!"

Felix yatağında doğruldu. "İnsanın sağlığı tıpkı bir Tanrı gibi yerindeyken İtalya'da seyahat ederek bütün varlığıyla her yerde rengârenk çiçekler açtırırken, ölümü cesurca ve

sükûnetle karşılaması... İşte ben buna gösteriş derim. Bu beylerden birini bir odaya hapsetmeli, onu yüksek ateş ve nefes darlığına mahkûm etmeli, gelecek senenin ocak ve şubat ayı arasında da torağın altına gömülmüş olacağını söylemeli ve ondan sonra ona, ölüm hakkında felsefe yaptırmalı."

"Vazgeç!" dedi Alfred. "Bunlar nasıl çelişkiler böyle!"

"Anlamadın. Bunu anlayamazsın! Beni tiksindiriyorlar. Onların hepsi de gösterişçi!"

"Ya Sokrat?"

"Bir aktördü. Normal olan her insan bilinmeyenden korkar ve bu korkuyu da sadece gizleyebilir. Sana açık kalplilikle söylemek isterim; dünya üzerinde ölmüş olan bütün büyük kimseler, geride kalanlara yol gösterme hususunda kendilerini sorumlu hissettikleri için ölmekte olan bir kişinin psikolojisi yanlış anlaşılıyor. Ya ben! Ne yapmalıyım? Ne? Aslında beni artık hiç alakadar etmeyen şeyler hakkında oturup sizinle sakin sakin konuşuyorsam, ne yapmalıyım?"

"Bırak, bu kadar çok konuşma. Hele böyle saçma şeyler hakkında."

"Ben de kendimi başka türlü göstermeye mecbur hissediyorum ve gerçekte, sıhhatli bir insanın asla tasavvur edemeyeceği sınırsız ve hiddetli bir korku duyuyorum. Onlar da korkuyorlar, bütün kahramanlar ve filozoflar, sadece hepsi çok iyi birer aktör..."

Marie, "Artık sakin ol Felix," diyerek ricada bulundu.

"Siz ikiniz de sonsuzluğu cesaretle karşılayacağınıza inanıyorsunuzdur muhakkak," diye devam etti Felix. "Çünkü sizin sonsuzluk hakkında henüz bir fikriniz yok. Bir mahkûm gibi, benim gibi olmalı, işte ancak o zaman bunun hakkında konuşabilirsiniz. Elleri bağlı bir şekilde darağacına götürülen zavallı iblis, zehrini içtikten sonra hikmetler söyleyen büyük bilge, göğsüne doğru çevrilmiş tüfeklere gülümseyerek bakan özgürlük kahramanı mahkûm; onların hepsi riyakâr biliyorum ve pervasızlıkları, gülüşleri hepsi sahte çünkü

hepsi de korkuyor. Ölümden müthiş korkuyorlar ve bu da ölümün kendisi kadar tabii!"

Alfred, yavaşça, yatağın kenarına oturdu. Felix sözünü bitirince cevap verdi: "Her ne olursa olsun, bu kadar fazla ve yüksek sesle konuşman senin için büyük aptallık. İkincisi, çok saçmalıyorsun ve aşırı derecede evhamlısın!"

"Durumun çok daha iyi," diye atıldı Marie.

"Marie, sonunda gerçekten inandın mı buna?" dedikten sonra Alfred'e dönerek, "Ona her şeyi artık iyice açıklarsın, değil mi?" diye sordu.

Doktor cevapladı: "Sevgili dostum, burada açıklamaya ihtiyacı olan tek kişi sensin. Ama bugün çok şüphecisin, bunun için bundan vazgeçmeye mecburum. İki üç gün içinde, tabii bu arada böyle uzun uzun nutuklar atmazsan, ayağa kalkabileceksin, ondan sonra oturup psikolojik durumun hakkında ciddi bir müzakerede bulunuruz."

"Kafanın içindekileri keşke bu kadar açık okuyamasaydım," dedi Felix.

"Evet, tamam, tamam," diye cevap verdi Alfred. "Öyle suratını asma," diyerek Marie'ye döndü. "Bu bey de günün birinde aklını başına toplayacaktır. Fakat şimdi bana şunu söyleyin, burada niçin hiçbir pencere açık değil? Dışarıda tasavvur edilebilecek en güzel sonbahar günlerinden biri yaşanıyor."

Marie ayağa kalktı ve bir pencere açtı. Ortalık kararmaya başlamıştı ve içeri dolan hava öyle ferahlatıcıydı ki Marie, bunun kendisini uzun uzun okşamasını arzu etti. Pencerenin önünde kalıp başını dışarı çıkardı. Birden sanki odayı terk etmiş gibi hissetti. Kendisini açık havada ve yalnız hissetti. Uzun zamandan beri böyle güzel bir his duymamıştı. Ama başını odaya doğru çevirdiği an, hasta odasının bütün ağırlığı yüzüne çarptı ve nefes almasını zorlaştırıp içini sardı sanki. Felix ve Alfred'in birbirleriyle sohbet ettiklerini gördü, kelimeleri tam olarak işitemiyordu, konuşmaya katılmak ihtiyacı

da hissetmiyordu. Tekrar pencereden dışarı sarktı. Sokak oldukça boş ve sessizdi, yalnızca yakında bulunan ana caddeden, boğuk bir araba uğultusu işitiliyordu. Karşı kaldırımda birkaç yaya kaldırımda aheste aheste geziniyordu. Evin giriş kapısı karşısında konuşup gülüşen birkaç hizmetçi kız duruyordu. Karşı evden, Marie gibi genç bir hanım, pencereden dışarı bakıyordu. Marie o anda, bu hanımın neden sokağa çıkmayı tercih etmediğini anlayamadı. Bütün insanlara gıpta ediyordu, hepsi ondan çok daha mutluydu.

Yumuşak, latif sonbahar günleri artık çekiliyordu. Akşamlar daha erken geliyor ama ılık ve rüzgârsız geçiyordu.

Marie, sandalyesini, hastanın yatağından olabildiği kadar uzaklaştırıp açık pencerenin önünde oturmayı alışkanlık hâline getirmişti. Saatlerce oturuyordu orada, bilhassa Felix uykuda iken Marie'yi derin bir rehavet kaplamıştı, şartları üzerinde enine boyuna düşünecek dermanı yoktu, evet, düşünmeye karşı tam bir direniş içindeydi. Ne geçmişe ait bir hatıra ne de geleceğe dair bir ümidi vardı ve bu şekilde saatlerini geçiriyordu. Gözleri açık bir hâlde rüyalar görüyor, sokaktan yüzüne bir parça temiz hava çarptığı zamanlardaysa memnun oluyordu. Hasta yatağından hafif bir inleme ona ulaşınca, irkiliyordu yeniden. Onunla beraber aynı şeyleri hissetme vergisinin giderek kaybolduğunu keşfetmişti. Merhameti gerginliğe, acısı ise korku ve kayıtsızlık karışımı bir şeye dönüşmüştü. Kendisini suçlamak için hiçbir sebep yoktu, geçenlerde, doktorun ona bütün ciddiyetiyle "melek" diye hitap etmesinde de utanılacak bir şey yoktu. Marie yorgundu, aşırı şekilde yorgun. On veya on iki günden beri evden de dışarı çıkmamıştı. Peki ama neden? Neden? Bunun üzerine düşünmeliydi. Evet tabii, birden kafasında bir şimşek çaktı: Bu Felix'i rencide ederdi de onun için! Ve Marie onun yanında severek kalıyordu, evet. Ona tapıyordu ve bu hissi eskisinden farklı değildi. Sadece yorgundu ve bu da çok normaldi. Birkaç saat açık havada durma arzusu gittikçe şiddetleniyordu. Bu arzusunu tatmin etmekten

kaçınmakla hata ediyordu. En nihayetinde Felix bunu anlayacaktı. Onu rencide edecek en ufacık bir hayali bile uzaklaştırdığına göre onu ne kadar çok seviyor olmalıydı. Marie elindeki dikişi yere bıraktı ve duvarın yanındaki, iyice karanlıkta kalmış, yatağa doğru baktı. Güneş batmış, hasta oldukça rahat geçen bir günden sonra uykuya dalmıştı. Şimdi bile gidebilirdi, onun bunu bilmesine de lüzum yoktu. Ah evet, aşağıya inip köşeyi döndükten sonra yine insanların arasında ve şehir parkında olmak, meydanı geçtikten sonra elektrik lambalarının yandığı operanın önünden geçip kalabalığa karışmak... Kalabalığı ne kadar çok özlemişti! Bunları tekrar ne zaman yaşayacaktı? Ancak Felix iyileşince olabilirdi; caddeden, parktan ve insanlardan ona neydi! Onsuz, bütün bu hayatın ne kıymeti vardı!

Marie evde kaldı. Koltuğunu onun yatağına doğru yaklaştırdı. Uyumakta olan Felix'in ellerini tuttu. Sessiz ve hüzünlü bir şekilde gözyaşı döktü. Solgun elinin üzerine gözyaşlarının döküldüğü adamdan düşünceleriyle uzaklaşıncaya dek ağlaması devam etti.

Ertesi gün öğleden sonra, Alfred, Felix'i ziyaret ettiği zaman, onu son günlerdeki duruma nazaran çok daha dinç buldu. "Eğer böyle giderse," dedi Alfred, "birkaç gün içinde ayağa kalkmana izin verebilirim," Felix, kendisine söylenilen her şey gibi bu sözleri de güvensizlikle dinledi ve sıkıntıyla onaylayarak cevap verdi. Alfred, masanın başında oturan Marie'ye döndü, "Senin durumun da aslında çok daha iyi olabilir."

Bu sözler üzerine Marie'ye daha dikkatli bakan Felix, onun garip bir solgunluğu olduğunu fark etti. Ama o, şunu alışkanlık hâline getirmişti; Marie'nin kendini iyiliğe feda etmesi ara sıra aklına takılacak olursa, bu düşünceleri hemen kafasından uzaklaştırıyordu. Bu büyük fedakârlık ona bazen pek de samimi gelmiyordu ve Marie'nin dışarıya karşı takındığı sabırlı yüz ifadesi onu sinirlendiriyordu. Bazen

Marie'nin sabır göstermemesini istiyordu. Bir sözle veya bir bakışla Marie'nin kendisini ele verdiği bir an, ona, kendisini bir an bile kandıramadığını, ikiyüzlülüğünden tiksindiğini ve huzur içinde ölmek istediğini Marie'nin yüzüne vurmayı gizliden gizliye bekliyordu adeta.

Alfred'in, onun görünüşünden bahsetmesi Marie'yi biraz kızdırdı ama gülümsedi. "Ben kendimi gayet iyi hissediyorum," dedi.

Alfred ona doğru yaklaştı. "Hayır, bu o kadar basit değil. Eğer sen de hastalanırsan, sevgili Felix'ine, sıhhatine kavuşmak keyif vermez."

"Ama ben, gerçekten çok iyiyim."

"Söyler misin bana, hiç dışarı çıkıp, hava alıyor musun?"

"Buna pek gerek duymuyorum."

"Söyle bana Felix, hiç senin yanından ayrılmıyor mu?"

"Biliyorsun ya," diye cevap verdi Felix, "o bir melektir,"

"Kusura bakma ama Marie, bu sadece aptallık. Kendini bu şekilde tüketmen faydasız ve aptalca bir şey. Dışarıya çıkmalısın. Bunun çok lüzumlu olduğunu söylüyorum."

"Peki ama benden ne istiyorsun?" diye hafif bir tebessümle sordu Marie. "Ben böyle bir şeyi hiç arzulamıyorum."

"Bu hiç mühim değil. Arzu duymaman da zaten kötüye işaret. Hemen bugün sokağa çıkmalısın. Bir saat kadar şehir parkında otur veya eğer bu hoşuna gitmezse bir araba tutup gezinti yap, mesela Prater'e git. Orası şimdilerde çok güzel."

"Fakat..."

"Fakatı yok bu işin. Eğer böyle davranmaya devam edersen, melek bile olsan, kendini mahvedersin. Evet, şuradaki aynaya bir kere bak istersen. Kendini harap ediyorsun."

Alfred bu sözleri söylerken, Felix kalbine saplanan bir acı hissetti. Hırslı bir öfke, içini altüst ediyordu. Felix, Marie'nin yüzünde, karşısındakinin ona acıması için takındığı bilinçli bir sabır ifadesi gördüğüne inanıyordu. Bu kadının, kendisiyle

birlikte acı çekmeye ve ölmeye vazifeli olduğu -ki bu hakikatle sarsılmamak mümkün değildi- aklından geçti. Marie, kendini harap ediyordu. Felix son günlerine doğru hızla ilerlerken, Marie'nin, kırmızı yanaklarını ve pırıl pırıl gözlerini muhafaza etmek gibi bir niyeti mi vardı yoksa?

Alfred, acaba gerçekten onun son anı olacak o saatin sonrasında, Felix'in sevgilisi olan bu kadını düşünmeye hakkı olduğunu mu sanıyordu? Belki Marie'nin kendisi bile böyle düşünebilecek kadar cesaretliydi.

Felix, hırsla ve öfkeyle Marie'nin yüz ifadesini inceliyordu. Doktor ise keyifsiz bir konuşma tarzıyla daha önce söylediklerini durmadan tekrarlıyordu. En sonunda Marie'den hemen bugün dışarıya çıkması için söz vermesini istedi ve bu sözün tutulmasının, bakıcılığın bir gereği olduğuna ikna etti. Ben, artık hiç hesaba katılmıyorum diye aklından geçirdi Felix. Nasıl olsa tükendim ve kendi hâlime bırakıldım. Alfred, nihayet giderken, elini ona kayıtsızca uzattı. Ondan nefret ediyordu.

Marie doktoru odanın kapısına kadar geçirdi ve hemen Felix'in yanına döndü. Felix ise iyice kapattığı dudakları ve alnında derin bir öfke çizgisiyle öylece duruyordu. Marie onu çok iyi anlıyordu ve konuşmak istiyordu. Ona doğru eğildi ve gülümsedi. Felix nefes aldı, konuşmak, yüzüne olmadık bir hakaret fırlatmak istiyordu. Marie'nin bunu hak ettiğini düşünüyordu. Ama Marie, yüzündeki o yorgun ve sabırlı tebessümle saçlarını okşayarak ve onun yüzüne doğru iyice yaklaşarak sevgiyle fısıldadı: "Ben gitmeyeceğim ki."

Felix hiç cevap vermedi. Marie, uzun akşam saatleri boyunca ve gece çok geç vakte kadar, onun yatağının yanında oturdu ve sonrasında koltuğunda uykuya daldı.

Alfred, ertesi gün geldiği zaman, Marie onunla konuşmaktan kaçınmaya çalışıyordu. Zaten bugün Marie'nin hâli ile alakadar değilmiş gibiydi ve yalnızca Felix ile meşgul oluyordu. Fakat hemen ayağa kalkabileceğinden de nedense

hiç söz etmiyordu. İçine düşen korku Felix'i, bunu doktora sormaktan alıkoyuyordu. Bugün kendini, diğer günlere nazaran daha hâlsiz hissediyordu. Konuşmak istemiyordu ve şimdiye dek hiç böyle hissetmemişti. Doktor yanından ayrılıp gittiğinde memnun oldu. Marie'nin sorularına da kısa kısa ve keyifsizce cevap veriyordu. Saatler süren suskunluktan sonra, öğleden sonra geç bir saatte, Marie ona, "Şimdi nasılsın?" diye sorduğunda, "Nasılsa fark etmiyor," diye cevap verdi. Kollarını başının üstünde kavuşturdu, gözlerini kapadı ve hemen uykuya daldı. Marie bir müddet onu gözden geçirerek yanında oyalandı, sonra düşünceleri silindi ve rüyalara daldı. Biraz zaman geçtikten sonra tekrar kendine geldiğinde, bütün uzuvlarında garip bir rahatlığın dolaştığını hissediyordu; sanki dinlendirici, derin bir uykudan uyanmış gibiydi. Ayağa kalktı ve kapalı duran perdeleri kaldırdı. Yakındaki parktan, mevsimin son çiçeklerinin kokusu, sanki yolunu şaşırıp da bu dar sokağa gelmiş gibiydi. Odaya dolan hava, ona hiç bu kadar keskin bir şekilde gelmemişti. Yatağında uykusuna devam eden ve rahat rahat soluk alan Felix'e baktı. Eskiden böyle anlarda onu odaya iten, bütün varlığına yayılan, kasvet getiren bir hassasiyet hissederdi. Bugün ise sakindi, Felix'in uykuda olduğuna seviniyordu ve kendisiyle neredeyse hiç mücadele etmeden, çok tabiiymiş ve sanki her gün yapıyormuş gibi bir saatliğine dışarıya çıkmaya karar verdi. Ayaklarının ucuna basarak mutfağa geçti, hizmetçi kadına, hastanın odasında oturmasını söyledi. Aceleyle şapkasını ve şemsiyesini aldı, yürümekten çok uçarcasına merdivenlerden indi. İşte artık sokaktaydı, bir iki sessiz yolu hızla geçerek parka ulaştı, kenarındaki çalılıkları ve ağaçları ve uzun zamandan beri özlediği alaca mavi gökyüzünü görmek onu çok memnun etti. Bir banka oturdu, hemen yanında ve civarındaki banklarda dadılar oturuyordu. Aradaki yollarda ise çocuklar oynuyordu. Hava artık kararmaya başladığından bu faaliyet de sona ermek üzereydi, bakıcılar çocukları çağırıyor, ellerinden tutup

parkı terk ediyorlardı. Çok geçmeden Marie iyice yalnız kalmıştı, birkaç yaya geçip gidiyordu, bazen de bir bey dönüp ona bakıyordu.

İşte nihayet burada, dışarıdaydı. Evet, şimdi her şey nasıldı? Marie, geleceğe usulca bakmanın zamanı geldi artık, diye düşünüyordu. Düşüncelerinde, kendi kendine söyleyebileceği açık ifadeler bulmak istiyordu. Onu sevdiğim için onun yanındayım. Bu bir lütuf değil, zira başka türlü davranamam. Peki şimdi ne olacak? Daha ne kadar devam edecek? Kurtulma ümidi yok. Evet, ya sonra? Ya sonra? Onunla birlikte ölmek istedim, bir zamanlar. Niçin şimdi birbirimize böyle yabancıyız? Sadece kendini düşünüyor. Acaba hâlâ benimle birlikte ölmek istiyor mu? Onun bunu istediğinden emin olduğuna dair bir his kaplıyordu içini. Fakat Marie'nin zihninde, sevgilisini sonsuza kadar yanında yatırmak isteyen hassas, sevgi dolu genç bir kadın tasviri canlanmıyordu artık. Hayır, ona öyle geliyordu ki, Felix onu kendisiyle birlikte, kendisine ait olduğu için kıskanç ve bencil bir şekilde aşağıya doğru çekiyordu.

Genç bir adam kanepede yanına oturmuştu ve bir şey söylüyordu. Marie o kadar dalgındı ki, önce "Nasıl?" diye sordu. Fakat hemen ardından ayağa kalktı ve aceleyle uzaklaştı. Parkta karşılaştığı insanların bakışları onu rahatsız ediyordu. Meydanı geçip yola geldiğinde bir arabaya işaret edip dolaşmaya çıktı. Akşam olmuştu, arkasına rahatça yaslandı, bu rahat, yormayan hareketlilikten ve gecenin alacakaranlığında, gaz lambalarının titrek ışıklarında durmadan değişen tablolardan keyif alıyordu. Güzel sonbahar akşamı, büyük bir kalabalığı sokağa çekmişti. Marie, Volksgarten'in önünden geçerken, askeri bandonun hareketli müziğini işitti ve gayriihtiyari Salzburg'daki o akşamı hatırladı. Çevresindeki bütün bu hayatın bir hiç olduğuna, geçici olduğuna, bunlardan ayrılmanın bir şey ifade etmediğine kendini ikna etmeye çalışıyordu. Yavaş yavaş içine yayılmaya başlayan rehaveti kendinden uzaklaştıramıyordu, rahatlamıştı bir kere.

Parlak beyaz ışıklı ark lambalarıyla aydınlanan tiyatro, bütün ihtişamıyla orada duruyordu. İnsanlar, Belediye Parkı'nın ağaçlı yollarında ağır ağır gezerek caddeye ulaşıyordu. Kahvenin önündeyse dertlerinden habersiz olan veya hiçbir derdi olmayan birkaç insan oturuyordu. Ilık hava yumuşacıktı ve bütün vücudunu sarmalamıştı. Önünde bu şekilde yaşayacağı daha birçok akşam vardı. Binlerce günü ve geceyi yaşayabilecek durumda olması, damarlarından akan taptaze kanın yaşama sevinci vermesi. Öldürücü gerginlikte geçen birçok saatten sonra, bu bir anlık toparlanma... İşte bütün bunlar ona çok iyi gelmişti. Nasıl gelebilirdi? Fakat kendini hapis mi edecekti? Hayatını yaşamak onun da hakkı değil miydi? Sıhhati yerindeydi, gençti. Doğadaki bütün güzellikler etrafındaydı. Bu, nefes almak kadar, şu gökyüzü kadar tabii bir şeydi. Kendini bütün bunlardan mahrum mu etmeliydi? Felix'i düşündü. Bir mucize olur da iyileşirse, Marie onunla birlikte yaşamaya devam edecekti. Bütün merhametiyle onu düşünüyordu. Felix'in yanına dönmesi gerekiyordu, epey geç olmuştu. Yanında kalmasını acaba o kabul ediyor muydu, Marie'nin inceliğini takdir ediyor muydu? Sözleri ne kadar da kırıcıydı! Bakışları ne kadar da yaralayıcıydı! Peki ya birbirlerini öpmeyeli ne kadar zaman olmuştu? O anda, Felix'in solgun ve kuru dudakları aklına geldi. Onu yalnızca alnından öpebiliyordu fakat alnı da sürekli soğuk ve terli oluyordu. Hasta olmak ne kadar katlanılmaz bir şey!

Arabada arkasına yaslandı. Düşüncelerini kasıtlı olarak Felix'in hastalığından uzaklaştırmaya çalışıyordu. Onun hakkında hiçbir şey düşünmemek için de, olanca gücüyle caddeye bakıyor ve sanki her şeyi bütün incelikleriyle hafızasına kazımaya mecburmuş gibi bütün ayrıntılarıyla inceliyordu.

Felix gözlerini açtı, yatağının yanında duran mum zayıf bir ışık yayıyordu. Mumun yanında da elleri kucağında olan yaşlı bir kadın vardı ve orada kayıtsızca oturuyordu. Felix seslenince toparlandı, "Marie nerede?" diye sordu.

Kadın, Marie'nin şimdilik gitmiş olduğunu ve hemen döneceğini söyledi.

"Siz gidebilirsiniz!" diye cevap verdi Felix bunun üzerine. Kadın tereddüt edince de, "Gidiniz. Size ihtiyacım yok," dedi.

Felix yalnızdı. İçini, şimdiye kadar olmadık bir biçimde, ıstırap dolu bir huzursuzluk kaplamıştı. Marie neredeydi, nerede? Yatıyor olmaya tahammül edemiyordu ama ayağa kalkmaya da cesaret edemiyordu. Birden aklından geçirdi; sonunda çıkıp gitmişti! Marie onu ebediyen yalnız bırakmak istiyordu. Artık Felix'le yaşamaya tahammül edemiyordu. Marie ondan korkuyordu. Kafasının içindeki düşünceleri okumuştu. Acaba uykusunda konuşmuş da ve kendisinin bile günlerce anlayamadığı, şuurunun derinliklerindekileri yüksek sesle mi söylemişti? Marie onunla birlikte ölmek istemiyordu demek. Düşünceleri birbirini kovalıyordu. Her akşam onu rahatsız eden ateşi tekrar yükselmişti işte. Ona, uzun zamandan beri tatlı bir söz söylememişti, belki de hepsi bundan ibaretti. Kaprisleriyle, güvensiz bakışlarıyla, acı acı konuşmalarıyla onu üzmüştü. Hâlbuki onun teşekküre ihtiyacı vardı! Hayır, hayır sadece adalete! Ah! Keşke şimdi burada olsaydı! O, yanında olmalıydı! İç yakıcı bir acıyla anlıyordu: Ondan vazgeçemezdi. Eğer gerekirse her şey için özür dileyecekti. Sevgi dolu bakışlarını onun üzerinde gezdirecek ve onu sevgi dolu sözleriyle sarıp sarmalayacaktı. Acı çektiğini bir tek kelimeyle bile belli etmeyecekti. Göğsünün üzerine bir ağırlık çökse bile gülümseyecekti. Zorla nefes alsa bile Marie'nin ellerini öpecekti. Ona saçma rüyalar gördüğünü anlatacak ve uykusunda konuşurken duyduğu şeylerin yüksek ateşinden kaynaklandığını izah edecekti. Ona taptığına, onun için mesut ve uzun bir ömür dilediğine yemin edecekti. Yalnızca yolun sonuna kadar kendisine eşlik etse yeterdi. Yanında olmalıydı, yatağın yanından hiç ayrılmamalıydı ve ölürken kendisini yalnız bırakmamalıydı. Onun, yanında olduğunu bilirse ancak o zaman o korkunç saati olgunluk ve huzurla karşılayabilirdi ve o an, her an

gelebilirdi. Bunun için, Marie hep onun yanında olmalıydı, yanında olmadığı zaman korkuyordu.

Marie nerede? Nerede? Kan beynine hücum etti, gözleri kardı, nefesi ağırlaştı ve yanında hiç kimse yoktu. Ah! O kadını neden göndermişti? Ne de olsa yanında bir nefesti. Şimdi çaresizdi, çaresiz. Doğruldu, sandığından daha kuvvetli hissediyordu kendisini. Yalnız nefesi... Çektirdiği ıstırap korkunçtu. Artık tahammül edemiyordu, yataktan fırladı, öylece olduğu gibi, yarı giyinik, pencereye doğru gitti. İşte orada oksijen vardı, oksijen. Birkaç kere derin derin nefes aldı, çok iyi gelmişti. Yatağın ayak ucunda asılı duran geniş şalı omzuna aldı ve bir sandalyeye yığıldı. Birkaç saniye boyunca düşünceleri karmakarışık bir hâldeydi, sonra aniden içlerinden biri şimşek gibi parladı. Marie nerede? Nerede? Acaba daha önceleri de uyurken, onu böyle terk edip gittiği olmuş muydu? Kim bilir? Nereye gitmiş olabilir? Hasta odasının o kasvetli atmosferinden birkaç saatliğine kaçmak mı istedi yoksa kaçmak istediği şey ben miydim? Onun yanında olmak Marie için dayanılmaz bir şey miydi? Havada dolaşmaya başlayan ölümün gölgesinden mi korkuyordu? Yaşamayı mı özlemişti? Hayatı mı arıyordu? Onun için, kendisi zaten hayatı ifade etmiyor muydu? Ne arıyordu? Ne istiyordu? Neredeydi? Nerede?

Ve kafasında dönüp duran düşünceler, fısıltı hâlinde hecelere, inleyen sesli kelimelere dönüşüyordu. Bağırıyor, dişlerini gıcırdatıyordu: "Nerede?" Zihninde, Marie'nin, Felix'ten kurtulduğu için suratında oluşan tebessümle birlikte merdivenlerden aceleyle indiğini, buradan, hastalığın, nefretin ve acılı ölümlerin olmadığı, güzel kokuların ve çiçeklerin bulunduğu herhangi bir yere koştuğunu canlandırıyordu. Etrafını çevreleyen hafif bir sisin içinde kaybolduğunu görüyor ve oradan, onun çınlayan saadet ve sevinç kahkahasını duyuyordu. Sis dağılıyor ve Felix onu dans ederken görüyordu. Marie durmadan dönüyor, dönüyordu, sonra kayboluyordu. Gittikçe yaklaşan bir arabanın tekerleğinden gelen

boğuk bir ses duyuldu ve nihayet durdu. Marie nerede? Felix birden irkildi. Pencereye koştu. Yanlış duymamıştı, gürültü arabadan geliyordu. Evin önündeydi, işte orada duruyordu! Evet, Felix onu görebiliyordu. Arabadan inen Marie'ydi, oydu! Onu karşılamalıydı, ön odaya koştu fakat oda çok karanlıktı. Kapının kolunu bir türlü bulamamıştı. O sırada anahtarın sesini duydu, kilitte bir tur döndü, kapı açıldı ve Marie içeri girdi, koridordan gelen hafif bir ışık onu aydınlatıyordu. Marie, Felix'i fark edemedi ve ona çarptı. Bir çığlık attı. Felix onu omuzlarından yakalayıp içeriye, odaya sürükledi. Konuşmak üzere ağzını açtı ama konuşamıyordu.

Marie dehşetle "Neyin var?" diye haykırdı: "Delirdin mi sen?" Marie kendisini Felix'in elinden kurtardı. Felix öylece kalakalmıştı. Sanki boyu uzuyor gibiydi. Nihayet doğru kelimeleri bulabildi.

"Nereden geliyorsun, nereden?"

"Tanrı aşkına Felix, kendine gel. Sen nasıl da... Rica ederim, hiç olmazsa otur."

"Nereden geliyorsun?" Bunu çok alçak bir sesle söylemişti. "Nereden? Nereden?" diye fısıldadı. Marie, onun ellerini tuttu, alev alevdi. Felix yarı şuursuz bir hâldeydi, Marie'nin kendisini kanepeye kadar götürmesine ses çıkarmadı. Marie onu yavaşça kanepenin köşesine getirdi. Hafızasını yeniden toparlamak istermiş gibi etrafına bakınıyordu. Sonra, tekrar aynı ses tonuyla fakat oldukça anlaşılır bir biçimde: "Nereden geliyorsun?" dedi.

Marie şapkasını arkadaki sandalyeye attı, kanepeye, yanına oturdu ve ona tatlı bir dille: "Sevgilim, bir saatliğine sokağa çıktım yalnızca. Hasta olmaktan korkuyorum. O zaman benim sana ne faydam olur? Senin yanına hemen dönmek için de bir araba tuttum," dedi.

Felix koltuğun köşesinde bitkince oturuyordu şimdi. Marie'yi rahatlıkla görebiliyordu, hiç cevap vermiyordu.

Marie onun sıcak yanaklarını sevgiyle okşarken, bir taraftan da konuşmaya devam ediyordu. "Bana kızmadın değil mi? Ayrıca kadına, ben dönene kadar senin yanında oturmasını söylemiştim. Onu görmedin mi? O nerede?"

"Ben yolladım onu."

"Niçin Felix? Ben dönünceye kadar bekleyecekti. Seni öyle özledim ki! Dışarıdaki temiz havanın sensiz ne faydası var bana."

"Marie, Marie!" Hasta bir çocuk gibi başını göğsüne dayadı. Eski günlerdeki gibi Marie'nin dudakları, saçları üzerinde dolanıyordu. Felix yalvaran gözlerle ona bakıyordu. "Marie," dedi.

"Sen hep yanımda olmalısın, daima, tamam mı?"

Marie, "Tamam, olacağım!" diye cevapladı. Felix'in dağınık ve terli saçlarını öptü. Öyle acı çekiyordu ki Marie... Sonsuzdu acısı. Ağlamak istiyordu fakat onun bu kırılganlığında yapmacık bir şeyler vardı. Hiçbir şey teselli etmiyordu onu, kendi acısı bile. Felix'e imreniyordu çünkü yanaklarından gözyaşlarının süzülebildiğini görmüştü.

Ardından gelen günler ve gecelerde Marie sürekli Felix'in yatağının yanı başındaydı. Yemeklerini getiriyor, ilaçlarını içiriyor ve yeterince dinç olduğu zaman, eğer isterse, gazeteden bir haber veya herhangi bir romandan bir bölüm okuyordu. Marie'nin gezintisinden sonraki sabah yağmur başladı. Sonbahar erkenden hissedilmişti. Yağmur saatlerce, günlerce ve hatta hiç aralıksız, gümüş renkli incecik çizgiler hâlinde pencerelere çiseleyip durdu. Son zamanlarda Marie, Felix'in geceleri kendi kendine manasız bir şeyler konuştuğunu duymuştu. İşte o zaman farkında olmadan Felix'in alnını ve saçlarını okşuyordu, tıpkı huzursuz bir çocuğu yatıştırır gibi, "Uyu Felix, uyu," diye fısıldıyordu. Gözle fark edilebilecek kadar zayıflamıştı fakat ıstırabı fazla değildi, çektiği nefes darlığı hastalığını şiddetle hatırlatıyordu ve nöbetleri atlattıktan sonra tarifi imkânsız bir bitkinliğe gömülüyordu. Ender

olarak durumuna hayret ettiği anlar da oluyordu. "Niçin her şeye karşı bu kadar kayıtsızım?" Dışarıda yağmur yağdığını görünce de sonbaharın geldiğini anlıyor ve artık ötesini sorgulamıyordu. Durumunda bir değişiklik olacağına imkân vermiyordu aslında. Ne akıbeti ne de sıhhati hakkında. Marie de, bugünlerde bir değişiklik olma ihtimaline dair ümidini tamamen yitirmişti. Alfred de ziyaretlerini artık bir alışkanlık hâline getirmişti. Dışarıdan gelen biri için hasta odasının görünüşü her gün değişiyordu. Alfred de bütün ümidini kaybetmişti, gerek Felix gerek Marie için yeni bir dönemin başladığını fark ediyordu. Tıpkı en şiddetli heyecanları atlatan kimselerde bazen ne ümidin ne de korkunun kaldığı bir sürecin başlaması gibi. Geçmiş ve gelecek kavramlarının üzerinde düşünülmediği için yaşanılan zamanın da bulanık ve karanlık olarak hissedildiği bir dönem. Kendisi de daima şiddetli bir huzursuzluk duygusuyla hastanın odasına giriyor, her ikisini de bıraktığı gibi bulunca çok memnun oluyordu. Önlerinde kendilerini bekleyen şeyi düşünmeye mecbur olacakları bir an, elbette ki, gelecekti.

Bir keresinde, yine bu düşüncelerle merdivenlerden çıkarken, Marie'yi yanakları solgun, ellerini ovuşturur bir vaziyette ön odada buldu. "Gelin, gelin," dedi Marie. Alfred, hemen onu takip etti. Felix yatakta oturuyordu. Marie ve Alfred'e kötü kötü baktı ve, "Siz ikiniz... Benden ne istiyorsunuz?" dedi. Alfred hemen ona doğru ilerledi. "Neyin var, Felix?" diye sordu.

"Benim için ne düşünüyorsun? Bilmek istiyorum."

"Bunlar gerçekten çocukça sorular."

"Siz ikiniz benim eriyip gitmeme göz yumdunuz, zavallıca eriyip gitmeme," diye neredeyse bağırarak konuşuyordu.

Alfred ona iyice yaklaşıp elini tutmak istedi fakat Felix elini şiddetle geri çekti. "Bırak beni, Marie sen de ellerini ovuşturmayı bırak. Nasıl bir planınız var, nasıl devam edecek bilmek istiyorum."

"Çok daha iyiye gidebilirdi," dedi Alfred, "eğer sen lüzumsuz yere heyecanlanmasaydın,"

"Kaç zamandır yatıyorum işte burada. Siz ise benim yatmama seyirci kalıyorsunuz. Benim için ne düşünüyorsun?"

"Saçmalıyorsun,"

"Benim için hiçbir şey yapmıyorsun, hiçbir şey. Ölüm üzerime doğru geliyor, onu geri çevirmek için kimse parmağını kıpırdatmıyor!"

Alfred yatağın üzerine oturup bir kere daha onun elini tutmaya çalışırken, dokunaklı bir sesle, "Felix," diye söze başladı.

"Evet, sen beni gözden çıkardın. Böylece yatmama ve bana morfin verilmesine göz yumuyorsun."

"Birkaç gün sabretmelisin..."

"Ama görüyorsun ki bana hiçbir şey fayda etmiyor. Ne hissettiğimi biliyorum! Niçin benim böyle çaresizce tükenmeme göz yumuyorsunuz? Görüyorsunuz işte, ben felakete doğru gidiyorum. Buna dayanamam! Bir çaresi olmalı bunun, bir çaresi. Düşünmelisin Alfred, sen bir doktorsun, bu senin vazifen."

"Tabii bir çaresi var," dedi Alfred.

"Eğer çaresi yoksa belki bir mucize fakat bu şehirde mucize falan yok. Gitmeliyim, gitmek istiyorum."

"Kuvvetlenir kuvvetlenmez yataktan çıkacaksın."

"Alfred, bak sana söylüyorum, çok geç olacak. Niçin bu korkunç odada kalmalıyım? Gitmek istiyorum, bu şehirden gitmek istiyorum. Neye ihtiyacım olduğunu çok iyi biliyorum. İlkbahara ihtiyacım var, güneye ihtiyacım var. Güneş yeniden parladığında ben de iyileşmiş olacağım,"

"Evet, bütün bunlar gayet kabul edilebilir istekler," diye cevap verdi Alfred. "Elbette güneye gideceksin ancak biraz sabırlı olmalısın. Bugün seyahate çıkamazsın, yarın da. Biraz iyileştiğin zaman mümkün olacak ama."

"Seyahate bugün çıkabilirim, bunu hissediyorum. Bu dayanılmaz ölüm odasından çıkar çıkmaz bambaşka bir insan olacağım. Beni burada alıkoyman her gün daha ağır bir hasta olmama sebep oluyor!"

"Sevgili dostum, şunu da göz önüne almalısın ki, ben senin doktorun olarak..."

"Sen bir doktorsun ve kalıplara göre hüküm veriyorsun. Neye ihtiyacı olduğunu hasta daha iyi bilir. Beni burada yatırman ve yok olup gitmemi beklemen büyük bir kayıtsızlık ve düşüncesizlik. Güneyde bazen mucizeler oluyor. Ufak bir ümit ışığının olması bile, insanın elini kolunu bağlayıp oturmasına engel olmalı. Yine de bir ümit var demektir. Sizin bana yaptığınız gibi bir insanı kendi kaderine terk etmek ise, insanlık dışı bir davranıştır. Ben güneye, ilkbahara geri dönmek istiyorum,"

"Evet, bunu yapmalısın," dedi Alfred.

Marie "Gerçekten mi?" Hemen yarın gidebiliriz" diye atıldı.

"Felix, bana üç gün sakin kalacağına dair söz verirse onu gönderirim. Ama bugün, şimdi giderseniz, bu bir cinayet olur! Buna izin veremem, asla. Bak bir kere şu havaya. Fırtına ve yağmur var, en sağlıklı insana bile bugün seyahate çıkmasını tavsiye etmem."

Felix "Yarın o hâlde!" diye ilave etti Felix.

"Hava biraz açılırsa, iki üç gün içinde, söz veriyorum."

Felix ona dikkatle ve ısrarla baktı. Sonra sordu: "Şeref sözü mü?"

"Evet!"

"Şahitsin değil mi Marie?"

Felix Alfred'e doğru dönerek, "Benim için kurtuluş olduğuna sen inanmıyorsun," dedi. "Sen benim memleketimde ölmemi istiyorsun. Bu çok yanlış ve insanlığa sığmaz! İnsan ölüm döşeğinde olunca memleket falan kalmıyor.

Yaşayabilmek; işte memleket dediğin şey budur. İstemiyorum, böyle çaresizce ölüp gitmek istemiyorum."

"Sevgili Felix, sen de çok iyi biliyorsun ki, benim niyetim de sana bütün kışı güneyde geçirtmekti fakat böyle bir havada yola çıkmana müsaade edemem,"

"Marie, her şeyi hazırla."

Marie çekinerek, soran bakışlarla doktora baktı.

"Tabii," dedi doktor, "Bunun bir zararı yok,"

"Her şeyi hazırla. Bir saat içinde ayağa kalkmak istiyorum. Güneş doğar doğmaz hareket ederiz."

Felix öğleden sonra ayağa kalktı. Hava değişimi düşüncesi bile, onu hemen olumlu bir şekilde etkilemiş gibiydi. Uyumamıştı, uzun süre kanepede yattı fakat ne ümitsizlik nöbetine ne de daha önceki günlerin sıkıcı kaygısızlığına kaptırmıştı kendini. Marie'nin yapmakta olduğu hazırlıklarla ilgileniyor, düzenlemeler yapıyordu. Kütüphanesinden beraberinde götürmek istediği kitapları işaretlemiş ve valize konmasını istediği büyük bir deste yazıyı, masasından kendisi çıkarmıştı. "Eski şeylerimi gözden geçirmek istiyorum," dedi Marie'ye ve Marie bunları valize yerleştirmeye çalışırken de tekrar aynı konuya döndü. "Kim bilir, belki bu istirahat süreci ruhuma da çok faydalı oldu. Olgunlaştığımı hissediyorum. Şimdiye kadar üzerinde düşündüğüm her ne varsa sanki hepsi muazzam bir berraklığa kavuşmuş gibi."

O fırtınalı ve yağmurlu günden hemen sonra hava açmıştı. Ertesi gün boyunca da hava o kadar ısınmıştı ki pencere bile açılabiliyordu. Odanın zeminine, ılık ve sevimli bir sonbahar öğleden sonrasının parlaklığı yayılıyordu. Marie valizin önüne diz çöktüğünde, güneş ışıkları onun dalgalı saçlarının üzerine dökülüyordu.

Marie, kâğıtları valize itinayla yerleştirmeye çalışırken Felix de kanepeye uzanmış hayallerinden bahsediyordu. O sırada Alfred geldi.

Alfred gülerek, "Buna da mı izin vermiş oluyorum?" diye Alfred gülerek sordu. "Umuyorum ki vakitsiz çalışmaya başlamayacak kadar tedbirlisindir."

"Ah!" dedi Felix, "Bu benim için bir çalışma olmayacak. Kafamdaki, şimdiye kadar karanlık kalmış noktalara, binlerce yeni ve parlak ışık hücum ediyor."

"İşte bu çok güzel," dedi Alfred, biraz tereddütlü ve bir taraftan da donuk bakışlarını boşluğa dikmiş olan Felix'i süzüüyordu.

"Beni yanlış anlamamalısın. Aslında kesin bir fikrim de yok ama bir şeyler sanki kendiliğinden hazırlanıyormuş gibi."

"Ya evet."

"Biliyor musun, kafamda, bir orkestranın enstrümanlarına akort yaptığını işitiyor gibiyim. Aslında bu beni her zaman çok etkilemiştir. Daha sonraki anlarda doğru ahenk ortaya çıkar, bütün sesler yerine oturur." Birden ayağa kalktı ve sordu: "Arabayı çağırdın mı?"

"Evet," diye cevap verdi doktor.

Marie keyifli keyifli, "O hâlde, yarın sabah erkenden," dedi. Hâlâ meşguldü, komodinden valize, oradan kitaplığa, sonra tekrar valize dönüyor, yerleştiriyor ve paketliyordu. Alfred çok duygulanmıştı. Şu anda kendisi, zevk için seyahate çıkmaya hazırlanan neşeli, genç insanların yanında mıydı? Bugün bu odada esen hava son derece umut dolu ve neşeliydi. Alfred giderken Marie onu dışarı kadar geçirdi. "Ah, Tanrım!" dedi, "Gitmemiz çok yerinde bir karardı! Çok seviniyorum ve görünüşe göre bu iş ciddileştiğinden beri, Felix, sanki bambaşka biri oldu."

Alfred ne cevap vereceğini bilmiyordu. Marie'ye elini uzattı, vedalaştı, sonra da yola koyuldu. Fakat tekrar arkasını dönüp Marie'ye, "Bana söz vermelisiniz," dedi.

"Ne sözü?"

"Demek istediğim şu ki, bir dost her zaman için, bir doktordan çok daha kıymetlidir. Telgraf çekin yeter."

"Buna ihtiyaç olabileceğini mi düşünüyorsunuz?"

"Ben sadece her ihtimale karşı söylüyorum bunu." Sonra uzaklaştı.

Marie, düşünceli bir hâlde, bir müddet daha dışarıda dolaştı, Felix'in onun dakikalarca dışarıda kalmasından endişelenmemesi için hemen odaya döndü. Felix, daha önce başladığı açıklamaya devam etmek üzere Marie'nin dönmesini beklemiş gibiydi.

"Biliyor musun Marie," dedi, "benim üzerimde güneşin daima iyi tesirleri olmuştur. Hava biraz daha soğursa daha güneye de ineriz, Riviera'ya ve daha sonra da senin düşündüğün gibi, Afrika'ya... Olur mu? Ekvator'da başyapıtımı tamamlayabilirim, bundan eminim."

Konuşmaya devam ediyordu. Marie yanına geldi ve yanaklarını okşayarak gülümsedi. "Bugün için bu kadar yeter. Aceleci olmamalısın. Yatmalısın çünkü yarın sabah erken kalkman gerekecek." Marie, Felix'in yanaklarının kızardığını, gözlerinin çakmak çakmak olduğunu fark etti ve kanepeden kalkmasına yardım etmek üzere alev alev yanan ellerini tuttu.

Felix sabahın ilk ışıklarıyla uyandı. Tatile çıkacak bir çocuğun neşeli heyecanı içindeydi. İstasyona gitmelerine daha iki saat olduğu hâlde seyahat için hazır vaziyette kanepede oturuyordu. Marie gri, kül rengi mantosunu ve mavi tüllü şapkasını giymiş pencerenin önünde duruyor ve çağrılan arabanın vaktinde gelip gelmeyeceğini kontrol ediyordu. Felix de her beş dakikada bir arabanın gelip gelmediğini soruyordu. Felix, başka bir araba çağırmaktan söz edeceği sırada Marie bağırdı: "Geldi işte, geldi."

"Alfred de geldi Felix," diye hemen arkasından ekledi. Arabayla aynı anda, Alfred de köşeden dönmüş, neşeyle onları selamlıyordu. Biraz sonra odadaydı. "Oo, siz tam anlamıyla

hazırsınız. Istasyonda bu kadar erken ne yapacaksınız? Ayrıca gördüğüm kadarıyla kahvaltınızı da yapmışsınız."

"Felix öyle sabırsız ki!" Alfred ona doğru ilerledi, Felix neşeyle gülümsüyordu ona. "Yolculuk için mükemmel bir gün," diye fikrini söyledi.

"Evet, çok güzel geçecek," dedi doktor. Ardından, masada duran gevreklerden bir tane aldı. "İzin var, değil mi?"

"Siz kahvaltı etmediniz mi yoksa?" diye endişeyle sordu Marie.

"Hayır, hayır. Bir kadeh konyak içtim o kadar,"

"Bekleyin, burada kahve olacak." Marie kahveyi bardağa boşalttı, sonra da ön odadaki hizmetçiye bazı talimatlar vermek üzere odadan çıktı. Alfred, kahve bardağını uzun uzun ağzında tutuyordu. Arkadaşı ile yalnız kalmak ona çok zor geliyor, hiçbir şey konuşamıyordu. Marie, tekrar odaya dönüp evden ayrılmak için bütün engellerin ortadan kalktığını bildirdi. Felix ayağa kalktı ve önden kapıya doğru yürüdü. Gri şalını omzuna koymuş, koyu renk yün bir şapka giymiş, eline de bir baston almıştı. Merdivenlerden de ilk olarak o inmek istiyordu. Fakat merdiven tırabzanını henüz tutmuştu ki dengesini kaybedip sallanmaya başladı. Alfred ve Marie hemen onun arkasındaydı, tuttular. "Biraz başım dönüyor," dedi Felix.

"Bu çok normaldir," dedi Alfred. "Uzun zamandan beri ilk defa yataktan çıkıyorsun." Felix'in bir kolundan Alfred, diğer kolundan da Marie tuttu ve bu şekilde aşağıya indiler. Durumu gören arabacı şapkasını çıkardı.

Karşı sıradaki evlerin pencerelerinde, Felix'e acıyarak bakan kadınlar görülüyordu. Alfred ve Marie, ölü gibi sararmış olan adamı arabaya çıkarmaya çalışırken kapıcı koşarak geldi ve yaklaşıp yardım etmek istedi. Araba hareket ettikten sonra, kadınlar, birbirlerine etkilenmiş bir şekilde anlayışla baktı.

Alfred vagonun aralığında ayakta duruyordu, hareket düdüğüne kadar da Marie ile sohbet etti. Felix bir köşede oturmuş, kayıtsız görünüyordu. Ancak lokomotifin düdüğü ötünce tekrar dikkatini topladı ve arkadaşına başını sallayarak veda etti. Tren hareket etmişti. Alfred bir müddet peronda kaldı ve trenin arkasından baktı. Sonra yavaş yavaş yola koyuldu.

Tren istasyondan henüz çıkmıştı ki Marie, Felix'in yanına gelip oturdu ve ona bir arzusu olup olmadığını sordu. Konyak şişesini açmasını mı, ona bir kitap vermesini mi yoksa gazeteden bir şeyler okumasını mı isterdi. Felix bu ilgiye sevindi ve Marie'nin elini sıktı. Sonra sordu: "Meran'a ne zaman varacağız?" Marie varış saatini tam olarak bilmiyordu, bunun üzerine Felix ona, seyahat kılavuzundaki bütün notları okutturdu. Öğle molasının nerede verileceği, hangi şehirde akşam olacağı ve diğer zamanlarda hiç alaka duymadığı bir yığın teferruat ile meşgul oluyordu. Trende kaç kişinin olabileceğini hesaplamaya çalışıyor ve bunların arasında yeni evli çiftlerin olup olmadığını düşünüyordu. Bir müddet sonra konyak içmek istedi. Fakat bu Felix'i o kadar fazla öksürttü ki, sinirlenerek, Marie'den kendisi istese bile bir daha asla vermemesini rica etti. Daha sonra, gazeteden meteoroloji haberlerini okuttu ve elverişli bir tahmin çıkınca memnun bir ifadeyle başını salladı. Semmering üzerinden geçiyorlardı. Felix tepeleri, ormanları, ovaları ve dağları dikkatle inceliyordu, fakat söyledikleri hiçbir duygu taşımayan, içi boş sözcüklerle sınırlı kalıyordu. Öğle yemeği için yanlarına aldıkları soğuk şeylerden bir parça yedi ve konyak istedi. Marie kendisine konyak vermeyi reddedince de çok öfkelendi. Sonunda Marie biraz konyak vermeye karar verdi. Bu defasında konyak ona çok iyi geldi, hemen canlanıp etrafındaki her şeye ilgi göstermeye başladı. Vagonun penceresinde görünüp kaybolan şeyden ve istasyonda gördüklerinden bahsetti, sonra kendisi hakkında da konuşmaya başladı. "Hiçbir doktorun aklına gelmeyen bir ilacı kullanarak şifa

bulan bir uyurgezer hakkında ilginç bir yazı okumuştum. Bence hasta kendi içinden gelene uymalı," dedi.

"Elbette."

"Güney! Güneyin havası! Siz zannediyorsunuz ki, bütün fark havanın sıcak olmasından, çiçeklerin bütün sene açmasından kaynaklanıyor. Güneyin havasında nelerin mevcut olduğunu kim bilebilir ki! Bilmediğimiz, birçok gizemli element!"

Marie, "Eminim, orada iyileşeceksin," derken Felix'in ellerini kendi elleri arasına alıp dudaklarına götürdü.

Felix, İtalya'da sıkça rastlanan ressamları, birçok sanatkârı ve Marie'yi tanımadan çok önce gitmiş olduğu Venedik'i anlattı. Sonunda yorgun düştü ve kompartımandaki kanepeye uzanmak istedi. Hava kararıncaya kadar da böyle yarı uyur vaziyette kaldı.

Marie, karşısında oturmuş onu inceliyordu. Kendini oldukça rahat hissediyordu. İçinde hafiften bir acıma hissi vardı. Felix ne kadar da solgundu ve ne kadar da çökmüştü. İlkbahardan bu yana, bu güzel yüz ne kadar değişmişti. Marie'nin kendi yüzündeki solgunluk başka bir şeydi. Marie'nin yanaklarındaki solgunluk onu genç gösteriyor ve ona bir genç kız letafeti veriyordu. Durumu Felix'ten daha iyiydi. Bunu hiç bu kadar açık düşünmemişti, aklına daha önce gelmemişti. Peki neden bu durum canını yakmıyordu? Kayıtsızlıktan değildi elbet, yorgunluktandı. Yorgun oluşuna bir bakıma seviniyordu fakat yorgun olmadığı zaman çekeceği acılardan da korkuyordu.

Marie uykusundan irkilerek uyandı. Etrafına bakındı, oldukça karanlıktı. Yukarıdaki lamba bir örtü ile perdelenmişti, bundan dolayı vagona yeşilimsi, mat bir ışık yayılıyordu. Pencereden dışarısı karanlıktı, karanlık! Uzun bir tünelden geçiyormuş gibiydiler. Uykusundan neden irkilerek uyanmıştı? Rayların dinmek bilmeyen gürültüsü dışında etraf sessizdi. Yavaş yavaş mat ışığa alışmıştı, Felix'in

yüz hatlarını fark edebiliyordu şimdi. Sakince uyuyor gibi hareketsiz yatıyordu. Birden derin derin, korkunç bir şekilde inledi. Marie'nin kalbi hızlı hızlı çarpmaya başladı. Az önce Marie'yi uykusundan uyandıran şey de muhakkak Felix'in bu inlemeleriydi. Fakat neydi bu böyle? Marie ona daha yakından baktı. Felix uyanıktı. Kocaman açılmış gözleriyle öylece yatıyordu. Marie bunu şimdi açıkça görebiliyordu. Marie boşluğa, uzağa, karanlığa dikilmiş bu bakışlardan Marie ürktü. Bir inilti daha, öncekinden çok daha acı dolu. Felix kımıldadı ve yine inledi. Fakat bu seferki ağrıdan değildi. Daha çok vahşice bir inlemeydi. Birden her iki eline dayanarak doğruldu, sonra üstünü örten gri şalını ayaklarıyla yere iterek ayağa kalkmaya çalıştı. Fakat trenin seyri buna mani oldu ve köşeye yığıldı. Marie ayağa fırladı. Lambayı perdeleyen yeşil örtüyü açmak istedi. Birden kolundan çekildiğini hissetti. Felix, titremekte olan Marie'yi dizlerinin üstüne çekiyordu. "Marie, Marie!" diye bağırıyordu.

Marie kurtulmak istiyordu ancak başaramıyordu. Sanki Felix'in bütün gücü geri gelmiş gibiydi, onu sıkıca kucağına bastırıyordu. Dudakları neredeyse boynuna değecek şekilde, "Hazır mısın, Marie?" diye fısıldıyordu. Marie bir şey anlamıyordu, yalnızca korkuyordu. Çaresizdi, bağırmak istiyordu. "Hazır mısın?" diye Felix bir daha sordu. Onu şimdi daha az sıkıyordu ve Marie, Felix'in dudakları, nefesi ve sesi biraz uzaklaştığı için daha rahat nefes alabiliyordu.

Marie korkuyla "Ne istiyorsun?" sordu.

"Beni anlamıyor musun?" dedi Felix.

Marie "Bırak beni, beni bırak" diye bağırdı, ancak trenin gürültüsü arasında sesi kaybolup gitti.

Felix buna aldırmadı bile. Elleri yana düştü, Marie onun dizlerinin üstünden kalktı ve tekrar karşı köşeye oturdu.

"Beni anlamıyor musun?"

"Ne istiyorsun?"

"Cevap istiyorum"

Marie susuyor ve titriyordu.

"Saat gittikçe yaklaşıyor," dedi Felix. Marie, söylediklerini iyice duyabilsin diye öne doğru eğilerek fısıldıyordu. "Hazır mısın diye soruyorum."

"Ne saati, ne diyorsun?"

"Bizim! Bizim saatimiz!"

Marie onu anlamıştı. Boğazı düğümlendi.

"Hatırlıyor musun Marie?" diye devam etti Felix, sesinin tonu biraz yumuşamıştı, neredeyse yalvarır gibiydi. Marie'nin iki elini de ellerinin arasına aldı. "Bunu sormam için bana bir hak tanımıştın," diye devam etti. "Hatırlıyor musun?"

Marie, şimdi kendini daha da toparlamıştı, Felix'in söylediği şeyler ne kadar korkunç olursa olsun, bakışlarının donukluğu, sesindeki tehdit havası kaybolmuştu. Rica eder gibiydi. Ağlamaklı bir sesle tekrar sordu: "Hatırlıyor musun?"

Marie dudakları titreyerek de olsa, cevap verecek gücü kendinde buldu: "Sen bir çocuksun Felix!"

Felix bunu duymamış gibi davranıyor, sürekli aynı ses tonuyla, sanki unutmuş olduğu şeyler zihninde yeniden canlanıyormuş gibi konuşuyordu: "Artık sona eriyor ve biz gitmeye mecburuz Marie, vaktimiz doldu." Ne kadar alçak sesle konuşurlarsa konuşsunlar, bu sözlerde ürkütücü, kesin ve kaçınılmaz bir şeyler vardı. Keşke Felix onu tehdit etseydi, o zaman kendini daha iyi müdafaa edebilirdi. Felix ona doğru biraz daha yaklaşınca, Marie bir an onun üstüne atılıp boğazını sıkacağı korkusuna kapıldı. Kompartımanın öbür köşesine kaçmayı, pencereyi kırıp yardım istemeyi bile düşünmüştü. Fakat tam bu esnada, Felix Marie'nin ellerini bırakıp arkasına yaslandı, sanki artık söyleyeceği bir şey kalmamış gibiydi. Bunun üzerine Marie konuşmaya başladı: "Sen neler söylüyorsun Felix! Tam da sağlığına kavuşacağın yere, güneye doğru giderken." Felix köşesine yaslanmış, düşüncelere dalmış görünüyordu.

Marie ayağa kalktı ve lambanın yeşil örtüsünü kaldırdı. Marie'ye bu gerçekten iyi gelmişti. Her yer birden aydınlanmıştı, kalbi şimdi daha sakin atıyordu, korkusu da sona ermişti. Marie tekrar köşesine oturdu, Felix yere doğru bakıyordu, gözlerini tekrar Marie'ye çevirdi. Sonra yavaş yavaş konuştu:

"Marie, artık bana ne güneş ışığı ne de güney fayda eder. Biliyorum."

Marie Felix'in neden bu kadar sakin konuşuyor olduğunu düşündü. Soğukkanlılıkla beni ölçmek mi istiyor? Kendimi kurtarmaya çalışacağımdan mı korkuyor? En sonunda Marie kendine hakim olmaya karar verdi. Durmadan onu inceliyordu, söylediklerini duymuyordu bile. Felix'in her bir hareketini, her bir bakışını takip ediyordu.

"Tamamen serbestsin, yeminin de seni bağlamıyor. Seni zorlayabilir miyim? Elini bana vermek istemez misin?" diyordu Felix.

Marie elini verdi ancak elleri, onun ellerinin üstünde duruyordu.

"Keşke gündüz olsaydı!" diye mırıldandı Felix.

"Sana bir şey söyleyeceğim, Felix. Tekrar uyumaya çalışsan! Gün doğmak üzere ve biz bir iki saate kadar Meran'da olacağız,"

"Artık uyuyamam!" diye cevap verdi Felix ve Marie'nin yüzüne baktı. O anda bakışları kesişti ve Felix, Marie'nin bakışlarındaki güvensizliği ve gizliden gizliye pusuda beklediğini fark etti. Felix o anda her şeyi anladı. Marie bundan sonraki istasyonda ona fark ettirmeden inmek ve kaçabilmek için Marie kendisinin uyumasını istiyordu. "Neler planlıyorsun!" diye haykırdı.

Marie afalladı. "Hiçbir şey."

Felix ayağa kalkmaya çalışıyordu. Marie bunu fark eder etmez, bulunduğu köşeden öteki köşeye, ondan uzağa kaçtı.

"Hava!" diye bağırıyordu Felix, "Hava!" Pencereyi açıp başını gecenin karanlığına daldırdı. Marie rahatlamıştı, onu böyle birden ayağa fırlamaya mecbur eden şey nefes darlığıymış demek. Marie ona doğru ilerledi ve yumuşak bir hareketle onu pencereden uzaklaştırdı. "Bu sana iyi gelmez ki," dedi. Felix yine kendi köşesine, zorlukla nefes alarak çöktü. Marie bir eli pencerenin kenarına dayalı bir şekilde, önünde bir süre bekledi, sonra da onun karşısındaki yerini aldı. Bir müddet sonra Felix'in nefesi rahatladı; dudaklarına hafif bir tebessüm geldi. Marie ona korkuyla bakıyordu. "Pencereyi kapatacağım," dedi. Felix, başını salladı. "Sabah! Sabah!" diye bağırdı. Ufukta, gümüş renkli ve kızılımsı ışık huzmeleri görünüyordu.

Bir müddet, hiçbir şey konuşmadan karşılıklı oturdular. Felix sonunda, dudaklarında yine o tebessümüyle, "Sen hazır değilsin!" dedi. Marie, buna yine her zamanki gibi onun bir çocuk olduğuyla yahut bunun gibi bir şeyle cevap vermek istiyordu fakat veremedi. Felix'in tebessümü her cevabı reddediyordu adeta.

Tren daha yavaş gidiyordu. Birkaç dakika sonra da kahvaltı verilecek istasyona ulaştı. Peronda kahve ve kek satıcıları koşuşturuyorlardı. Birçok yolcu da vagonu terk ediyordu, bir gürültü ve bağrışma vardı. Marie kötü bir rüyadan uyanmış gibiydi. İstasyondaki bu alışılmış koşturma ona iyi gelmişti. Tam bir emniyet duygusu içinde ayağa kalktı ve dışarı, perona baktı. Bir satıcıyı çağırıp ve bir fincan kahve aldı. Felix, kahveyi nasıl yudumladığına bakıyordu, Marie onun da içmesini teklif edince başını sallayarak reddetti.

Tren tekrar hareket etmeye başladı. İstasyonu tamamen terk ettiklerinde hava iyice ağarmıştı. Ne güzel! Orada, sabahın tüm kırmızılığının üzerlerine yayılmış olduğu dağlar yükseliyordu. Marie, bir daha asla geceden korkmama kararı aldı. Felix zaman zaman dışarı bakıyor, Marie'nin

bakışlarından kaçıyor gibiydi. Marie, Felix'in, gece yaptıklarından utanması gerektiğini düşünüyordu.

Tren birkaç kez kısa aralıklarla durdu. Meran garına girerken hava oldukça sıcaktı, yaz gibi bir sabahtı. "İşte geldik," dedi Marie, "Nihayet, nihayet!"

Bir araba kiralamışlardı, uygun bir ev bulabilmek için etrafta dolaşıyorlardı. "Tasarruf etmemize lüzum yok," dedi Felix, "Elimizdekiler bu kadar kısa bir zaman içinde tükenmeyecektir," Her bir villada arabayı durduruyorlar, Felix arabanın içinde otururken, Marie de odaları ve bahçeleri gözden geçiriyordu. Hemen uygun bir villa buldular. Çok küçüktü, bir buçuk kat kadar, bir de ufak bir bahçesi vardı. Marie, ev sahibesinden, kendisiyle dışarı kadar gelmesini ve arabada oturan genç beye villanın özelliklerini açıklamasını rica etti. Felix, her şeyi kabul etti ve genç çift birkaç dakika sonra villaya yerleşti.

Felix, Marie'nin ev ile meşgul olmasına hiç aldırmadan hemen yatak odasına çıktı. Etrafa kısaca bir göz attı. Oda geniş ve sevimliydi, duvarlar açık yeşil renkli kâğıtlarla kaplıydı. Şu an açık duran ve bütün odaya bahçenin havasını dolduran geniş bir penceresi vardı. Pencerenin karşısında iki yatak vardı; Felix öyle bitkindi ki hemen birine uzandı.

Bu esnada ev sahibesi, Marie'ye evin her tarafını gösterdi; Marie, yüksek parmaklıklarla çevrili, arka taraftan küçük bir kapı ile girebilen bahçeyi çok sevdi. Ayrıca arka tarafta, evin bulunduğu caddeye nazaran çok daha kısa zamanda istasyona inen geniş bir yol vardı.

Marie, Felix'i bıraktığı odaya geri döndüğü zaman, onu yatağın üzerinde yatıyor buldu. Marie seslendi, Felix hiç cevap vermedi. Marie biraz daha yaklaştı, her zamankinden çok daha solgundu Felix. Tekrar seslendi. Yanıt yoktu, kımıldamıyordu bile. Marie dehşet verici bir korkuya kapıldı, ev sahibesini çağırdı ve onu doktora gönderdi. Sahibe henüz evden çıkmıştı ki Felix gözlerini açtı. Bir şeyler söylemek

istediği anda berbat bir yüz ifadesiyle doğruldu ve sonra hemen yine yatağa yığıldı, hırıltılı bir ses çıkardı. Ağzından bir parça kan süzülüyordu. Marie çaresizce Felix'e doğru eğildi. Sonra doktorun gelip gelmediğini kontrol etmek için kapıya koştu. Ardından tekrar Felix'in üzerine atıldı ve adını haykırdı. Keşke Alfred burada olsaydı, diye düşünüyordu.

Nihayet doktor geldi, beyazlamış sakalıyla oldukça yaşlı bir adamdı. "Yardım edin! Yardım edin!" diyerek karşıladı Marie onu. Telaşının elverebildiği ölçüde, doktora hastayla ilgili malumat verdi. Doktor, hastayı tetkik etti, nabzına baktı ve ağzından gelen kanı şimdi inceleyemeyeceğini söyleyip, gerekli düzenlemelerde bulundu. Marie onu dışarıya kadar geçirdi ve onu neyin beklediğini sordu. "Henüz bir şey söyleyemem," dedi doktor, "bir süre beklemek gerekiyor. Ümidimizi kaybetmeyin." Akşama tekrar geleceğine dair söz verdi. Evinde bulunan Marie'yi, arabadan beri o kadar rahat ve samimi bir şekilde selamlamıştı ki sanki rutin ziyaretlerinden birini gerçekleştirmiş gibiydi.

Marie, ne yapacağını bilmeden bir saniye kadar durdu ancak hemen sonra, aklına rahatlatıcı bir fikir geldi ve Alfred'e bir telgraf çekmek üzere hemen postaneye koştu. Ancak telgrafı çektikten sonra biraz hafiflemiş hissedebilmişti. Yokluğu sırasında hasta ile ilgilenen ev sahibine teşekkür etti, daha ilk günden kendisine verdikleri bu zahmetten dolayı özür dileyip ve teşekkürlerini borç bildiklerine dair söz verdi.

Felix, elbiseleriyle, yatağın üzerinde şuursuz bir şekilde yatıyordu hâlâ fakat rahatlıkla nefes alabiliyordu. Marie yatağın başucunda otururken ev sahibi, onu teselli etmek için Meran'a gelip şifa bulan pek çok ağır hastadan söz etti. Hatta kendisinin de gençliğinde hasta olduğunu, şimdi ise görüldüğü gibi tamamen iyileşmiş olduğunu anlattı ve bu arada başına gelen bir yığın felaketi de. İki senelik evlilikten sonra kocasının ölümü, yabancı memleketlerdeki evlatlar, evet, her şey çok daha başka olabilirdi ama o, bu evdeki işini

seviyordu. Doğrusu, ev sahiplerinden pek şikâyetleri yokmuş çünkü ayda iki defa Bozen'den gelip her şeyin yolunda olup olmadığına bakıyormuş, o kadar. Kadın oldukça coşkulu bir hâlde, konudan konuya atlıyordu. Valizleri açarken yardımda bulunmayı teklif etti. Marie de kabul etti, sonra da öğle yemeğini odaya getirdi. Hasta için süt bile hazırdı ve Felix'in kıpırdanmaları, uyanacağının habercisiydi.

Felix nihayet kendine geldi, başını bir iki kere sağa sola çevirdi. Bakışları, üzerine yoğunlaşmış olan Marie'ye takıldı. Gülümsedi ve elini hafifçe sıktı. "Bana ne oldu?" diye sordu. Öğleden sonra gelen doktor onu çok daha iyi buldu, elbiselerini çıkarıp yatağa yatırılmasına izin verdi. Bütün bunlar yapılırken Felix oldukça kayıtsızdı.

Marie, hastanın yanından hiç ayrılmıyordu. Ne kadar uzun bir öğle sonrasıydı! Doktorun kesin emri üzerine açık duran pencereden içeriye, bahçeden hafif hafif gelen güzel kokular doluyordu, ne kadar da sessizdi! Marie, farkında olmadan, güneş ışınlarının odanın zeminindeki parıltılarını takip ediyordu. Felix neredeyse hiç bırakmadan, ellerini ellerinin arasında tutuyordu. Felix'in elleri serin ve terliydi, bu da Marie'ye hoş olmayan bir his veriyordu. Marie ara sıra, aslında kendini biraz da zorlayarak, birkaç kelime ile sessizliği bozuyordu. "Çok daha iyisin, değil mi? İşte, görüyorsun ya! Konuşmak yok! Yapmamalısın! Yarın bahçeye inebileceksin." Felix başını sallıyor ve gülümsüyordu. Sonrasında Marie, Alfred'in ne zaman gelebileceğini hesapladı. Yarın akşam burada olabilirdi. O hâlde bir gece ve bir gün daha. Ah, bir burada olsaydı!

Öğleden sonra uzadıkça uzamıştı. Güneş kaybolmaya, odanın içine akşam alacakaranlığı dolmaya başlıyordu. Marie bahçeye baktığında, beyaz çakıl taşlı yollarda ve bahçenin parmaklıklarında, sarımtırak ışığın çekildiğini gördü. Marie bakışlarını iyice dışarıya çevirdiği anda hemen başını Felix'e doğru çevirdi ve onun sesini işitti: "Marie?"

"Şimdi çok daha iyiyim," diyordu Felix yüksek sesle.

Marie, "Çok yüksek sesle konuşmamalısın," diyerek nazikçe ikaz etti.

"Çok daha iyi," diye mırıldandı Felix. "Bu defa iyi atlattım krizi."

"Eminim!"

"İyi havadan ümitliyim ancak bu kriz bir daha tekrar etmemeli, aksi hâlde beni bitirir."

"Ah! Görüyorsun ki, kendini yeniden dinç hissediyorsun."

"Çok cesursun Marie, sana teşekkür ederim. Fakat dikkat et, dikkat et."

Marie sitemle, "Bunu söylemen gerekir mi?" yanıtladı.

Felix mırıldanarak devam etti: "Eğer gitmeye mecbur kalırsam seni de beraberimde götürürüm."

Bunu söyler söylemez, Marie feci bir korkuyla titredi. Neden ama? Ondan kendisine hiçbir tehlike gelemezdi. Bir kuvvet gösterisi için çok zayıftı. Marie on kere daha güçlüydü. Ne düşünüyordu? Gözlerinin havada, ormanda, boşlukta aradığı şey neydi? Yardımsız, ayağa bile kalkamıyordu, yanında silah da yoktu. Belki zehir... Belki zehir tedarik etmiştir, belki de yanında taşıyordur ve Marie'nin bardağına damlatmak istiyordur fakat onu nerede saklıyor olabilir? Soyunurken, Marie ona bizzat yardım etmişti. Belki de para cüzdanında toz hâlinde duruyordur? Ancak o da pantolonun cebinde. Hayır, hayır, hayır! Bu sözleri söylemesine yüksek ateşi sebep oluyordu ve karşısındakine acı çektirme zevkinden başka hiçbir şey olamazdı. Eğer ateş böyle sözlere ve düşüncelere sebep olabiliyorsa, neden bunların fiile de dönüşmesine sebep olmasın? Marie'yi boğmak için belki de onun uykuda olduğu bir andan istifade edecektir. O zaman bu iş için fazla bir kuvvete ihtiyaç olmaz. Marie hemen bayılabilir ve ondan sonra da tamamıyla müdafaasız kalır. Marie bu gece uyumayacaktı, zaten yarın Alfred gelmiş olur.

Karanlık yayılıyordu, gece ilerliyordu. Felix başka hiçbir şey konuşmamıştı fakat dudaklarındaki tebessüm de kaybolmuştu; hep aynı kasvetli ciddiyetle önüne bakıp duruyordu. İyice karanlık olunca kadın, yanmakta olan mumları getirdi ve Felix'in yanındaki yatağı hazırlamaya koyuldu. Marie eliyle buna lüzum olmadığını işaret etti. Felix bunu fark etmişti. "Niçin?" diye sordu. Ve hemen ilave etti: "Sen çok iyisin Marie, ama uyumalısın, ben kendimi çok iyi hissediyorum." Marie bu sözlerde bir şeylerin gizlendiğini düşündü, uyumadı. Yavaş yavaş ilerleyen uzun geceyi, gözlerini kırpmadan, onun yatağının yanında geçirdi. Felix, neredeyse hiç kıpırdamadan, öylece yatıyordu. Bazen Marie'nin aklına, onu inandırmak için öylece uyuyormuş gibi yapmak geliyordu. Felix'e daha yakından baktı ve mumun titrek ışığı, Felix'in dudaklarında ve gözlerinde kıpırdanmalar varmış gibi gösteriyordu. Bu da Marie'yi iyice korkutmuştu. Bir defasında da pencereye gidip bahçeye baktı. Bahçeyi mat bir mavi-gri renk kaplamıştı. Biraz eğilip bakınca, ağaçların tepelerinden henüz sıyrılıp yükselmekte olan ayı gördü. Yaprak bile kıpırdamıyordu ve çevresini sarmış olan sonsuz sessizlik ve durgunluk içinde açık seçik gördüğü parmaklıkların, yavaşça ilerleyip durduklarını görür gibi olmuştu. Gece yarısından sonra Felix uyanmıştı. Marie, onun arkasındaki yastıkları düzeltirken içinden gelen sesi dinleyerek, fırsattan istifade, yastıkların arkasına, acaba bir şey saklamış mı diye baktı. Kulaklarında, "Seni de beraberimde götürürüm! Seni de beraberimde götürürüm!" sözü yankılanıyordu. Eğer gücü yerinde olsaydı böyle bir şeye niyet eder miydi? Aslında bir planı olsaydı, planını ele vermemeyi akıl ederdi her şeyden önce. Marie'nin davranışları gerçekten çocukçaydı, bir hastanın gelişigüzel hayallerinden korkuya kapılacak kadar çocukça. Biraz mahmurlaşır gibi oldu, oturduğu koltuğu her ihtimale karşı yataktan iyice uzaklaştırdı fakat uyumak istemiyordu! Düşünceleri berraklığını yitirmeye başlamıştı sadece. Hatıralar geliyordu gözlerinin önüne. Binbir çiçekli

saadetli günler ve geceler. İlkbaharın taptaze nefesi odanın içinde üzerine eserken, Felix'in onu kollarında tuttuğu saatlere ait hatıralar. Şimdi ise Marie, sanki bahçenin kokusu odanın içine girmeye cesaret edemiyormuş gibi, açıklayamadığı bir hisse kapıldı. Onu içine nefes nefes çekebilmek için pencereye gitmeye mecburdu; çünkü Felix'in terli saçlarından, odanın havasına, tiksinti verecek şekilde kekremsi bir koku yayılıyordu. Şimdi ne olacak? Keşke her şey bitmiş olsaydı! Evet, bitmiş olsa! Artık bu düşünce onu ürkütmüyordu. Arzuların en korkuncunu, riyakâr bir merhamete dönüştüren o alçakça söz hatrına geldi: "Felix artık keşke kurtulsa!" Ya sonra? Kendini yüksek bir ağacın altındaki bir bankta otururken düşündü, solgun ve ağlamış bir şekilde. Ancak yası bir tek o tutuyordu. İçini hoş bir sükûnet kaplamıştı, uzun zamandan beri böyle bir şey hissetmemişti. Sonra siluetinin ayağa kalktığını, caddeye çıktığını ve oradan uzaklaştığını gördü. Şimdi artık nereye isterse gidebilirdi.

Bütün bu hayaller arasında kendini yine de, zaman zaman Felix'in inlemeye dönüşen nefesine kulak kabartabilecek kadar uyanık tutuyordu. Nihayet ağır ağır sabah olmaya başladı. Hava aydınlanmaya başladığı an ev sahibesi kapıda göründü ve bundan sonrası için Marie'den nöbeti devralmayı teklif etti. Marie bunu memnuniyetle kabul etti. Felix'e kaçamak bir bakış attıktan sonra odayı terk ederek, istirahat için hazırlanmış rahat bir kanepenin bulunduğu yan odaya geçti. Ah! Burası ne kadar rahattı! Kendini elbiseleriyle yatağa bıraktı ve gözlerini kapadı.

Aradan bir hayli zaman geçtikten sonra uyandı. Etrafını tatlı bir loşluk sarmıştı. Kapalı pencereler arasından incecik ışıklar süzülüyordu içeriye. Aceleyle ayağa kalktı ve durum değerlendirmesi yaptı. Alfred bugün gelebilirdi. Bu düşünce ile Marie, bundan sonraki saatlerin kasvetli havasına, daha cesurca karşı koyabilecekti. Gecikmeden, yandaki odaya geçti hemen. Kapıyı açtığında, bir an, gözleri Felix'in yatağı üzerine serilmiş olan beyaz örtüden kamaştı ve ayak

parmaklarının ucunda yürüyerek ona doğru gelen ev sahibesini gördü. "İyi, uyuyor," diye fısıldayıp anlatmaya devam etti. Bir saat öncesine kadar Felix'in uyanık olduğunu ve birkaç kere kendisini sorduğunu söyledi. Doktor sabah erken gelmiş, hastanın durumunda bir değişlik gözlememişti. O zaman kendisini uyandırmak istemiş ama doktor buna engel olmuştu. Ayrıca doktor, öğleden sonra tekrar geleceğini söylemişti.

Marie yaşlı kadıncağızı dikkatle dinledi, ilgisi için ona teşekkür etti ve yerine oturdu.

Sıcak, hatta neredeyse bunaltıcı bir gündü. Öğle olmak üzereydi. Bahçeyi, güneşin yoğun ve sessiz parlaklığı kaplamıştı. Marie yatağa baktığında önce hastanın zaman zaman titreyerek örtünün üzerinde duran zayıf ellerini gördü. Çenesi aşağı sarkmıştı, hafif aralık duran dudaklarıyla yüzü ölü gibi sararmıştı. Bir saniye kadar nefesi duyulmaz oldu. Sonra tekrar hafif, gürültülü soluklar işitildi. Marie "En sonunda, Alfred gelmeden ölecek," diye düşündü. Orada öylece yatarken, Felix'in yüzü yine o ıstıraplı ifadesine bürünmüştü. Bu yüzde, onca acıdan sonra gelen rehavet ve ümitsiz mücadelelerden sonraki teslimiyet vardı. Marie son zamanlarda, bu yüz hatlarında değişen şeyin ve şu anda da mevcut olmayan şeyin ne olduğunu birden anlamıştı: Felix'in yüz hatlarında Marie'yi incelerken kendini gösteren küskünlük. Şimdiyse herhangi bir kin duymadığı için tekrar güzelleşmişti. Felix'in uyanmasını arzuladı. Onu bu hâlde görünce yüreğinin anlatılmaz bir kederle dolduğunu hissetti Marie; Felix'i saran korku, içini kemiriyordu. Burada ölümünü seyrettiği, kendi sevgilisiydi hâlâ. Birden bunun ne demek olduğunu kavradı. Bu değiştirilemeyen korkunç şeyin bütün acısı üzerine çöktü ve her şeyi yeniden anladı, her şeyi. Felix'in onun saadeti ve hayatı olduğunu, onunla birlikte ölüme yürümek istediğini ve bir daha geri gelmeyecek bir şekilde geçip gidecek olan anın çok yaklaştığını. Marie'nin yüreğini kaplamış olan katı soğukluk, bütün o günlerin ve gecelerin kayıtsızlığı, hepsi birbirine

karışmıştı. Şu anda her şey hâlâ iyiydi. Felix yaşıyordu, nefes alıyor ve belki de rüya görüyordu. Ama sonra kaskatı olacak, ölecekti. Onu gömeceklerdi. Günlerin hep aynı şekilde birbirlerini kovaladığı ıssız bir mezarlıkta yatacak, toprak olup gidecekti. Marie ise yaşayacaktı, dışarıda Felix'in yattığı konuşmayan bir mezar olduğunu bildiği hâlde insanların arasında yaşayacaktı. Felix! Sevdiği insan! Gözlerinden yaşlar boşandı ve sonunda yüksek sesle hıçkırarak ağladı. Bunun üzerine Felix kımıldadı. Marie yanaklarındaki yaşları aceleyle silerken, o gözlerini açtı ve soran bakışlarla uzun uzun Marie'ye baktı fakat bir şey söylemedi. Birkaç dakika sonra fısıldıyordu: "Gel!" Marie koltuğundan kalktı, onun üzerine doğru eğildi. Felix, sanki onu kucaklamak ister gibi, kollarını kaldırdı. Ama sonra kollarını indirip ve sordu:

"Ağladın mı sen?"

Marie "Hayır," diye telaşla cevapladı, bir taraftan da alnındaki saçları kaldırıyordu.

Felix tekrar, uzun uzun ve ciddiyetle Maire'nin yüzüne baktı, sonra arkasını döndü. Düşünüyor görünüyordu.

Marie, Alfred'e çektiği telgraftan bahsetmesi gerekir mi diye düşünüyordu. Onu buna hazırlamalı mıydı? Hayır, ne diye? Alfred'in gelmesine kendisi de şaşırmış gibi görünmeliydi, en iyisi öyleydi. Günün geri kalan kısmı, beklemenin sıkıcı gerginliği içinde geçti. Günün diğer hadiseleri bir sis bulutu gibi gözünün önünden geçiyordu. Doktor, ziyaretini vaktinde gerçekleştirmişti. Felix inleyerek yarı uykusundan uyandı, alakasız sorular soruyordu ve olup olmadık şeylerin özlemi içerisindeydi. Saati soruyor, su istiyor; ev sahibesi gidip geliyordu. Marie bütün vaktini odada, ekseriyetle de Felix'in yatağı yanındaki koltukta geçiriyordu. Ara sıra, kollarını yatağın ayak ucuna dayayıp duruyor, bazen de pencereye kadar gidiyor, ağaç gölgelerinin yavaş yavaş uzadığı ve karanlığın çimenler ve yollar üstüne yayıldığı bahçeyi seyrediyordu. Bunaltıcı bir akşamdı ve hastanın başucunda yanan

mum neredeyse hiç kımıldamıyordu. Fakat gece iyice bastırıp da uzaklarda görülen gri-mavi dağlar üzerinde ay yükselmeye başlayınca, hafif bir rüzgâr çıktı. Bu rüzgâr yüzüne çarpınca Marie kendini ferahlamış hissetti, Felix'e de iyi gelmiş gibiydi; başını çevirdi, iri iri açtığı gözlerini pencereye dikti. Derin derin nefes aldı.

Marie, örtünün üzerinden yana sarkmış olan elini tuttu. "Bir şey istiyor musun?" diye sordu.

Felix elini yavaşça çekti, "Marie, gel!" dedi.

Marie ona yaklaştı ve başını onun yastığına iyice yaklaştırdı. Felix, elini, onu kutsarmış gibi başının üzerine koymuştu. Sonra alçak bir sesle, "Sana bütün ilgin için teşekkür ederim," dedi. Marie'nin başı şimdi, yastıkta, onun başının yanındaydı ve gözlerinden yaşlar boşandığını hissediyordu. Odada hiç ses yoktu. Çok uzaklardan, bir trenin yankılanan düdüğü işitiliyordu. Sonra yine bunaltıcı bir yaz akşamının ağır, latif ve uçsuz bucaksız sessizliği. Felix birden yatakta doğruldu, öyle çabuk ve öyle şiddetliydi ki Marie korkmuştu. Hemen başını yastıktan kaldırdı ve gözlerini Felix'in yüzüne dikti. Felix, iki eliyle, Marie'nin başını tutmuştu, tıpkı o haşarı sevecenliğiyle yaptığı gibi. "Marie, sana şimdi hatırlatmak istiyorum."

"Neyi?" diye sordu Marie, başını Felix'in ellerinden kurtarmak istiyordu ancak Felix bütün gücünü yeniden kazanmış gibiydi ve Marie'nin başını sımsıkı tutuyordu.

"Senin sözünü hatırlatmak istiyorum." Telaşlı konuşuyordu Felix. "Benimle ölmek istemiştin."

Felix bunları söylerken iyice yaklaşmıştı. Marie, onun nefesinin dudaklarında dolaştığını hissediyordu, dudaklarıyla onun sözlerini içine çekmek ister gibiydi. "Seni beraberimde götürmeliyim, yalnız gitmek istemiyorum. Seni seviyorum ve seni burada bırakmak istemiyorum!"

Marie korkudan donup kalmıştı. Bir çığlık attı ancak o kadar boğuktu ki kendi bile zor işitmişti. Felix, Marie'nin kafasını şakaklarından ve yanaklarından tutarak elleri arasına

almıştı ve bu Marie'nin canını acıtıyordu. Felix durmadan konuşuyordu, ateşli ve terli nefesi Marie'yi yakıyordu.

"Birlikte! Bunu sen istemiştin! Yalnız ölmekten korkuyorum. Anlıyor musun!"

Marie ayaklarıyla koltuğu itti ve sonunda, kendini sanki demir bir kelepçeden kurtarır gibi, başını onun ellerinden kurtardı. Felix ellerini hâlâ, sanki Marie'nin kafasını tutarmış gibi, havada tutuyordu ve ne olduğunu anlayamamış gibiydi.

"Hayır, hayır!" diye haykırdı Marie. "İstemiyorum!" Ardından kapıya koştu. Felix yataktan fırlamak istercesine doğruldu ancak tüm gücü tükenmişti, bir ceset gibi yatağa yığıldı. Marie bunu görmemişti; kapıyı açmış, yan odayı geçip koridora koşmuştu. Artık aklı başında değildi. Felix onu boğmak istemişti! Hâlâ şakaklarında, yanaklarında ve boynunda dolaşan parmaklarını hissediyordu. Ev sahibesi akşam yemeği için malzeme almaya çıkmıştı. Şimdi ne yapmalıydı? Yine ileri atıldı, koridordan bahçeye çıktı. Sanki takip ediliyormuş gibi, ta yolun sonuna kadar, yollardan ve çayırlardan koşarak geçiyordu. Ancak orada dönüp arkasına baktı ve biraz önce terk ettiği odanın açık penceresini gördü. Odadaki mum ışığı titriyordu, başka da bir şey fark edilmiyordu. "O da neydi? O neydi?" diye kendi kendine soruyordu. Ne yapması gerektiğini bilmiyordu. Hiçbir şey tasarlamadan, parmaklığın yanındaki yolda bir aşağı bir yukarı gidip geliyordu. Birden aklına geldi. Alfred şimdi gelir! Hatta gelmiş olmalı! Ay ışığının aydınlattığı istasyondan yola, parmaklıkların arasından baktı. Bahçe kapısını koşup açtı. Yol, önünde beyaz ve ıssız bir şekilde uzanıyordu. Belki de diğer yoldan gelirdi. Hayır, hayır! Oradan, oradan bir gölge geliyordu, gittikçe yaklaşıyordu, hızlı, daha hızlı, bir erkek gölgesiydi. O muydu acaba? Birkaç adım daha attı: "Alfred!" "Sen misin Marie?" O idi. Marie sevincinden ağlayabilirdi. Alfred yanına gelir gelmez elini öpmek istedi. "Ne oldu?" diye sordu Alfred. Hiçbir şey söylemeden Marie onu içeri doğru sürükledi.

Felix bir an hareketsiz kalmış, sonra doğrulup etrafına bakınmıştı. Marie gitmişti, yalnızdı. Korkudan boğazı sıkıştı. Felix, Marie'yi yanında istediğini artık iyice biliyordu. Bir adımda yataktan fırladı. Fakat ayakta duramadı ve arka üstü tekrar yatağa düştü. Başının içinde uğultu ve gürültü hissediyordu. Sandalyeye dayandı ve onu iterek ileri doğru gitti. "Marie, Marie!" diye sayıklıyordu. "Yalnız ölmek istemiyorum, yapamam!" Neredeydi? Nerede olabilirdi ki? Sandalyeyi ite ite pencereye kadar geldi. İşte bahçe ve bunaltıcı gece önündeydi. Nasıl da ışıldıyor ve parlıyordu! Ağaçlar ve çimenler nasıl da dans ediyordu! Ah, işte onu iyileştirecek ilkbahar buydu. Bu hava, bu hava! Hep bu havayı teneffüs ederse, mutlaka iyileşecekti. Orada! Ne vardı? Sanki bir uçurumun derinliklerinde duruyormuş gibi görünen parmaklıklardan doğru bir kadın siluetinin geldiğini gördü, beyaz, pırıltılı çakıl yoldan, ayın gümüş renkli parlaklığı içinde. Nasıl da dalgalanıyor, nasıl da uçuyor ama yaklaşmıyor! Marie! Marie! Ve hemen onun arkasından bir erkek. Marie ile bir erkek. Şimdi de parmaklık dans etmeye başlamıştı, onlara uyarak dans ediyordu ve bunun arkasından da karanlık gökyüzü, her şey, her şey onlara uyarak dans ediyordu. Ve uzaktan bir ses, çınlama ve şarkı duyuluyordu, öyle güzel, öyle güzeldi ki! Her yer kararıyordu.

Marie ve Alfred içeri girdi. Her ikisi de koşuyordu. Pencereye ulaşınca Marie durdu ve korkuyla odanın içine doğru baktı. "Burada yok!" diye bağırdı. "Yatak bomboş." Birden çığlık attı ve Alfred'in kollarına yığıldı. Alfred, Marie'yi yavaşça pencerenin kenarına dayayarak içeri eğildi ve pencerenin önünde ve yerde yatan arkadaşını gördü, beyaz gömleği içinde, boylu boyuna uzanmış, bacakları açık, yanında, eliyle sıkı sıkı tuttuğu devrilmiş sandalye. İnce bir kan şeridi ağzından, çenesinden aşağı süzülmüş. Dudakları ve göz kapakları sanki titriyor gibiydi fakat Alfred dikkatlice bakınca gördü ki, bu solgun yüze yansıyan, aldatıcı ay ışığından başka bir şey değildi...

ÖLMEK

SCHNITZLER

Stanley Kubrick'in Eyes Wide Shut (Gözleri Tamamen Kapalı) adlı filminin öyküsünü yapan romanın yazarı ve Freud'un zihnini uzun yıllar işgal eden, ona yeni hedefler –ya da engeller- koyan bir romancı, Arthur Schnitzler. Böyle dediğimizde, çağdaş okur için oldukça etkileyici referanslar bunlar ama doğru referanslar bunlar. Avusturyalı yazar, bu kısa romanında Felix'in ölümcül hastalığı çerçevesinde insanın hallerine bakıyor. Genç bir çift olan Felix ve Marie'nin önünde ölümden başka bir engel daha var. Artık bu hayatta çok az bir vakti kalan genç adam, sevgilisi Marie'ye, "benimle ölür müsün?" diyor. Siz olsanız böyle bir durumda ne yapardınız?

9 786054 708048

dedalus
roman: 15
www.dedaluskitap.com

THG 03037 ECY 2016

İllustrasyon: Tolga Tarhan